

Compendium Alberti Magni

De negotio Naturali

Ce manuscrit sur vélin est probablement écrit du temps d'Albert le Grand qui l'a composé. on le juge ainsi par l'écriture. Et par le grand nombre des abréviations. Cet ouvrage n'est point connu sous ce même titre dans le catalogue de ceux d'Albert le Grand qui ont trouvé dans trithème: mais il enonce d'autres titres qui peuvent s'appliquer à celui-ci: Et l'on sçait que les copistes changeaient quelque fois les titres. voici ce qui est contenu dans ce Volume.

livre 1er

Des corps, de la matière, du mouvement, de l'étendue.

livre 2^d

Du ciel, de son mouvement, de la corruption des corps, de l'attraction, du mélange des corps.

livre 3me

De l'air, des vapeurs, de la pluie, du tonnerre des éclairs des nuages, des tremblements de terre, du soleil, des étoiles, et de leur couleur.

livre 4me

De l'âme. l'auteur finit ce livre par la définition du libre arbitre.

Dicitur in ista parte logica. ethica. physica. sine ratione & moralibus

De quibus aliis duabus ad prius obmissis. dicitur in ista parte naturalis

De prioribus quibus nota in ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis.

De ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis.

De ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis.

De ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis.

De ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis.

De ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis.

De ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis.

De ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis.

De ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis.

De ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis.

De ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis.

De ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis.

De ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis. dicitur in ista parte naturalis.

subiecti tuncgo ibi recte sic matiam. Phoc q impo dico tango puatom. p
h q duo fit tango forma. Vbi gra ex hoie i musico fit ho music. Ex se
ne no hoie h. qo. Est g m vt vnu pn ne cu puatoe ye ut rone. pu
to. n. acc. a m. Non. n. idz hoiz i musico ee. **Q**uare ut Fay duo fut
pu. d. dre natu n3 tm pnt duo. p id q alme = es. h. ta. q aut m et
p. fut radices q pn chbz cozps p p resolutom. Abstctis. n. formis accnta
hbz oibz deueit tande ad forma sbale. qua adh abstracta p mitem rema
n3 qda ualde occultu qz m pma. **Q**u au m pma fit ad p3 p hoc q ela q
nultent aduincē q no h gias quali su formas. Im illas. n. repugnāt q
ad comune t hoc z pma m q pma m ad. Et si obicit q ee fit a forma
q h m ad h3 forma q sic no z pma m. **D**icend q = actuale; a for h no
potile. y tale = h3 pma m. vl p dicit q aptitudo recipiendi omne forma
e ei p for. dicit. n. az m hb phy. Tūc optiam vnu qz cogitē cū cas
el cogitē pmas q pn pma. y vlqz ad ela. **D**e hys g pn d. sigillati
y pmo de m. **M**aria dicit az m fine pmi phy; pmi sbm vnicz ex
q fit ad cū mlt no h actus. cū mlt d q i oi eo q fit h naz nccē; m ee
matiam. no h actus d p puatoe q no iest ple h h actus. Et h; dif
finitō p m de qua d az ibid q mgēta; y mcoz. n. n. gnaret ee ge
nita anquā gnare. sili. si corrupē ee corrupta anq corrupē. vū
beat dion m hb de diuis noibz d q cap. 9 neqz corrupit ad exēciū
h q; rba y na. h. ex defectu ordinatois que; h naz armonie y cōmilita
tois rō infinatū. m. **E**t no q m d m q; nata recipē forma. sb au
nt sbm i q substant forme. vū actu su for no hnt ee suū n i m. Ma
t au y le h q no h3 cōparōm ad aliquā for y ut; nuda ab oi for. **C**
rigo uero dicit qm q; pn omniū rerū naturalium. **D**e dione m
Maria sic diuidit. em qda; spirital. qda cozlis. Spū al; illa
q; m caruris q no h3 situ sic fut angli y aie m qbz siml m car

tu ipis. **C**oherens; illa q̄ in rebus q̄ hnt stru. & illay q̄ n̄al. q̄dā artifici
 cial. **A**rtificial; illa q̄ ē in rebus artificialis sū quoy p̄. **N**atural; illa q̄ ē in rebus n̄alibz sū q̄ p̄ n̄al. **E**t illay q̄dā; vhs. **P**rietary; illa q̄ nō h̄ aliq̄ i m̄ ad formā sp̄ale
Et n̄ q̄dā appetit n̄al i m̄ ad a em̄ formā. & hoc; p̄ oīda
 sui a forma. unūq̄q; n̄. i q̄ m̄ deficit illud m̄ appetit. **S**icut ay d̄
 sine p̄nu phi q̄ m̄ appetit formā sic n̄al appetit v̄rū. sū t̄pe bonū
Prietary; illa q̄ sc̄a; h̄ ad & coartat n̄al for̄ & formis acc̄nibz. **E**t nō
 q̄ i m̄ n̄al vhs artificial. t̄m p̄o passiva sic mere i statue. In m̄ i
 n̄al prietary nō solū; p̄o passiva s̄ q̄ actā. ut p̄ i ḡno & h̄ archeoloḡ d̄
 i sc̄inal que; q̄ ad forme. **E**t m̄y prietary q̄dā; magnabil & i cor̄
 sic in celo & cor̄ibz superioribz i q̄bz; ut actā t̄m i n̄alioy. **Q**uedā ūz
 s̄ v̄l & cor̄ sic i eis & elatis p̄ i q̄bz; ut actā & passiva. **E**x hys que
 dca sūt p̄ colliḡ q̄ n̄al. d̄o m̄. s̄. sp̄ual. coherens. vhs. prietary. cor̄
 v̄rū n̄al m̄ cor̄. s̄ v̄l magna. n̄al & artificial. **H**ec aut̄ sic se h̄nt
 adiuvē q̄ sic magnabil simp̄tōz; gnabil. & sic vhs simp̄tōz; prietary
 q̄. imo ut v̄ius dicit̄ m̄ i f̄cies plus. q̄ q̄m ad r̄p̄n̄ nullam h̄ q̄p̄tōnē
 ut ap̄ōnē. q̄m oē q̄ ē ap̄ōz̄ alicui aliq̄c̄us s̄p̄tū reddit illud s̄; materia
 coherens s̄p̄ta m̄ i f̄cies non facit sp̄ualem. **De p̄uacione**

Dico de m̄ d̄; de p̄uacione q̄ sic notificā p̄. **P**riuariō est absentia
 forme cū aptitudine i ad illā. **N**ō aut̄ ē aptiō i ad illā q̄ m̄
 b̄na cor̄pa i q̄ m̄ nō; p̄uatiō. q̄m ad nullam a m̄ formā; m̄p̄o. cōt̄gē. n̄
 abeē n̄ d̄ist̄ m̄ p̄eruis ut d̄ ay m̄ i phi. **E**t nō q̄ cū p̄uatiō acc̄n̄
 sit m̄ ut d̄istinguit̄ d̄ m̄. s̄. n̄al & artificial sic p̄t̄ d̄istingui duplex p̄
 uatiō natural & artificial. **De forma**

Sequit̄ de forma. p̄t̄ntād; q̄ forma abstracta oīo a m̄ & condi
 tōibz m̄ sic est mot̄. locus. situs. & hanc cōsidat methaph̄

Et q̄ for̄ abilita a n̄ nō a cōditōibz m̄ q̄ hanc cōlidat mathē. Et q̄ for̄
cōmūta m̄ q̄ a cōmōibz q̄ hanc cōlidat p̄ hē q̄; vñū p̄ n̄ nāl p̄ hē q̄ ut d̄
ay in fine q̄ hē q̄ dā dīmū q̄ opti q̄ appen. d̄ dīm q̄ forma dat ēē m̄ q̄
om̄ q̄ hē. **C**ōpōmū d̄ q̄ nllm̄ tū p̄ n̄ meli ē. Appen d̄ q̄ n̄ appen
a n̄ appen manā n̄ p̄ uatō; ut d̄ ay ibidē. **E**t nō q̄ for̄ d̄ m̄. d̄. n.
oma. l. a. fco q̄ p̄ h̄ dā p̄ dici forma sic n̄; p̄ fco cor̄ orgāni cur̄; aia. d̄
q̄ for̄ m̄ fco q̄ sū iuhēnt. q̄ tal for̄ d̄ f̄ m̄ i vi. p̄ n̄. **V**icit. n̄ f̄ forma d̄
cōpōmōi. i. cōpōmō r̄igēnt s̄m̄ q̄ m̄ uai ēē cōsistēt. s̄m̄ d̄ q̄ ois for̄
q̄ m̄ se s̄m̄; **P**rea ē m̄ uai ēē q̄ si eēt vaia poss̄ recipē a m̄ formā sup̄
se q̄ f̄ eēt r̄m̄ q̄ nō for̄. n̄ d̄ s̄m̄ ad dīmū cōpōmōi. Tuai ad dīmū. **P**z q̄
for̄ q̄ forū manēt q̄ h̄ d̄ for̄ p̄ adigua sū exemplar. **F**orma recipit
dionē q̄ ad m̄ q̄ m̄ p̄ i h̄ uale q̄ cōdē. **S**p̄ ual; illa que facit sp̄m̄ sū q̄ est
m̄ r̄ sp̄ ual sū m̄ cōz h̄ i q̄ n̄ r̄ i m̄ o s̄m̄. **C**ōz h̄ est illa que facit corpus
sū q̄; i r̄ cōz h̄ i q̄ i maior p̄ r̄ maior q̄ i m̄ iōz i m̄ iōz. **E**t illay q̄ dā
ē nāl q̄ dā artificial. **A**rtificial; illa q̄; m̄ r̄ ebz artificialit sū q̄; p̄ n̄
ē ay. **N**āl; illa q̄; m̄ r̄ ebz nāl; sū c̄ p̄ n̄; nāl. q̄ illay q̄ dā est
v̄ h̄ s̄ q̄ dā p̄ n̄ clari. **V**h̄ s̄; illa q̄ r̄ r̄ atak̄ i r̄ uo ē i q̄ nō; m̄ p̄ s̄ a alie m̄ h̄
ut albedo. **P** n̄ clari. **P** n̄ clari; illa q̄ sigillata ē m̄ h̄ r̄ b̄ o h̄ h̄ albe
do. **P** n̄ clari q̄ dā; m̄ cōz^l ut for̄ cel. q̄ dā cor̄^l ut for̄ eloy q̄ elatoy
i r̄ for̄ r̄ u aha r̄ bal aha ac̄ t̄ u l. **R**bal; illa q̄ aduictōe sūi ad mat̄ iā facit
q̄. i. ēē eēntle ut igneitas. **A**cc̄ t̄ u l; illa q̄ aduictōe sūi ad mat̄ iā nō fac
q̄ h̄ quale ū albedo. **P** n̄ for̄; aha p̄ o; i m̄ i m̄ e aha m̄ e. **I** m̄ e ē p̄ o
i m̄ for̄ r̄ bal. **F**ormay ū m̄ e p̄ o; i m̄ q̄ dā p̄ o; i m̄ m̄ e s̄ i r̄ iae q̄
p̄ extēsiōē m̄ extēdit q̄ h̄ s̄ r̄ u. s̄. vñā p̄ r̄ e h̄ q̄ a m̄ i ū coloz. vñ p̄ m̄ u
vñ coloz; r̄ f̄ iae. q̄ s̄ u p̄ f̄ iae cor̄. cor̄ p̄ at m̄ p̄ q̄ vñ nō r̄ esoluit
m̄ e d̄. n. nō m̄ e s̄ i r̄ iae ū q̄ nō h̄ ūt s̄ r̄ u ut p̄ n̄ uital q̄ s̄ i hatō q̄ h̄.
Et nō ac̄ d̄ i r̄ ay d̄ t̄ p̄ fuit op̄ iō p̄ h̄ o; d̄ formis nāl; **C**olū dā

n. opiabantur formas ab extrinseco ee. s. a datore formae + an datorem formae
 ee manna ee separata potest in comibus stellis. Vn dicebat qn ho nascit
 sub aliq stella y calidi ul fridi illi impmit for tal u plo opiatu
 fut. Aliq au opiatu fut formas = mit manna actu s. late y ee in sen
 Anaxagoras dix. Vn dicebat oe mo misci. Tertia u opia ay d pot
 for imana ipso y no in actu y ab extrinseco agere dicit poten in actu
 Vn d ay i ho de gnone y cor. Alarō solū facit gnorōm. y in ho phi
 d q ho gnar hoim y sol ex m. **I**t nō q forma dz y for y spēs y rō
 y endechia sū actus. forma dz iq dat ee n sū m copatōe ad m.
 spēs ū d' m q; pū cognis ul p' confidat' m se. **C**ō au m q' ē finis
 m. ul m q; apōl' m. Endechia d' m q' appōi p' uōi. It nō q dicit ay
 i ho de gnone y cor m; par y moui. moue aut y face alti' est poten
 forme. Vn q oio carz m aō carz passione sic p' mū eul. In alijs aut
 s dūstare m dūsticat' y passionel y h de p'ncipis natural' phie
 dicta sufficient. **De causis que y quot fut in uuo.**

Confidand; gnt de cas q y q' nūo fut. p'notādo dūa mit pū
 y cam. **P**rim' s; cā intrinseca y eēn' rei. cā ū extendit ad cā
 intrinsecā y extrinsecā ut p'parebit. Vno s' m hū ay m ho phi. cā est
 ex qua fit ad cū m'it ut es statue. Cū m'it d' ad dūa p'udis y h; cā m'it
 nō tū q' ē m' ut ex qua ut es statue. Maria in q' ut sūm actū. Et ē m' cā
 quā ut obiectū pōe. **A**lio m' dicit' cā. forma. y spēs y ex y padignia et
 act' y p'fō. y rō ipi q' ē car = ut ignemal' ignis. y h; cā forz. Et nō
 q' m'it' ut i anglo y i aīa id; forma q' act' m' y q' actus cōpōis. In cō
 pōit' ū nō; id ū m' hōie aīa. n; act' m'. hō ū act' cōpōis. **T**ū d' cā o
 mit pū m'it' p' mū at' detis ut detibant cā; apōm. y p' fcti. Et
 oio faciens fcti. y hec; cā efficiēt. **E**t nō q' dū; effiēt' m' m. s. hū
 secū y extrinsecū. Intrinsec; ut actū semmū i m' q' a rheolog' rō scina

h **S**ecundū q̄d dicitur celi q̄d dicitur q̄d allatō sol facit ḡtionē. q̄ nō q̄tina
q̄ sūt ad finē p̄ucūt ad cām efficientē sic ad sanitatē sūt p̄gato q̄ orga
oīa. n. h. q̄ sūt sūt. **Q**uarto m̄ dicitur cā ē cā ad ut cultell' cā incidēdi et
h. cōnal. De qua dicitur q̄ cā potissima q̄ final' alioy. **C**irca cās nō
q̄ final' mouz effici' effici' moz maria. in mota mouer' for. sic p̄z in
artifice q̄ p̄h cā final' ē potissima alioy. **E**t nō q̄ q̄dā adūncē sūt ab cē
h. nō eod' m̄ ut laborare ē cā effici' sanitatis. h. sanitas ē cā final' laboran
di. **E**t cōtingit cām unā eē cōpōitoz ut nauā c' p̄ncipia ē cā salutis
q̄ ē absentia ē cā p̄ich. **E**t nō q̄ cē dñi t'. **A**lq̄. n. d' cā alii' p̄ p̄ul' q̄ alq̄d
p̄ poster'. ut medic' ē cā sanitatis p̄ p̄. **A**rtifex p̄ poster'. **E**t cā; ad ah
c' p̄ se q̄ ad p̄ actūs. ut statuā faciens ē cā statue p̄ se. polidēt' aut p̄
actūs. **Q**uōd. n. facienti statuā polidētū eē. **E**t ad ē cā alio' ip̄o q̄ ad i
actu ut edificator edificandi domū. **E**t nō sic incās sūt ē m̄ cās. **De fortuna q̄**
Post h' dicitur fortuna q̄ casu q̄ sūt q̄q̄ eoz dicitur. **P**lura. n. a fortū q̄ ca
su cōtingūt. **Q**uōd. n. sit casus q̄ fortū s' h' ay' le' inuestigāi possit.
Eoz que sūt q̄dā sūt q̄dā sūt p̄ h'. q̄ m̄ meta sūt. q̄dā ū nō p̄ h'. q̄ ū
tenta sūt. ut alq̄ iuēre thesaurū cū fodit sepulch' nō. n. p̄ h' fod' se
pulch' ut iuēret thesaurū. **E**t eoz q̄ sūt p̄ h' queda sūt appōto. t. ab v
su libe' arbit' q̄dā a nā. **I**ta sūt a nā ut d' ay' in ho' phi' q̄cūz a q̄dā m
se p̄p̄is p̄ū cōtinuo motu accedūt ad aq̄ finē sic in alq̄ feb' nā op'a. **E**t
eoz que sūt a nā q̄dā s' sūt ut ortu sole ul' mou' i' celo obliq'. **Q**ueda
s' quēt' ut pluuia ḡnari ex vapore. **H**oz itaq̄ q̄ sūt appōto q̄ p̄ hoc
cā; p̄ se appōtū. hoz q̄ sūt a nā p̄ h' cā p̄ se; a nā. **S**z eoz q̄ sūt nō p̄ hoc
cā p̄ actūs ē fortuna q̄ casus. **C**ā p̄ actūs dico q̄ fortuna q̄ cā accidūt cē
p̄ se q̄ s' p̄z. **A**s iuit ad for' ut emet' carnes q̄ cū irret' iuēnt thesaurū
casu q̄ cā accidebat cē p̄ se. s' s' tineri ad for'. **O**p̄z aū fortuna q̄ casu
alia s' tino. n. n. f' q̄t' s'iant nō dñi fortuna ul' cāua ha. ut si euntē

ad forz cōūgar fiquēt balueni. **D**iffert aut forzū a casu qm fortuna est
 tm̄ magūtibz s̄ pōitū. vñ m̄ iaiatū n̄ brutū n̄ m̄. ul̄ facit ad a
 fortuna qm̄ nō h̄nt pōitū. **S**eq. n. fortunū ē m̄ hys n̄ i forzū n̄ s̄ m̄
 s̄ilitudinē sic d̄ p̄stat. **I**nfortunatos ēē lapides ex q̄bz fuit a re. **C**ā
 ē nō m̄ h̄nt pōitū ut i brutū q̄ iaiatis ut eq̄ casu uenit domū q̄ i. **I**ua
 t̄ ē a lupis. nō. n. p̄ salutē uenit domū s̄ ut abū sumer. q̄ tripodā cecidit q̄
 casu sedes fca ē. **N**ō. n. p̄ h̄ cecidit ut sedes fieri s̄ ut i mēi q̄ esset. **S**ic oē
 pondōsū tendit ad centrū. **S**̄ s̄ p̄ q̄ oīs fortuna ē casus q̄ nō cōūtit. **T**et
 nō q̄ m̄ hys q̄ fuit p̄ h̄ s̄ fuit a pōitū. s̄ū a n̄ā contigit s̄ errorem uel
 i faciendo plus ul̄ minus ul̄ indebitē. **A**b errore d̄ q̄ m̄ hys q̄ fuit a pōitū
 causat̄ p̄c̄m i pōitū. vñ si grā errat i sc̄bendo p̄cat. **I**n n̄ā si medicus
 m̄ p̄ordnando. **A**b errore ū. d̄ fit i hys q̄ fuit a n̄ā cāc̄ p̄c̄m n̄ē sic fuit
 mōstra. vñ d̄ aȳ i. q̄. phi. **M**ōstra sūt p̄c̄a illi q̄ p̄ ad est. sic p̄ n̄ē
 errore d̄ s̄ i iaiatibz bouigenas q̄ viperas. q̄ implantis vigenas oliuige
 nas. **S**̄ s̄ ad p̄nc̄ d̄nariū sit de cāis q̄ q̄t sūt. **S**ūt. n. iiii. n̄uo. **I**n p̄ forz
 v. effi^{ns} final. **D**e quibz d̄ aȳ s̄o phi q̄ uenit t̄ i vna m̄ltocient. q̄ d̄ d̄
 ad ē. q̄ dicat q̄ vna cā sepe suscipit appellatōes t̄um. **I**n s̄m̄s; forma
 i m̄ q̄ effici^{ns} cā t̄ que sūt p̄ n̄ā. q̄; cā forz n̄i cōp̄m̄ ū hō s̄t hōie

Quonia t̄ d̄ aȳ. **N**ā ē p̄m̄ mot̄ q̄ stat̄ mutatiois. **D**ico b̄unt de
 p̄m̄ q̄ cāis n̄al̄ phie. q̄nd̄ t̄ur dicam̄ de motu q̄ d̄ere loco et
 t̄p̄e. **P**mo s̄ nō q̄ de motu m̄t̄ phos diuise eant op̄ionet. q̄dā. n.
 ponebāt motū = q̄dā nō. **E**t eoz qui ponebāt motū = ^{nō} ap̄tea q̄ t̄p̄o
 eēt duo cōz eē m̄ eod̄ loco h̄y fuit p̄m̄ides q̄ mellissus. **D**icebāt
 n. f. **A**ut ad mouē aut n̄. **N**ū habeo pōitū. **S**i ad aut p̄ vacuū aut
 p̄ pleniū. **S**i p̄ vacuū s̄ quaxōne eēt i vacuū ead̄ i ne eēt v̄ q̄ s̄ to
 tū vacuū s̄ totū n̄ eēt. **S**i p̄ pleniū s̄ iā vñū cōz eēt i illo loco i q̄
 duo corpa eēt m̄ eod̄ loco q̄ est n̄pos^{le}. vñ dicebant q̄ m̄ vñū eēt

*De diuisis op̄ionibz
 phoz et motum*

ens cōtinuū sū motu. **Az** tū d' q' tales nō sūt phica q' phie p' suppo
motū. **Alia**ū dicebant motū nō = p' infinitatē spacy sūt p' eno. **Vi**
cebant. n. si pos^{le} = motū eē ponat'. **Aūq'** q' ad cor' moueat' a loco ad
locū. q' ut p' tūseat p' tē spacy p' aūquā totū spaciū p' tūseat q' tū
p' tē p' tē q' t' mīfinitū. **q' t' tē sūt p' tē spacy s' infinitū nō p' t' p' tū**
sūt q' nō = mot'. **Sz az** salut h'. **vi. phi^o d.** q' d' p' t' cōsidat' spaciū
p' quo ad actū aut ad pōm. Ad actū ū sū ad ex t' mītatē t' spaciū ū
ē mīfinitū. **Ad pōm ū sū ad dīo ē mīfinitū p' infini^o spacy.** **Eoz** ū qui
ponebāt motū eē. q'da ponebāt mot' p' uacūū quida p' plenū. **p'**
vacūū dicebāt demot' q' leuitip' q' sequaces eoz q' pōebāt p' ū rē
cōz mīfinitū q' sūt arthōi dā ab a. q' sūt q' thomol dīo q' dicebāt q'
nō cōtingerit undē ū agē ū eē aliq' mot' ū p' vacūū. **vū** dicebant
si totū eēt vacūū cōtingerit mīfinitū undē in celo. **Az** d' q' ū q' bouē
mīfinitū itaz az q' si totū eēt vacūū nō eēt mot'. **Hec. n.** cōtingit motū
eē p' vacūū q' h' d' mīfinitū i. q' phi^o f. **velocitas** q' tarditas mot' cānt'
a leuitate q' sūt eīd q' mouet'. q' a t' b' h' q' a s' mīfinitū medy p' q' est
mot'. ponat' s' q' cor' leuissimū moueat' p' medi' t' b' h' mīfinitū con
stat q' i mot' ē uelocissimū. q' mot' uelocissimū mīfinitū nūmo t' p' e.
loz. n. ut d' az ē q' i pauco t' p' e mltū mouē. tardū aut ē q' i mltō
t' p' e p' az mouē. **s'** si eēt mot' p' vacūū cū vacūū mīfinitū excedat
medi' t' b' h' mīfinitū cōstat q' i mot' eēt uelocitōz uelocissimū. q' p' q' nō
mīfinitū t' p' e mīfinitū nūmo. s' h' s' m' p' o' s'. **Null' n.** mot' ē uelocitōz
uelocissimū. n. ad t' p' e ē mīfinitū nūmo. s' p' vacūū nō cōtingit motū eē
et. n. vacūū loc' carens cor'. **q' h'ec** ead' ē ualē ad t' b' h' g' n' d' q' ang' l's
h'z moueat' d' loco ad locū nō t' p' mīfinitū. **mot' n.** e' uelocitōz q' oī motu
cōz mīfinitū. q' q' mot' ang' l' nō mīfinitū t' p' e s' nūc. **Et** si obicit' q' mīfinitū
d' nūc s' t' p' e mīfinitū. q' si mot' ang' l' p' nūc q' mīfinitū mīfinitū t' p' e mīfinitū

¶ *De tpe.* Dicendū; qd̄ nūc fluent. 4 it̄ dūc taha nūc ē tēp̄
mediū. Et; nūc uicilitudinariū 4 pmanēs 4 2 duo taha nūc
insurat' mot' angli. 4 az' d' motū si p̄ plenū actu uicū m̄p̄
sic uidet' in re qn̄ ad mouē' p̄ acm̄ ul' p̄ aquā. *De mot' diff' et dist'ioe*

De motu s̄ d̄; qd̄ sit 4 de ei' d'ione. *Mot' aū diff' ē ab az'*
et phi'. *Mot' ē d'ictia ex'is m̄p̄ō* s̄ qd̄ h̄, ut alt'abil' in q'
alt'able alt'atō. It̄ i' eos mot' act' m̄p̄fctū. *Aū diff' motū sic*
Mot' ē ex'it' de p̄ō ad actū cōri 4 nō subito. It̄ s̄ diff'it' mot' q'
tal' s̄ p̄ m̄p̄fctō ei' qd̄ ex'it' de p̄ō ad actū. *one diff'ioes ut fiat m̄ā*
feste. Sci qd̄ qd̄ā r̄i sūt m̄p̄ō ū elicit' act' subito 4 talū nō ē mot'
Quedā aut' sūt ip̄ō ut elicit' ex'it' act' nō subito 4 talū ē mot'
h̄ aū qd̄ ē ip̄ō dup' h̄; p̄ō. *vnā r̄ mot' 4 alia r̄ ei' qd̄ mouet' acq'*
r̄t' p̄ mot' 4 r̄ p̄ qd̄ mot' sic p̄ma p̄fctō r̄ seq̄tis. Est. n. mot' act' q'
ex'ite aliq' reman' ip̄i. *forma aū qd̄ acq̄it' ē p̄fctō qua ex'ite n̄ re*
man' ip̄i. Et nō qd̄ mot' p̄e nō m̄hnat' n̄ tpe tāq' p̄a passione
vū cū tpe sic sit cōmūū mot' cōri' ēit. cōmūū a; c' p̄tes ad v'
nū r̄i' coplant'. s̄ 4 mot' 4 p̄tes h̄; p̄tes 4 medi'. 4 ex' h̄; qd̄ qd̄ mouē'
p̄e mouebat' 4 mouebit'. est. n. p̄ti' m̄tio a q' 4; p̄ti' it̄io ad p̄. 4 p'
fi in medio. tal. n. mot' nō ē; n̄ cor' qd̄ p̄tes 4 p̄tes h̄nt 4 mei'. *Et nō*
d̄tā it̄ cōmūū 4 cōngua 4 p̄seq̄cia. *Cōmūū sūt qd̄ coplant' ad*
vnū r̄i' qūē sic p̄tes lineē ad pūctū 4 p̄tes sup̄ficiē ad lineā 4 p̄tes
cor' ad sup̄ficiē. *cōngua ū sūt qd̄ p̄tes sūt fil'. r̄ nō d̄ntāt ū p̄naā*
4 p̄gamēnū r̄i. n. cor' fil' sūt. *qūcia ū sūt qd̄ nō h̄nt m̄se medi'*
fun' s̄ d̄ aut' n̄ p̄hib' = medi'. *4 h̄māt' s̄ ē large ut duo alim' 4*
due don' 4 alia. *It̄ nō qd̄ ad vnū motū nūō sic s̄ ay' i' phi' r̄a*
exigūt' s̄ ut id qd̄ mouē' sit vnū uūō 4 forma ad quā mouet' sit
vnā nūō. 4 tpe m̄sāns mot' sit vnū nūō. 4 cōmūū i' qd̄ nō m̄tā

dat quies. vñ d' ay' teod p'mo. **M**ulti sūt mot' & nō vn' mot' est.
q' qes; mei' q' n' mot' as statu occupet. n' vn' in cōtinu' & h' ual'z
ad cog' s'c' q' n' sit vnū pctm & q' plā'. **E**t nō q' ad mō p' se ad
p' acc'z. **P**ie mō' s'bm. **P**actūs aū mō' ad d'. vno n' h'c fōi i' s'bo ut
all' ad nō' motu s'bi p' q' d' i' tropicis mouētib; nobis mouent' o' q'
i' nobis sūt. **A**lio n' h'c p' i' toto h'c d'au' mō' motu nauis.

Nunc d'd; d' dione mot'. **M**ot' vno i' d' d' motu ali' nāl. ali'
ali' aīal. ali' uolent'. **N**āl; ille e' p'ū m' nā. **A**īal; e' p'ū i' nē
e' aīa. **U**olent'; ille e' p'ū e'z; m' effici'. & h' d'io s'ūi ex eo q' d' ay' i' v'q'
p' h' q' o' e' mō' ul' a' s' p'ō nō' l' ab aīo. **E**t nō q' mot' nāl' i' p'ū; remissi'
i' fine i' tēu' s'. **A**īal' i' fine & p'ū remissi' & i' medio i' tēu'. **U**olēt' i' p'ū
i' tēu' s'ul' & i' fine remissi' s'. **M**atū uolentū ay' i' v'q' p' h' d'it i' n'q'
spēs. s' p'ullionē. t'ctōm. **V**ectōz. **V**irgīnē. **P**ullio' due sūt spēs. s'
i' p'ullio & expullio. **I**mpullio; q' n' mouēs ei q' mō' nō d'ficat. **E**xpullio
; q' n' expellent d'ficat. **T**ractō; cū ad ipm aut ad al'z mō' & uelotōz
ē mot' trahentis nō s'pat' ab eo q' t' h'it'. & ad hūc reduct' i' n'p'ratō
& ex'p'ratō. s'p'ratō. & radiatō q' sūt s'iles t'ctōz. **V**ectōz; ad nō' s' l' s' s'p'
accūs mō' & h' cōt'ig' i' t'bz motib; s' i' p'ullione. t'ctōne & u'rig'ē, **V**irgō
; mot' cōpōit' ext'ctū & p'ullione. **A**lio i' ay' i' p'ū d'it mot' i' v' spēs
s' s' uōtō. cōt'ē. augmētū. d'nutōm. alt'atōm. & loca mutatō. cū
v' sūt d'it' s' aū & r'et'. s' n' s'ū & d'ozsū. d'ext'rosū & s' i' n' l' t'rosū. **E**t ay'
cōt'ig' s' e' i' p' h'it'. d. q' s' nō & cōz nō sūt mot' s' m' n' g' n' s'. & h' d' i' v'
p' h' i'. mot' n. 3 d' s'bo ad s'bm. i. d' ente ad eus. s' nō u; d' n' ente ad eus
cōz u' d' ente ad n' eus. **E**t mot' nō; n' i' re ex' n' te & fixa & t' p' e. s' s' nō
& cōz i' re fixa nō sūt & t' p' e. s' s' nō & cōz nō sūt mot' s' mutatō e' r'
v' s' n. mot' ; mutatō s' nō cōt'it'.

De h'c spēs; plenius tractā
i' tractatu d' elementis. **De quiete**

Dico de motu dicitur de quiete. **Q**uoniam natura se potius ^{ne} elucescent
Quies est diffinitio. Quies est in quiete & curat ^{ne} ^{is} elucescent
non est motus. **I**tem autem est diffinitio quiete. quies est prout non in illo ^{ui} ^{ap}
rudine est ut moueat non est motus. **E**x hoc patet quod sic motus in tempore
et quies. **N**on autem intenditur de quiete sed quod est in dicitur in angustis. sic motus
in motu naturali. **V**iolentum ita et quies. **Q**uies naturalis quod est in
o a loco et durat a natura sic tra mouentur et igitur in alio. **Q**uies naturalis; quod
do naturalis cessat a motu sui coniungatur appetitum sui non. **Q**uies violenta; illa
quod est in loco et actum sic hinc est in alio et igitur in centro. **I**dem loco

Sequitur de loco. locus sic dicitur a damasceno. **L**ocus est corpus finis eius
quod continetur et quod continet illud quod continetur non pura aer continet corpus
autem continetur. **E**st autem de loco. scilicet intellectualis et sensibilibus. **I**ntellectualis locus; carum
spirituali ut angelus et anime exure que hinc in loco continetur non est continetur hinc
sibiliter. **V**nde damascenus. **E**st autem intellectualis locus ubi intellectus et est intellectualis in corpore
a natura ubi nimirum est et operatur. **L**ocus sensibilibus ul' continetur; locus corporum et quod diffinitio est
super. **E**t non quod est ad dicitur in loco. scilicet circumscribere. diffinitio. et repletur. **C**ircumscribere
re dicitur in loco ad cuius partem assignari mei prout et finis in loco ul' est presens continetur
sunt loco et continetur in loco. **D**iffinitio ad dicitur in loco quod est ibi et non habet
et angustia sunt in loco. **A**ngustia. n. i. e. ubi operatur. et anime exure sic damascenus dicitur
exure dico quod anime exure sunt in eodem loco cum suo toto. **R**epletur dicitur ad
est in loco quod repletur omnem locum et est dicitur in omni loco quod repletur omnem locum. **I**tem quod dicitur
sunt in loco per se sic sunt. et quod dicitur per actum sic ea actum que sunt in toto. ut albedo
ul' presens integrales ut digitus in manu. **I**tem non quod est locus quod est; locus prout.
Locus quod est sic dicitur de dicitur damascenus quod celum; continetur visibilibus et inuisi
bilibus carum. **E**t dicitur locus quod est; dicitur quod in domo sunt. **L**ocus prout est circumscribere
corpus re includit non maioribus minoribus corpus quod includit et hinc quod dicitur est. **I**dem loco

Sequitur de tempore de quo patet dicitur quod sit tempus. **N**on quod est in tempore. **E**t dicitur dicitur

Dico de moru dō; de q̄ere. **C**oppōi n̄ytra se pōtta iḡ elucescunt
Quies ē dīstī. Quies; i q̄ ē m̄re d̄ cui apti^{ne} ē u. moueat m̄
nō t̄; mora. It̄ aūi f̄ dīstī quietē. quies; p̄uō n̄ot̄ m̄ illo a. u. apti
rudīne ē ut moueat nō t̄; motū. Ex h̄ p̄z q̄ sic mot̄ m̄ t̄p̄e ē ita
q̄ quies. It̄ aūi it̄endi h̄ de q̄ere s̄ q̄z i d̄ ul' m̄ anglis. sic mot̄ d̄
i mot̄ n̄alē. aīalē. violentū ita q̄ quies. **Q**uies n̄al q̄z cor; i fu
o ap̄o loco q̄ d̄nato s̄ a n̄ā sic it̄a m̄cent̄ q̄ iḡ m̄ alio. **Q**uies aīal; quā
do aīal̄ cessat a motu sū cōiūgat̄ ap̄er̄i sū nō. **Q**uies violenta; illa
q̄n̄ cor; ē m̄ loco t̄ actū sic h̄ra eēt m̄ alio q̄ iḡ m̄s m̄ centro. **De loco**

Sequit̄ de loco. loc̄ sic dīstī a damasceno. **L**ocus ē cor; finis eius
q̄ cōtin; s̄ q̄ cōtin; illd̄ q̄ cōtinēt̄ ū pura aer cōtin; cor; corp̄
aū cōtinēt̄. **E**t aū d̄ loc̄. s̄. t̄stīcual; q̄ sensū. **I**nt̄tīcual; loc̄; cat̄ay
sp̄ūali' ut angl; q̄ aīe exure q̄ h̄ez m̄ loco cor; h̄ sic nō t̄ cor; h̄ h̄ iḡ
sibilit̄. **V**n̄ d̄ damascen'. **E**t aū m̄t̄tī^{us} loc̄ ū m̄t̄tī. q̄ ē m̄t̄tī^{us} m̄ cor;
a n̄ā ū n̄m̄z ē q̄ op̄at̄. **L**oc̄ sensū^{us} ul' cor; loc̄ corp̄m s̄ q̄ dīstīcū ē
sūp̄. **E**t nō q̄ t̄ ad d̄ = m̄ loco. s̄. c̄cūsc̄p̄t̄. dīstīc̄. q̄ replet̄. c̄cūsc̄p̄
t̄ d̄ = m̄ loco ad cui p̄t̄ affīḡr̄ m̄eī p̄n̄ q̄ finis i loco ul' c̄ p̄tes cōmen
sant̄ loco q̄ cor; m̄ loco. **D**īstīcū ad d̄ = m̄ loco q̄ t̄; ibi q̄ nō a h̄b̄
q̄ t̄ angl; h̄t̄ i loco. **A**ngl; n̄. i ē ū op̄at̄. q̄ aīe exure sic damascen' dicit
Exure dico q̄ aīe v̄ute cor; sūnt̄ i eod̄ loco cū suo toto. **R**eplet̄ d̄z ad
ēē m̄ loco q̄ reph; oēm locū q̄ t̄ d̄s; i oī loco q̄ reph; oīez locū. It̄ q̄dam
sūnt̄ m̄ loco p̄ se sic s̄bm̄. q̄ q̄da p̄ acc̄^{us} sic ea acc̄n̄ q̄ sūnt̄ m̄ s̄bo. ut albedo
ul' p̄tes inteḡales ut digit̄ m̄ manu. It̄ nō q̄; loc̄ quīs q̄; loc̄ ap̄us.
Locus quīs sic celū d̄ q̄ d̄ damascen' q̄ celū; cōtinēcia v̄sib̄līū q̄ m̄ v̄sib̄
līū cat̄ay. **I**d̄ d̄m̄ loc̄ quīs; oī q̄ m̄ domo sūnt̄. **L**ocus ap̄us ē c̄cūsc̄p̄t̄
cor; r̄ē iclud̄t̄ ū maior; m̄ior cor; q̄ iclud̄t̄ q̄ s̄ h̄ quārtat̄ est. **De t̄p̄e**
Sequit̄ de t̄p̄e de quo p̄ d̄ d̄ q̄ sit t̄p̄e. **P**o q̄ t̄ē m̄ t̄p̄e. q̄ d̄ d̄ d̄ d̄ d̄

pr. quarto & d. m. c. t. e. e. **T**emp^{us} d. t. m. t. ab a. i. q. p. h. i. t. e. p. u. s. e. s. t.
n. u. s. m. o. t. u. s. p. a. s. t. i. o. n. e. **T**emp^{us}; m. i. a. m. o. t. u. s. e. s. t. h. i. c. p. r. o. p. t. e. r. q. u. e. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e.
m. a. n. i. f. e. s. t. i. n. t. e. l. l. i. g. n. t. e. r. e. c. o. m. p. a. r. a. t. i. o. n. e. t. i. m. p. o. r. u. m. a. d. m. o. t. u. m. l. o. c. a. l. e. m. e. t. p. a. r. t. e. s. p. e. r. s. e. p. a. s. s. i. o.
e. t. p. r. o. p. t. e. r. **M**o. t. u. s. g. r. a. t. i. s. s. u. p. m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e. q. u. e. h. a. b. e. t. p. r. o. t. e. r. a. n. t. e. p. o. s. t. e. r. i. o. r. e. m. e. t. i. p. s. e. d. u. e. p.
r. o. t. e. r. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. a. l. i. e. m. e. d. i. e. p. r. o. p. t. e. r. q. u. o. d. m. o. t. u. s. s. u. p. i. p. s. a. m. e. s. t. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. e. t. i. p. s. o. a. d.
r. e. u. o. c. a. t. i. o. n. e. m. u. n. d. e. l. o. c. i. q. u. e. s. i. t. u. s. e. t. c. u. m. i. p. s. a. s. i. t. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. h. e. c. p. o. s. s. i. b. i. l. i. t. e. r. e. s. p. r. e. s. m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e. s. q. u. e. v. e. l. l. o. c. i. q. u. e. s. i. t. u. s. e. t. c. u. m. i. p. s. a. s. i. t. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. q. u. o. e. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. s. i. t. s. i. m. i. l. i. t. e. r. a. a. l. i. q. u. a. i. t. e. m.
p. o. s. s. i. b. i. l. i. t. e. r. a. d. a. c. t. u. m. e. s. t. m. i. s. e. r. a. a. l. i. q. u. a. **I** p. s. a. m. a. t. q. u. o. d. f. e. r. t. u. l. m. o. t. u. s. i. n. m. o. t. u. s. u. o. e. s. t.
o. m. n. i. u. m. e. t. i. d. e. e. u. s. h. a. b. e. t. t. u. m. c. o. m. p. a. r. a. t. i. o. n. e. m. a. d. p. a. r. t. e. s. m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e. s. i. n. t. e. r. a. q. u. o. d. i. n. t. e. r. a. a. d.
q. u. o. d. i. n. t. e. r. a. m. o. t. u. s. c. o. n. t. i. n. u. e. n. t. i. e. e. t. i. n. m. e. d. i. e. **C**u. m. g. r. a. t. i. s. m. o. t. u. s. s. i. t. m. e. i. u. s. m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e. s. m. e. n.
s. i. m. i. l. i. t. e. r. a. m. o. t. u. s. m. i. s. e. r. a. p. o. s. s. i. b. i. l. i. t. e. r. a. d. a. c. t. u. m. q. u. o. t. i. i. n. m. o. t. u. s. t. a. h. a. b. e. r. i. t. c. a. t. a.
a. b. i. p. s. a. p. o. s. s. i. b. i. l. i. t. e. r. a. c. o. n. t. i. n. u. e. n. t. i. e. p. r. o. t. e. r. a. p. r. o. p. t. e. r. p. r. o. p. t. e. r. a. p. o. s. t. e. r. i. o. r. e. m. e. t. i. p. s. o. m. o. t. u. s.
e. t. m. e. d. i. e. c. o. n. t. i. n. u. a. n. s. a. l. i. a. q. u. o. d. m. e. i. u. s. i. n. t. e. r. a. e. i. q. u. o. d. f. e. r. t. u. l. m. o. t. u. s. c. o. n. t. i. n. u. e. n. t. i. e. a. t. i. o. a. q. u. o. d. i. n. t. e. r. a.
q. u. e. e. t. i. n. a. p. r. o. p. t. e. r. m. o. t. u. s. c. o. n. t. i. n. u. a. n. s. a. c. o. n. t. i. n. u. a. n. s. m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e. s. i. n. s. p. a. c. i. u. s. s. u. p. q. u. o. d. m. o. t. u. s.
e. t. i. n. m. o. t. u. s. p. r. o. p. t. e. r. a. p. o. s. t. e. r. i. o. r. e. m. e. t. i. p. s. o. m. a. n. e. s. i. d. e. h. i. c. e. t. i. n. m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e. s. u. l.
m. u. n. d. e. p. r. o. p. t. e. r. i. n. s. i. t. u. n. o. n. e. i. d. e. m. e. d. i. u. m. s. e. p. t. e. r. q. u. a. n. t. u. m. p. r. o. t. e. r. a. a. c. c. e. p. t. a. a. n. t. e. p. o. s. t. e. r. i. o. r. e. m.
i. n. t. o. t. a. m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e. **S**i. c. u. t. i. d. e. e. t. q. u. o. d. m. o. t. u. s. u. l. f. e. r. t. c. o. n. t. i. n. u. e. n. t. i. e. i. n. t. o. t. a. m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e. s. i. n. m. o. t. u. s.
i. b. i. m. e. t. i. p. s. o. h. a. b. e. t. i. d. e. e. t. p. r. o. p. t. e. r. h. i. c. e. t. i. b. i. n. a. n. t. e. p. r. o. t. e. r. i. t. a. i. d. e. n. u. n. c. s. i. b. i. m. e. t. i. p. s. o. a. d. i. a.
e. t. e. i. q. u. o. d. f. e. r. t. u. l. m. o. t. u. s. h. i. c. i. d. e. e. t. p. r. o. p. t. e. r. f. l. u. x. u. s. a. p. o. s. t. e. r. i. o. r. e. m. p. o. s. t. e. r. i. o. r. e. m. q. u. o. d. f. l. u. x. u. s. h. i. c. e. t. i. n. t. e. m. p. o. r. e.
t. i. m. o. p. r. o. c. e. s. s. u. m. o. t. u. s. a. p. r. o. t. e. r. a. p. o. s. t. e. r. i. o. r. e. m. i. n. p. r. o. t. e. r. a. u. l. t. i. o. r. e. m. m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e. s. i. n. c. u. m. t. u. m. m. a. n. e. a. t. i. d. e.
i. n. t. o. t. a. m. o. t. u. s. c. o. n. t. i. n. u. e. n. t. i. e. e. t. i. n. p. r. o. p. t. e. r. q. u. o. d. n. u. n. c. e. t. i. b. a. t. i. m. p. o. r. e. s. q. u. o. d. t. i. m. p. o. r. e. n. i. c. h. i. l. a. t. i. n. q. u. a. n. t. u. m. n. u. n. c.
f. l. u. e. n. s. q. u. o. d. f. l. u. x. u. s. s. u. o. e. s. t. s. u. s. c. i. p. i. e. n. s. e. e. c. o. n. t. i. n. u. a. n. s. **N**i. c. h. i. l. n. o. n. e. a. c. c. i. p. e. r. e.
d. i. t. t. i. m. p. o. r. e. q. u. a. n. t. u. m. q. u. o. d. n. o. n. p. r. o. t. e. r. n. o. n. e. t. i. m. p. o. r. e. q. u. o. d. f. u. r. t. i. m. e. t. i. n. o. n. d. u. m. **C**u. m. h. i. c. i. n. s.
s. e. i. e. t. q. u. o. d. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. s. n. u. s. n. u. a. n. s. e. t. n. u. s. m. u. a. n. t. **N**u. s. n. u. a. n. s. e. t. n. u. s. p. e. r.
m. a. n. e. s. q. u. o. d. n. u. s. p. r. o. t. e. r. n. u. a. n. t. u. t. d. e. n. a. r. i. u. s. e. t. v. i. g. e. n. a. r. i. u. s. e. t. h. i. c. q. u. o. d. n. u. a. n. t.
x. a. s. i. n. u. l. x. x. **N**u. s. m. u. a. n. t. u. t. i. n. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. s. p. o. s. t. e. r. i. o. r. e. m. e. t. i. p. s. o. a. c. t. u. s. p. o. s. t. e. r. i. o. r. e. m. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e.
e. t. n. u. a. n. t. u. t. p. a. c. t. u. s. r. e. s. n. u. a. n. t. e. i. n. a. c. t. u. **I**t. e. m. n. u. s. m. u. a. n. t. u. t.

duobz nuat. s. a ca nri h; a ca que facit ee num qd tpe nuat a motu qd p
aut postu in tpe cant apoz y postioy i motu. **A**lt nuat nus nuatus
a prbz suis y a rba sua si h; em. y s h; nuat tpe s. s. a poy y r gnoy in
tpe ut apoz y amic nro s ee. eode r manere s rban nuat nu
f y a rba sua. **I**t alio m cofidat nus qd e tpe. s. ut msa e reddens qd
mot y sic tpe e nus nuans motu. **C**riticat. n. p qntas tps ex
stuo suay pntu y rbe sue y hec critica critica qnti mot y h e
q dicit ay q tpe z nri nuus. **C**ym au nus z duo m m nus nume
ry nuat. om m at nus nu nuans z bman. **V**n tpe nuat mot
ul mlat eo m q duo mltociens accepti explicat ptes alie qm di
cas p ptes m. **V**n tpe no mltiplicat num ut duo. s. p us y postu
s; illa mltociens acci s ptes tpi mot tota qnti mot y s p qm tpe e
nus mot cu msa s p y postu. y s h; p q q mot no p ee nus tps
p se s; p acc^{ns} h; sit ca tps qd n; ca rba s; ca e est^{ns} ptea in
motu no est ide raru manes id m rba y iloco uni tate i mo. **S**
p q e tpe q p a passio mot y qm mlat motu. **S** nuc qd accipe
de tpe y p manes id m i rba. **S** no q nuc duobz mois acci ut s au. s.
p nuc q; rba tps d q dcm e. y p nuc s gto. y illa dupi acceptio pen
dit ad fil^{ne} pucti. **P**onam. n. p tpos^{le} q sit puct^o rhuēs p lineā puct^o
ille fluxu suo continuo faciat lineā successivā q p manēciā no hnt
i p rba. q m q lineā rban no h; aliq n rban pucti. s; = altam rōne
h; altm p q puct^o; **H** ulibi in longitu^{ne} au y p^o y cu illo pucto filit^{ne} h
nuc q; rba tps y h no acci ut rnuus tps. **S** m i mathe^{ne} longi^{ne} est
puct^o nuans y cu illo filit^{ne} h; nuc s; q; tps rnuus s; no t^o actu s; in
cōparōne ad nullam ul ad aliq motu. y si qd uell; distingue s; auncēnā
dret q nuc q; rba tps pte d^o mltans. q. no stans. **S** nuc aut q; rmi^o
tps rēnu; pte nom tpi q; nuc. **E**t no q puct^o ad lineā y nuc ad

duobz nuat' s. a ca nri h; a ca que facit ee num q' tpc nuat' a motu q' p'
aut post' in tpe cant' apoz y postioy in motu. **A**lit' nuat' nus nuatus
a p'ribz suis y a rba sua si h; eam. y p' h; nuat' tpc s. s. a p'oz y postioy in
tpe ut ap'ndz y a nuc n'ro s ee. eode r' manere s rbanu nuat' nu
f' y a rba sua. **I**t' alio m' co'lidat' nus q' e tpc s. ut m'ra' e reddens q' h'
mot' y sic tpc e nus nuans motu. **C**riticat' n. p' q'ntitas tps ex
stuo suaz p'cti y rbe sue y hec critica critica q'nti' mot' y h' e
q' dicit' a' q' tpc z n'ru' nus. **C**ym' au' nus z duo m'm' nus nume
ry nuat' o'm' at' nus nu' nuans z b'mari'. **V**n' tpc nuat' mot'
ul' m'rat' eo n' q' duo m'rociens accepti exp'icat' p'tes alie q'nti' di
cas p' p'tes nu'. **V**n' tpc no' m'ltiplicat' num' ut' duo. s. p'us y post'
s; illa m'ltociens acci' s p'tes tpi' mot' tota q'nti' mot' y s' p'z q'm tpc e
nus mot' su' m'ra' s p' y post'. y s' h' p'z q' mot' no' p't' ee nus tps
p' se s; p' acc' h'z sit ca tps q' n' z ca r' d'eca s; ca e est' p'tea in
motu no' est' ide n'atu' manes id' m' rba y i loco uni' nate i mo. **I**
p'z q' e tpc q' p' a passio mot' y q'm m'rat' motu. **I**z nuc q' e accipe
de tpe y p' manes id'm i rba. **I**z no' q' nuc duobz mo'is acci' ut' s' au' s.
p' nuc q' z rba tps s' q' d'ca e. y p' nuc s' r'o. y illa dup' acceptio p'en
dit' ad s'ill' p'ucti. **P**onam'. n. p' t'pos' q' sit p'uct' r'hu'es p' lineā p'uct'
ille fluxu suo continuo faciat lineā successivā q' p' manēcia no' h'nt
i p'ribz. q' m'q' lineā rbanu no' h; aliq' n' rbanu p'ucti. s; = alt' m' r'one
h; alt'm p' p'uct' z h' ut' ibi in longitu' au' y p't' y cu' illo p'ucto s'ill' h'nt
nuc q' z rba tps y h' no' acci' ut' r'nu' tps. **I**z m'm' i mathē longi' est
p'uct' nuans y cu' illo s'ill' h; nuc s; q' z tps r'nu' s; no' t' actu s; in
cōparōne ad nullum ul' ad aliq' motu. y si q's uell' distinguē s' am'cēnā
d'et' q' nuc q' z rba tps p'pe d'z m'raus. q. no' stans. **I**huc aut' q' z r'm'
t'ps r'etm'z p'pe nom' tpi' q' z nuc. **E**t no' q' p'uct' ad lineā y nuc ad

tempus in quibusda sibi se hinc in quibusda dicitur. **I**nterimando et continuando
dicitur sibi se hinc in quibusda dicitur sibi se hinc in quibusda dicitur sibi se hinc in quibusda dicitur
in tra dicitur sibi in substantiando non hinc se hinc et punctus non facit lineam
in fluxus in non fluens. sicut nunc fluxu suo facit tempus ut dicitur; sicut punctus
non; ita linea. **R**espondeo quod punctus et nunc in interimando et continuando quodammodo sibi
se hinc et in linea; accipere duo terminia actu. sicut autem probat quod nunc non;
terminus actu in tempore eo quod non; interruptio temporis sicut natura sua sicut in interim
tempore ut sicut comparationem ad motum aliquid dicitur. **S**icut punctus continuus est
principium et finis lineae et ideo quod uti puncto continuo bis uti eodem et ideo quod
re accidit. sicut est si motus sit super lineam in quod mobile uti puncto continuo
ut tempore in ratione finis ad presentem magnitudinem et ita uti eo in motu esse
et motus sit motus non est aliquid magnitudinis ut probatur in vi philosophi. **I**tem autem uti
tempore in ratione principii et uti tempore ut post quod motus in seipso magnitudinis. **S**ed
quod uti uti eo in nunc. sicut bis uti puncto sicut uti eo in duobus nunc et nunc
duo nunc; tempus melius sicut nunc quo uti puncto ut in fine et in nunc quo
ut eodem puncto ut in nunc est tempus melius et in illo nunc; quod est. et hoc est quod philosophus in
nunc philosophi quod quod mobile uno puncto ut duobus uti quod accipit. **E**st ergo
dicitur quod punctus continuus quod est in linea bene accipit ut principium et finis in quod nichil
est melius. sicut nunc nunc potest accipi ut finis et principium si cadat tempus melius. **E**t non
quod ita dicitur uno in ita quod est ad esse et nunc non est ita tempus et quod in dicitur non
est ita dicitur. **A**lio in ita id est quod res et bene potest esse ad in dicitur ita dicitur sicut nunc
dicitur est ab aliquid sicut nunc est ita tempus et esse tamen est a fluxu temporis in nunc et
de principio ad futurum. **H**ic ostendit quod sit esse in tempore.

Respondeo dicitur quod sit esse in tempore. **E**t adhuc scilicet quod quod motus dicitur ad esse in
tempore. **P**rimo in dicitur ad esse in tempore ut in ita et in passionibus temporis sunt
in tempore sicut languis et bene in tempore et par. **S**ecundo in dicitur ad esse in tempore sicut id quod
est ita tempus et nunc; in tempore quod est ita tempus. **T**erminus; ad esse in tempore sicut terminus in

manente & sic in seipso; in tempore. **Quarto** in de ad: in tempore in seipso sic in uno &
 hoc est in toto tempore vel in parte temporis in seipso. & hoc contingit duobus modis. scilicet absolute &
 per comparationem. **Abso-**lute adhuc duobus modis & primo scilicet & per seipsum & per alium in tempore. motus est
 mobilis & per se in motu. & per se in quiete & quiescens & per se referat ad motum. et sic est
 in tempore de adhuc duobus modis. scilicet in toto tempore in seipso. vel in parte temporis in seipso. toto
 parte sic motus celi. **Per** tempus sic alii motus. **Com-**paratio ad esse in tempore dicitur hoc
 modis. **Aut** enim id quod comparatur est immobile & esse & posse & agere sic comparatur ad rem
 mutabilem & durationem excellentem in ante & post & commutationem & sic dicitur
 Deus est Deus fuit deus est. **Sensus** enim est ut dicitur Jero dicitur fuit. id est nunquam & fuit
 non est. id est nunquam & est. **Id** est. id est sic est. **Aut** id quod comparatur per esse est immobile & per
 posse constructum motui est mobile & vicissitudines & sic angelus dicitur esse in tempore per omni
 diurnum tempus. & per angelum vicissitudinat per actum in seipso dicitur & nolendo &
 hoc quod ad cognitionem uestigia. & hoc dicitur beatus augustinus quod deus caritatem spiritualem movet
 per tempus. caritatem autem corde vel per tempus & locum. **Aut** nam est quod esse quod de rei est totum
 simul & per omnia hoc ad motum continuum & hoc dicitur ad dicitur motus angeli. & hoc
 est duobus modis & dupli modo primo. **Est** enim per ad id in seipso. & per ad id in seipso
 primo in celi; in tempore. **Et** similia & corruptio sunt in tempore. **De** nomine temporis.

Tempus dicitur per se dicitur. presentia. presentia & futurum. presentia quod fuit & non est
 presentia est finis presentia & incertum futuri commutata admittunt. futurum quod
 non est & est. **Jam** vero est presentia futuri quod est a presentia presentia nunc ut iam facta. **Est** & presentia presentia
 presentia presentia nunc ut iam facta. in presentia presentia presentia nunc ut in noui. **Ordo**
 autem est quod presentia presentia nunc. repente quod in seipso tempore est per presentia presentia. subito autem
 ut dicitur in multis theologis quod est presentia presentia & non apparente ad
 manifestum eductum est. **De** multiplici acceptio temporis.

Ultimo non quod tempus multiplex accipitur. **Aliud** enim dicitur tempus & quod adiacet motui
 naturali. & aliud & quod adiacet motui si illa sit naturalis si super naturam & sic
 sit in seipso corruptibilibus si in seipso incorruptibilibus. **Tempus** enim quod adiacet motui naturali

et appetas motus et adiacet. et ideo non nisi per se dependet a primo motu. **M**or autem, apper-
tal mobilis; per quod motus est et ideo principiantur ab ipso. **N**on cum motus in se sit. **S**i
et sit per se ratio a quo et per se in se ad quem et per hoc per se motus huius ratio per se
et sit in se. ideo motus ipse; ipse actus et hoc quod sit ipse actus huius ratio ad quem
et autem sic actus huius ratio a quo et finem tempus per adiacet ei est cum priori et posteriori
per unum huius ratio a quo et per se plus et aliter ad finem ad quem. et posteriori et per de tempus est
accipere est nunc fluxus connectum a priori et posteriori et in tempus in quo non contin-
gunt se nunc si consecutum se ad invicem. et huius tempus insatur motus per se motus et per
omnes omnes motus qui sunt in motu celi. **T**erminus. motus sic dicitur per se insatur per
motus celi ratio per simpliciter huius et finem insatur per unum motus celi ratio per ex
in se adiacens per non est ideo genere quod est in tempus est in uno sic dicitur per se. et in
eadem uno nunc ante possunt esse plura mutata. plures naves possunt referri ad vo-
num unum. **E**t aliter tempus per adiacet unum ratio huius ratio sic dicitur. et huius
non dicitur unum ratio in eadem ratio quoniam mutatio dicitur in eadem quoniam unum ratio
atque huius aliter est quoniam ex nunc ante per se est. et in hac mutatione non accipere
valere mutata super quoniam sit unum ratio. non; non; accipere per se in a quo non per se
et non per se. **E**t non dicitur huius sit ex nichilo per se dicitur non possunt in se ratio per
ordo per se unum entis ad pure non ens per se non; ordo unum ad non ens
istud tempus; in se sic et ipse in unum ratio. non; non; in ipse accipere unum per se
et in se per se sit in alio motu. **E**t in tempus per adiacet motu autem est motus
et ut dicitur autem est actus per se et huius maxime; quoniam huius motus per peccato ad gratiam in
quo motu non est de nunc ante medii a quo ceteri fluxus tempus. **A**ntem non; huius
sub
et gratia ut sub peccato et nunc ante per se gratia et per se peccato. **S**ic est in unum ratio de
albo in nigruum ut est in unum ratio medii coloris. et finem huius tempus adiacet motu
angusti per se dicitur quod angustia mouentur in tempus et intelligantur per se in unum ratio a
stare super res in unum ratio et in cognate uespertina. **D**ico autem uespertina quod per
gratiam matutina attingunt et unum ratio et istud motu ratio angustia quod autem in

sancti nunc vicissitudinatum sicut angeli et anima modo dicitur uno intellectu ad alium vel de una
voluntate ad aliam et quod est actus; per hoc et huiusmodi quod dicitur augustinus quod deus caritatem mouit per
tempus et locum. caritatem spirituale per tempus in. In huius tempore. u. non; in conueniens et nunc sit
quod ad nunc sui mei. **Et** non quod tempus dicitur per se cum coequis quod gratia per mutatio. quod
misit et facit distans a principio. quod. n. dicitur et senescit quod interitum est. **De** *inmate*

Et quod dicitur; dicitur tempus quod; mensura temporalis. In hoc dicitur et in quod; mensura et uoy et
de uoy quod; mensura et uoy dicitur; **Quaedam**. n. sunt in dicitur in huius dicitur
quod; ita et actio sunt in tempore sic nunc infima. s. dicitur et; per gratiam. **Quaedam** uero
sunt quod; ita et actio sunt super tempus sic nunc suprema sic per et. et. s. **Quaedam**
uero sunt quod; ita et; extra prius tempus et actio in tempore sic nunc mei dicitur et; per caritatem. **Quod**
tamen in huius ita non potest s. n. est aliter actio per quod; ita quod; in huius. **Et** iste in
mensura acci in comparatione ad duratorem. **Et**. n. quod ad duratorem huius per et finem
sic tempus. et; quod ad non huius per et finem sic eternalis. **Et** quaedam huius per et non
finem ut enim. **Quartum** ita non potest. **De**. n. quod huius finem huius per. **Et** in huius a
boetio dicitur; **Et** in huius; in huius uere tota huius. et non distans et per huius posse
sio. quod dicitur in huius exulanti per. **possessio**; quod omni in huius. **Et**. n. mensura posse
detur ab ipso dicitur; mensura per se tanquam per huius possessio in huius. per huius quod in huius uere tangit
in huius et in huius. s. **Et** in huius non huius per in huius. **Et** in huius in huius; dicitur ab et in huius in
per huius et per huius dicitur uere quod est per huius in huius dicitur ad ea quod sunt in huius in huius
in huius non huius in huius in huius in huius. **Et**. n. huius large sumat per huius in huius
in huius in huius in huius in huius in huius. **Et** in huius ad dicitur in huius in huius quod non
totum huius est huius per huius. et per huius in huius. et non potest in huius in huius in huius in huius. **Et**
dicitur huius. et non distans. **Et** in huius dicitur ad dicitur in huius quod non omni in huius in huius. sic nec
istud cui mensura est. per huius. n. in huius in huius. **Et** non quod eternalis in huius
per huius de caritate et per huius de caritate dicitur. **Et**. n. sunt conditiones
et in huius in huius. **Et** in huius in huius in huius in huius in huius. **Et** in huius in huius in huius in huius in huius
totum in huius in huius in huius in huius in huius. **Et**. n. solus in huius in huius in huius in huius in huius

in a^lz q^u simp^l q^u nō h^z pres pres. n. p^rsupponit totū. d^g. n. n. p^rsupponit
q^ue maxi^m simp^l; **Q**uod c^ontē quēdā p^ricipat iⁿuābi^l rōm suō nō sicut
angl^l q^u aīe b^re q^u cōz p^r rēfurrectōm p^ricipat. n. rōm iⁿuābi^l p^r ca
rēciam finā hēz nō p^rn^l. q^u ob hoc angl^l q^u aīe b^re q^u cōz glōrificata dⁿ
etna q^u iⁿetn^l. etna p^r iⁿuābi^l. m^l etn^l p^r iⁿuābi^l. **E**t q^udā c^ontē p^r
cipant etn^l rōe iⁿuābi^l p^r carēciā finis sicut pene iⁿ f^rm dⁿ etne s^z
nō iⁿ etn^l q^u nō p^ricipat rō iⁿuābi^l. **I**n uābi^l. n. d^r un^l ēē s^z hēc
cōditō que; simpl^l iⁿ nlla c^ontē iⁿuēit. **E**t etnitas d^r excellentē m^l
sua q^u ad ut^rq^u rō. q^u q^udā c^ontē sicut g^ll^l q^u cōz claudⁿ ab etn^l
s^z n^l sūt etne n^l sūt iⁿetn^l. **Q**uedā sūt etna q^u iⁿetn^l p^r hē
d^r. q^udā ū iⁿ p^re q^u illay q^udā sūt etna q^u iⁿetn^l p^r p^ricipatō ut angl^l q^u
aīe b^re. q^udā etna p^r p^ricipatōm s^z nō iⁿetn^l ut pene iⁿ f^rm. q^udā nec
etna n^l iⁿ etn^l s^z claudⁿ ab etn^l hē g^ll^l q^u corrup^l. **Q**uartū mē
brū itāe nō p^r. s. q^u aliq^u sūt iⁿetn^l p^r p^ricipatōm q^u nō sūt etna. oē
n. iⁿuāabile caret fine s^z nō cōiⁿit^r **De nūc etnitas**

Quod d^r de nūc etnitas de quo d^r uoē m^l h^l d^r trinitate q^u n^l stans q^u
nō mouēt se etn^l facit. **Q**uod mel^l m^lll^l scā cōparatōe ad nūc rōis. y
magnem^l itaz lineā. a. c. q^u sit b. p^ruct^l. q^u moueat^r iⁿ ista lineā ab a. i. c. dis
tinguēs p^rus a p^rioz. a. b. c. p^r m^l p^re dicam^l p^r iⁿstā aliā postiozē p^r iⁿā
seūdā. **Q**uod iⁿ iⁿstā p^r a. q^u c. totū rōis. p^r b. aut^r ip^rm nūc rōis q^u cōtinue mo
uē ab a. i. c. q^u p^r iⁿstā d^r p^r iⁿstā. q^u ū p^r iⁿstā d^r d^r futū. q^u sicut iⁿ
lineā ip^rm b. s^z mouēs s^z iⁿstā a postioz^l q^u addit p^roz. iⁿ ip^rm nūc
iⁿstā futū s^z addit p^rio. q^u sicut iⁿ b. p^ruct^l itaz iⁿ lineā q^u nō mouē
iⁿ nō ēē p^rus q^u post^l iⁿ lineā. iⁿ si nūc rōis stetit iⁿ p^r iⁿstā nō sūt n^l
iⁿstā n^l futū. **C**ū aut^r h^l nūc rōis ymagēnem^l nūc ad q^u stetit ab et
no tā oīo iⁿ ista etn^l nō ēē p^r iⁿstā ul^l futū s^z totū p^rus q^u totū ēē sicut
iⁿstā d^r; de etn^l s^z nō iⁿ p^re **Q**uod nota. n. etnitas; q^udā nūc iⁿ d^r iⁿstā

unde sume qda mirabile qd ipm ut erim cu sit qda mdi se extendit p ro
 tu tpe totu capiend 4 infinitu tpe. Et totu tpe caput 4 tu tota stat i q
 hbz instanti tps. ex aut h; aia q; tota i toto corpe 4 tu tota i qualibz
 pte e. Et 4 si aia simp sit pte 4 pte no hns sic corpus tu se p totu
 extendit adh; h qda muta i ut eritatis q msi est cormet tpe q di
 sible; i infinitu 4 p ptes h; ptes 4 postiores. Et adh intellig tale; .
 Aug q iode instanti tps radus sol i oriente 4 i occi ibno nrm emispu to
 tu illuminas. Et conug rep i unico nuc tps e p 4 post i infinitu qm
 nait 4 si no p tpe pmo illuat ps ptes 4 p m qstima aet qua illa q remotoz
 e 4 pusilla remotoz qua alia plus remota 4 i infinitu ptes iuere. Et
 pdas pz q sit dte ds sunt deus est. est. n. p ds e i nuc etni. i. rtm i eo exal
 tit nus tpe pntu 4 futu. pz q solo eda qoms q pbat q ds qd scit ne
 na q sciet ei coedictorie oppo. Et eod. n. ut tps impos est sic alia duo
 odcorie oppoi. sic soz. sed q no sed. h nuc etni i infinitu simplici e ne re
 ps. Et cu ds sciet i nuc etni qd scit nuq sciet e odcorie oppoi q flm est
 scit. n. me ee cu sum 4 scit me no = du no sum. pz ratio q ne etni; cu q
 hbz pte tps. **S**equit deus q sit diffini pte. Eru; msa hntu puz
 no sine **E**t no qada dicunt q sic tpe; i vno. s. i motu pmi mobil q mo
 tu msa omis mot i fiores taqua sui gnis mmo 4 simplicissimo 4 p gnt
 msa mot pmi mobil. s. tpe. **S**eui e i vno euituoz simplicissimo quo
 oia alia euitna nra an. **A**ly aut dicunt q no h; q hbz euitna h; futu euit. **S**al
 lu at euitna; ca alioz. sic mot pmi mo; ca oi alioz motu. **E**t p dat
 colligunt q angls q aduau e i euo. q aut ad age simp sic; cogice cog
 ne uep rina e i tpe. quantum aut ad beate agere. i. contemplari est i
 euitna 4 hec de pmaxte sufficiant **Incipit de celo 4 p de ordine**

De mo

7 mudo
dicendi

Dictu; de coz mobil p se. **D**d; d coz mobil cōrecto. p de ignabli 4 i
 corrup u; celu. vñ i p p hōz ex vlibz oz. i sm ducere. vñ

*Quid sit mundus et
non plures*

prout apparet viros pres et feminas mares. postquam dicitur unumquodque. **¶** modo
quod sit unum mundum coram et non plures. **¶** pro quod celum est finitum. **¶** et quod omnia coram sunt in celo et
nullum extra. **¶** et quod celum non est etiam in elementarum. **¶** et nobis celum est coram inferiorum. **¶**
et notum celum. **¶** et tunc sit unum mundum coram et non plures. **¶** probatur autem. **¶** dicitur. **¶** notum quod sunt
duo mundi aut ille aliter mundum est huic similis in rebus aut in nomine tunc. **¶** si est et aliter
in rebus et illa terra est aliter illi terra et illa aqua huic aqua et cetera. **¶** et quod sunt eisdem nomine tunc
dicitur ad eundem locum et illa terra et illa aqua redunt ad eundem locum. **¶** et que redunt ad eundem
locum sunt res eisdem mundi et omnes res sunt eisdem mundi et quod est unum mundum coram tunc. **¶** si
dicat quod aliter est mundum huic similis in nomine tunc et tunc non sit aliter res quam res illius mundi.
non est ille mundum realiter vel coram sed intellectualiter sicut archetypus de quo non est dubium quod sit. **¶**
Quid sit finitum **¶** Antiqua probatur celum finitum notum est. **¶** primo non sicut autem et tunc philosophus. **¶** In finitum in multis de
modis. **¶** uno modo dicitur in finitum quod imponitur et probatur ex eo quod non est aptum natum transire ut
et vox in finitum et tunc dicitur in finitum negatione. **¶** quod non finitum. **¶** non dicitur et tunc dicitur in finitum
¶ uno modo dicitur in finitum finitum huius ipsam tunc finitum aptum natum sit huius transire non tunc
habet ut quod non transire spacium sed non pervenit ad finem et tunc dicitur in finitum per non et huius duobus
modis dicitur ad in finitum actu. **¶** et modo dicitur in finitum per apponens aptitudinem sicut in quatuor dis
tincta. **¶** Quarto modo dicitur in finitum per dictionem sicut in quatuor continua. **¶** Quinto modo dicitur in finitum
ut in ut tempus dicitur huius rebus modis non est in finitum actu. **¶** sed tunc pro et per huius in finitum de
finitum in eo dicitur. **¶** In finitum est per quatuor accien^{ti} per et ad accipere extra. **¶** Restat pro
batur quod celum non est in finitum actu. **¶** et si probatur quod nullum coram in finitum est actu
¶ omne coram huius superficies et omnis superficies est tunc. **¶** et omne coram est in finitum sed omne natum est
finitum et omne coram est finitum. **¶** In sic. **¶** si celum est coram celum est finitum. **¶** Vel spatium pro
in celum est finitum. **¶** supponam^{us} quod in finitum probatur quod omne coram est in celo et nullum extra
In sic. **¶** In omnia coram nobis est celum. **¶** est enim ignabile et incorruptibile dicitur huius ac
tam in inferiorum. **¶** omne autem agens nobis est patiente per philosophum. **¶** et coram nobis
debet nobis forma et celo debet nobis forma. **¶** et forma specifica nobis
est omnibus formis sicut sicut coram huius per sui capacitate et immutabilitate. **¶** non enim

h² p^m m³ finē una superficie cōtenta. Et. n. sphaera una figurā plana vna superficie cō-
tēta. & sphaera forma debet celo & celū est sphaera sū rotūdū. Itē indēm q² h²ma ē
& semplena q² ē actual' illant figurā nō ē ei nī a celo. Cuius ū nō ē nī i celo. v²tm
do & h²ma; rotūda & celū; rotūdū. Exm pcedit' ultimē si corp' rotūdū
sic sphaera ē i celo medio m²llā. pūct' aq² omīs linee ducte ad cāseū sūt eālet &
celū h² mediū & oē mediū h² exmā & celū h² exmā s; q² h² exmū; nāru ul'
finitū & celū; finitū. Itē celū pbat' = finit' i cōparatōe ad motū & nāru
ipī' mot' que; tpe. dē. n. q² mot' rotāl' nūdo tpe sū finitō finitū; s; celū
mot' rotāl' i celo tpe q² i vno die nāli & celū finitū; **Q**uā' mot' i finitū
nō p² m²llā tpe finitō dūmā' ē i tpe ab. & didat' p x pres. vna p² tpe sū
sabit vna pte mot' & alia aliam & f d alia. **M**ot' aut' cū sit i celo nō dūmā'
rotāl' m²llā' tpe finitō & mot' i finitū nō m²llā' tpe finitō. **E**od' m² dūmā'
q² mot' finitū nō m²llā' tpe i finitō dūmā' motū p q. pres. **p**ozō' n. de
vent = mot' & tpe sic sū & p² a passio ipī' ita q² neut' excedat reliquū & t'
si tpe; m²llā' motū finitū & mot'; finit'. & si mot'; finit' & coz' q² mouet'
eū finitū. **V**estat & q² celū est finitū. **M**odo pbat' debem' q² oīa coz' sūt
i celo & nullū ex. **H**ū pbat' q² nullū ē ex celū nāli. s; q² nō a tē nī uolent'. q²
nullū coz' ex celū sit p² n. **T**asūt s; nā coz'. i. celū. elm & elemtatū. **C**elū
nō sit ex celū p² q² nī; ex se ipm & celū nō; ex celū. s; m²llā' q² elm nō sit ex
celū p² q² it' oīa etia i finitū; t²ra sup quā; aq² sup q²; aer sup q² m; 19' & eadem
apozue 19' sup a ea. **C**ū & oīa etia sūt i igne & ignis sit i celo cōstat qd
nullū elm; ex celū nāli. Itē grauiā tendūt nāli' deorsū ad centrū. leuiā
sūt i ad cāseū q²; celū & nō ul' & nullū elm; ex celū. **H**ū p² q² nullū coz'
p²; ex celū. **O**e. n. coz' vltarū cōstat ex etas s; nullū elm; ex celū ut pbatū
& s; nullū coz' vltarū; ex celū nāli. & s; p² q² nullū; ex celū & nāli. **E**od' m²
p² q² nullū coz' ē ex celū accit' sū uolent' ut si t²ra nāli'. In q² cū; n. loco ē
ad corpus nāli' i eodē & est pot' = ad coz' accit' sū uolent'. ut si t²ra nāli'.

*Q² oīa cozpa sūt
i celo*

deorsum ignis si accitit ut voluit. Si ignis nabit est sursum tunc accitit ut molitur est
sursum. et non potest esse ad corpus nabit in potest = ad corpus violentum. Sed ex celum
nullum corpus; nabit si non violentum si nullum corpus; ex celum et si per quod nullum corpus; ex celum et si
est d' damasceno quod celum est cōtinencia visibilium et invisibilium carum. *De celum nec est aliquid nec est*

Quam debemus ostendere quod celum non sit elementum non extrinsecum. Quod celum non sit elementum per quod dicitur per
omnes elementa est hinc in se dicitur et agere in se cōtinuum si cōtingit ei corrumpendo ipse si incit
quando in illa in se suam. *Si* celum est elementum cum omnia elementa se habeant ad celum sic
puer ad totam vitam iam dudum corruptum et omnia elementa celum quod non videtur. *For* in parte quod
celum non est extrinsecum. *De* n. extrinsecum nunc est elementum ex quibus potest esse celum maius est omnibus elementis quod te
habet in se extrinsecum. *It* similiter per quod non est elementum si extrinsecum. *De* n. tale motum habet in se; deorsum
sunt ad meum vel sursum a medio si celum non habet motum rectum sed clarum si si extrinsecum
si elementum. *Si* dicitur quod motus rectus est in aere et ceteris actibus. *Si* motus actibus incedit et
remittit. *Si* si est motus clarus celo actibus incedit et remittit et si non videtur
Motus n. celum semper uniformis. *Ex* parte per quod celum non est generatum. *De* n. quod generatur
tunc generatur a primo solo in se et in se et celo et mundo. *Plato* n. dicit in thymeo quod generatur
si in se generatur. *h*um per se in se sunt. *Ex* parte per quod celum non calefit si f'get
tunc quod non est elementum si extrinsecum quod ut sunt per se et in se et in se. *calidum* humidum. *frigidum* et siccum
Et cum non recipiat hinc in se in se constat quod iam non est motus ut quod fuit a per se in se
tunc. *Et* per quod per se ex se generatur hinc quod a sole per se ad nos sentiamus calorem
et in se super celestia non sunt calida. si tunc calida dicitur ab effectu ut sol. ut frigida ut sat
mus vel humida ut luna per se in se. *n*. agunt in se in se et non est per se. *videntur* n. quod
luna habet plenitudinem suam tunc in se et in se et in se. *in* de cetero hinc mare dicitur. *in* per
quod luna est omnis hinc et in se. *in* de cetero dicitur in se et in se et in se quod quod omnis planete
fuit coadunare in se in se et in se. *in* de cetero sunt coadunare in se in se

generatur fca; magna mortalitas. *It* per se expedit quod celum non est coloratum quod color e
rat ex qualibus elementis. *De nobilitate celum*
Nobilitas celum suum cor super celestium et inferiorum maius est ex elevatione sui super

oia cor' inferiora. quanto. n. cor' nobil' tanto altius ei debet loc'. It' nobilitas cor' supio
ru p' ex forma su' figa' eoz q' rotunditas. Rotunditas. n. nobilior; oibz figis abs
tic' d' p' h' in h' d' ce. 4 mu. q' p' ex eo q' om' alic' fig' hnt' r' los. rotunditas aut
h' forma c' d' r' 4 c' d' u' no' h' p' u' n' s' sine h' m' s' e' r' i' a' t' ; **Q**u' aut' oia cor' superiora
sunt rotunda o' n' s' u' ; sup' q' ob h' q' celu' ; rotundu' oia cor' inferiora sunt rotunda 4
ob hoc fructa. **O**e. n. rotundu' h' mei' 4 o' e' mei' h' ex' ma 4 q' h' ex' ma finit' u' 3. **Q**
aut' oia inferiora sunt rotunda mai' 3. **I**dem. n. cu' c' o' r' r' e' a' t' a' c' e' l' o' q' ; rotu' d' h' forma ro
tunda sic' d' a' r' i' i' h' d' ce. 4 mu. 4 ob h' finit' est. 4 a' r' c' u' c' o' r' r' e' a' t' a' b' i' g' n' e' r' o' t' u'
do rotu' d' ; 4 ob h' finit' e' 4 f' d' e' a' h' y' s. **N**o' t' m' q' t' r' a' d' i' s' c' o' o' p' t' a' ; q' d' s' n' o' h' i'
t' h' i' m' e' h' o' i' e' i' e' a' **I**t' nobil' cor' superior' p' ex' i' p' a' s' s' i' b' i' l' i' t' e' eoz. s' u' t' . n. i' g' n' a'
b' l' i' a' 4 i' c' o' r' r' u' p' t' i' o' 4 i' p' a' s' s' i' b' i' l' i' t' e' u' t' u' r' e' a' c' t' a' m' t' m' i' i' n' f' i' o' r' y' h' a' c' i' a' **E**t q' celu' e' n' o'
b' l' i' t' e' r' i' o' r' i' b' ; i' n' f' i' o' r' i' b' ; p' h' d' b' e' n' t' e' i' m' o' r' n' o' b' i' l' i' o' r' e' s. s' i' c' l' a' r' i' s' p' n' a' m' p' e' r' u' i'
ab o' i' p' e' n' a' 4 ab o' i' f' a' t' i' g' a' t' o' n' e' a' h' e' n' u' s' .

De motu celi

Quod aut' mot' celi sit p' eternus s' p' q' p' n' mouet' ipm no' p' t' r' e' p' a' i' ab
ip'o. **I**llud. n. p' n' aut' ; m' t' aut' ; e' x' t' r' a' . S' i' e' x' t' u' t' u' c' m' o' t' c' e' l' i' e' s' s' e' t'
a' c' t' u' s' s' u' i' m' o' h' i' t' . s' o' e' a' c' t' u' e' t' u' i' m' o' l' e' r' u' u' e' l' o' c' a' t' r' u' s' i' t' s' i' c' d' a' r' i' i' h' d' ce.
4 mu. i' s' m' o' t' c' e' l' i' d' u' d' i' u' r' u' s' i' s' ; r' e' s' t' a' t' s' q' u' i' s' t' u' p' n' s' m' t' . s' ; o' e' q' e' s' t'
i' t' t' a' a' d' a' b' e' o' n' o' p' r' e' m' o' u' i' n' i' p' p' a' s' s' i' o' n' e' u' l' p' a' h' q' u' a' s' i' n' e' s' i' c' e' l' i' a' t' p' a' s' s' i' o' n' e'
; 4 n' o' h' n' t' a' h' q' u' a' s' i' n' e' s' i' c' i' l' l' u' d' p' n' n' o' r' e' m' o' u' e' b' i' t' a' b' i' p' o' s' m' o' t' c' e' l' i' e'
p' e' r' e' u' i' t' . **I**t' q' m' o' t' e' l' a' r' i' s' s' u' t' c' e' l' e' s' t' i' s' s' i' t' p' e' r' e' u' i' t' s' n' a' m' p' r' e' e' o'
q' n' o' h' a' h' q' u' a' i' n' t' e' n' s' i' o' n' e' u' l' a' h' q' u' i' r' e' m' i' s' s' i' o' n' e' . s' p' ; u' n' i' f' o' r' i' s' h' m' g' r' e' n'
d' i' t' a' d' a' c' q' u' e' n' d' u' n' u' q' u' a' a' h' u' d' . p' r' e' t' e' r' a' m' o' t' c' e' l' e' s' t' i' s' n' o' t' e' d' i' t' a' d' a' h'
q' s' i' n' e' a' c' q' u' e' n' d' u' s' e' p' e' r' e' u' i' t' s' n' a' m' . **E**x' p' d' c' i' s' u' s' q' m' o' t' c' e' l' i' n' o' e' s' t'
a' c' t' u' s' n' a' l' i' s' i' n' o' l' e' n' t' i' s' a' n' a' l' . **Q**u' m' o' t' c' e' l' i' n' o' s' i' t' n' a' l' i' s' i' n' o' l' e' n' t' i' s' p' r'
e' x' e' o' q' m' o' t' a' u' t' t' a' l' e' m' o' t' i' o' . p' o' n' a' m' u' s' q' a' l' i' q' c' o' r' s' i' t' n' a' h' r' e' r'
s' u' i' m' o' h' i' t' m' o' u' e' a' t' p' a' h' q' u' a' l' i' n' e' a' s' u' i' s' p' a' r' t' i' u' s' f' i' n' i' t' u' . o' e' . n. s' p' a' c' i' u'
f' i' n' i' t' u' e' i' c' o' r' p' u' s' a' h' i' p' r' i' n' s' i' t' s' p' a' c' i' u' i' n' d' . 4 i' d' e' u' s' f' i' n' i' t' u' s' i' t' a' n' t' e' r' g' o

stabit aut non stabit. **S**i ergo non stabit sed redibit quod ultra non est, procedat autem sed redibit
in eodem tempore ut in alio. **S**i in eodem sed ibit et redibit sicut in eodem tempore. **S**ed iam dicitur duo opposita esse
in eodem tempore impossibile. **S**i in alio sed quod fuit in medio eorum tempore cessauit iste motus sed non
est perennis. **S**ed probatum est quod motus celi est perpetuus namque non est naturalis nec uolens. **S**i
talis motus intendit et remittit. motus celi intendit et remittit sed motus celi non est naturalis
Si autem probatur quod motus celi non est naturalis quod omnis naturalis motus ab aliquo iudicatur et per
intendit ad acquisitionem
quod acquisitio desinat in mobile. motus autem celi acquiritur ad in quo desinat sed non est naturalis. **S**i alia ratione probatur
quod motus celi non est naturalis quod ea que mouentur naturaliter sunt eiusdem speciei et eiusdem uoluntatis
usque eandem partem
sed motus celi sic anima gratia descendit ad centrum et omnia leuia ascendunt ad superiora. **S**ed cum celi
sit eiusdem speciei et eiusdem uoluntatis si motus eius esset naturalis moueretur usque eandem partem et nulla esset
dicitur per dominum sicut
probatur est manifestum. quod autem dicitur in libro. et in libro. quod octaua sphaera mouetur de oriente in occidens. et alia
specie
mouentur contra motum per mobile sed non mouentur usque eandem partem sed motus celi non est naturalis
quod motus celi est
per se. **S**i alia ratione probatur quod motus celi non est naturalis quod motus celi est per se. **S**i autem
motu omnis res naturalis generatur uel corrumpitur uel alteratur. illud autem quod est anima
foras est et nobis
ut eo cuius anima et motus iste sit anima naturalis si per se non est subiectum neque sed non est naturalis
sed anima
autem motus celi non sit uolens probatur supra. **O**mne enim uolens mouetur transit. **I**n libro autem dicitur
quod non sit anima quod dicitur quod motus anima non est sine labore et tractatione. motus autem celi est sine
pena et sine labore et tractatione sed motus celi non est anima. **S**i motus anima intendit in motu celi
non intendit sed non est anima. **P**roter hos tamen modos ponere alium motum celi. **S**ed dicitur sic dicitur
in libro. et in libro. de quod dicitur quod non est simpliciter anima sed per similitudinem quod sic anima mouet corpus humanum et corpus
obedit ei ita angelus ex eo quod cognoscit et uidet suam caritatem ex lenia et desiderio mouetur
illas orbis et sphaeras. ita quod per sphaeram et quod est maxima sphaera extrahit desiderio mouetur a per ordine unum
tempore sphaera appetit motum alium motum desiderium. et per sphaeram motum a per ordine unum et dicitur singulis per or
dinem unum dicitur quod angeli sunt quasi anime in terra sicut sunt anime in motu celestis dicitur anima non est
sicut est anima. **T**ertio non quod octo distinguuntur sphaere celestes. quarum prima in qua sunt stelle
fixae inuicibiles sic dicitur. **S**ecunda sphaera est Saturnus in qua sol uisus est Saturnus. **T**ercia est Iouis. **Q**uarta
est Martis. **Q**uinta est Saturnus. **S**exta est uenis. **S**exta est mercurius. **S**exta est luna. **S**exta est. **O**cto sunt sphaere

sic tu poris mude **C**elū stellatū latē. iupr. 4 mar. Sol. uen. has sedē m' curuū
 utrimahna. Sub qbz nō sūt n' res cōiles sic ignis aer 4 aqua 4 alia cō. sicut
 d' macbr. Ptolomeat assigrahā spām sup itas i qua sūt angli 4 res spū. m
 corrup¹⁰ 4 illa; i moblis. Theologi distinguūt u' sex spās ul' celas. s. aereū.
 theū. igneū. olmpū. fideū. cristallmū. empereū tui. Quoz m' s' p' accipi
 q' celū nōinat ul' rē carā ul' icarā. Si icarā f; celū tui. Si carā ul' nōiat cō
 lē ul' mō. Si cōlē ul' q' ad exma ul' q' ad mer. Si q' ad mer f; celū ethēū 4 ol
 pū. Si q' ad exma f; celū aereū 4 igneū. Si nōiat rē carā mcorrup' hoc itm
 d'. Si q' ad exma f; celū fideū 4 olmpū. Si q' ad mer f; celū cristallmū. **E**t nota
 q' mot' octaue spē dē vnifor' mot'. Mot' aut' plāray 4 aliaz spāy mōioy dē
 eē dup' sic mot' sol; d' t'picus sū dūctn' 4 reuolō i moblis sū mot' apus. **M**
 ot' tropic' dē cōūstū vū omis plē iastnō dū t'pici q' reigradiūt' a mo
 tu p' m' mō' qui mot' cū tāro dūdio ē q' omis aliaz spās secū reuolūti. Motus
 aū d' dē reuolō i mobil' s' mot' apus 4 ual' plāray. Quare aū spē plāray moueantur
 i' mcessū p' mobil' ut dē m; supra a dūctū dūctū assigūt' rōnes quidā. u' dicūt q'
 h' sūt ad retardād' mot' p' m' moblis n. u. m' mot' ut dicūt retardat' ē p' m' m' a
 sui uelocitatē totū frangēt' f' m' m' u' iā fractū eēt. **A**ly dicūt p' hoies h' eē
 h' alia q' sup' rā q' mot' p' m' qui; cū tanto dūdio nō h' rē alq' retardatōnē
 nūquā ad p' m' d' cē sup' rā nec hoies possent uiuē h' rē ad p' m' d' celo suffi^u
Postquā dē m; d' cōz mobli i gūa^u 4 i corrup^u. d' d' d' cōz gūab^u 4 corrup^u mō
 4 p' d' h' m' p' d' cōmposito. **C**ōz at' gūa^u 4 corrup^u sūt elā. vū
 nō d' elā d' d' q' d' iuncta sūt tō celo i sūis m' m; ita q' illd' q' r' r' h' u' alh' p' m'
 q' u' z celo sic ignis r' r' h' o' z; aē ap' i' q' cē celo quā aer. 4 aer. q' aqua. 4 aqua
 quā r' i' **P**mo s' ponam' op'iones am' q' p' h' o' y d' elā. **P**o dicam' d' q' h' t' m' b;
 elāy. **S** d' gūa^u rōe 4 cōme elāy ad m' m' e' gūa^u dicam' d' alā rōe 4 alh'
 spēbz mot'. **A**nquā ponam' op'iones d' elā nō q' elā m' h' m' m' d' d'. **D**
 n' elā p' n' arcis cōplexū ut i oē totū m' m; sūa p' rē 4 i d' q' h' a' f' u' negō

m' m' d' gūa^u d' cōmposito

lapidum & filia probantur esse elementa in hunc modum. **J**udicial quod illa quae sunt elementa & ex illis constat
caro & quae alia. aut si illa caro quae constat ex eis est in eis aut non. si non; tunc ex
non entibus constat enim quod elementum est. si ergo in eis esset caro quae eadem ratione ossa & medulla &c.
ergo illa quae sunt in eis sunt elementa. **Y**nta. **Q**. si ignis. aer. aqua. terra sunt elementa. **I**t dicitur anaxagoras
agoras = quod in quolibet dicitur. non quod in carne esset os & in illo osse esset caro & in illa
carne nervi & in illis nervis aliquid & sic in manibus. **C**um autem probat est opinio

ipsi philosophi. d. aliqua caro; minima caro ita quod si sic diceretur illa caro iam non esset caro
in illa ergo carne minima; ut tu dicat quod in illo osse in illa alia caro ergo illa quae est in
osse est minor alia. & omne quod continetur est in eo quod continet ergo illa caro; minor
minima ergo ad; minimum in eo quod impossibile est retinere opinio anaxagoras. **C**um
qui dicebant unum esse elementum quidam dicebant quod esset motus quidam in motu sic per
deus & metallicus quod unum tantum primum dicebant. s. unum enim continuum & in motu & p
babat in hunc motum diceret quod esset in motu aut ad movendum aut non & est ut super in

prima parte de motu. **C**um tractat aut dicebat quod unum idem esset elementum mobile & motus
sic ignis. & essent duo fortia primum. s. rarum & densum & probabat in hunc modum
de coloribus; motus & omnis motus ab igne & nullo coloribus; adeo motus in igne. ergo ignis; elementum omne
alium coloribus; nullo; & si quod condensat fit aer & quod plus condensat fit aqua & quod minus
nigritas fit terra idem solutum ignis & elementum dicitur. **De primis qualitatibus**

Restat nunc dicere de quatuor qualitatibus quibus sunt calidum. humidum. frigidum
siccum quibus derivata sunt elementa. Ignis. n. est calidus & siccus. aer; humidus & calidus
& aqua frigidus & humidus. terra siccus & frigidus. **C**um autem quod. videtur quod
binarioes quatuor. sunt posita. due unum in oppositis. s. calidum frigidum humidum & siccum quod
& in illis combinationibus dualibus est nullum elementum derivatum. **T**erra. n. in eodem sensu est impossibile. **V**
citat autem iste qualitates primum quod non derivantur ab aliis. s. omnes qualitates & generantur
ab istis. unum caliditas non potest venire nisi de principio a siccitate unum est. si frigiditas ab humido & sic
de aliis & quod hunc unum sit quod probat quod caliditas si dependet a siccitate ergo quod esset siccitas
calidum esset siccitas siccitas ergo ignis quod siccitas; calidum esset siccitas calidum siccitas

et sunt sic habentur in fluxu et diffinitione siccitatis et tunc sunt sicca. eadem idem in
aliis. et sic per una qualitas non diffinitur a reliqua quae est per me qualitas dicitur ut dicitur
est. Sane autem dicitur quod canis ab istis. durum molle dulce et amarum album et nigrum et
hiera. **R**evertitur ergo ad diffinitiones et proprietates qualitates. calidum et frigidum. **C**alidum
est diffusibile ab aere in terra et coeruleum. calidum est congregatum omogeneorum et dissi-
patum heterogeneorum congregat. n. cum auro et argento cum argento et
sepat aurum a ferro et plumbum ab argento et dicitur omogenea ab omni quae
est idem generis. In omogenea dicitur quod sunt eadem generis vel speciei. heterogenea dicitur ab
heterogeneis diffusibile et generis in heterogeneis quod sunt diversorum generum vel specierum. **C**oncreta. n.
tota diffusio per se et videtur quod adveniente calore sol congregat paleam cum huro qui
sunt heterogenei non se dissipat ita. Ad quod rursus quod prius actio calidum sunt cale-
facere. **P**ari et sunt condensare dissipare et tribuere et huiusmodi. et ista actio non sunt ex
diffinitione generis sed ex diffinitione speciei. In quibusdam. n. materis huiusmodi tribuere sic in
cera. in quibusdam condensare sic in huro. **C**oncreta ergo dicitur data in comparatione ad actum
pari quo ad quandam materiam non quo ad omnem. **F**rigidum autem est congregatum est
omogeneorum et heterogeneorum non congregat aere cum auro et aere cum argento
quod non facit calidum. imo videmus in estate quod caro immiscetur et porum aperitur
et humores naturales exiit et sudat. et in est quod celerior est digestio in hyeme quam in
estate. Non tamen quod principaliter ad frigidum est facere. **S**imiliter autem est congregare omo-
geneis et heterogeneis et aliquam partem. **U**ni autem rei unus est actus principalis ut dicitur autem. **P**la-
ni pari ut dicitur autem in philosophia quod calidum huiusmodi figefacere et frigidum calefacere. **A**dvenit
calidum aperitur porum et humores naturales exalant ita quod coramini frige-
scent. **S**imiliter frigidum costringit poros et tenet humores in corpore ita quod corpus
efficitur calidum. in autem effectus sunt per actum. **H**umidum est quod est materia non
pro bono autem natura alieno. **V**ni per quod est humidior quam aqua quod magis est
fluxibilis. **E**x hoc est per quod error eorum quid dicitur quod omne corpus porosum quod si ac-
cet porosus est huiusmodi foramina et concavitates ad quos natura retinetur et si bonum est

habitu apud philosophum est. **S**icut autem est quod bene videtur apud philosophum male autem alieno
sicut et in lapide et filia. **N**on quod ut dicitur humiditas et caliditas et sic et in
siccitatem humorum. Siccitas autem caliditas et bene videtur quod ex siccitate provenit bene videtur. **N**on
quod sicut dicitur. **P**er dicitur quod huiusmodi due sunt actus. scilicet caliditas et frigiditas. et due passiones
scilicet humiditas et siccitas que due dicitur passiones quod non sunt adeo vehementer actus sicut iste
due. alioquin non contingeret ex terra generari aquam nisi ex. **I**lla enim etiam conveniunt
inter frigiditatem et humiditatem et siccitatem et caliditatem et humiditatem non contingeret terra generari
adiuvantem. **E**ndem enim non fit nisi in humoribus generantur actus et passiones. **E**od
in metallo dicitur aere et igne. **S**icut autem due. scilicet caliditas et frigiditas dicitur actus non quod omnia
non sunt passiones sed quod in eis sunt quia ante passiones sicut humiditas et siccitas. alioquin ex
aqua non fieret aer que conveniunt in humido nisi ex terra ignis que conveniunt in sicco.

De generacione et corruptione

Et quod etiam generantur adiuvantem. **E**x uno enim pugillo terre fructus .x. aqua
et ex uno pugillo aqua fructus .x. aeris. et ex pugillo aeris .x. ignis
Dicendum; nunc de generatione ipsorum per scrutando si an sint generata aut corrupta.
Super quod dicitur in libro de celo et mundo. potest opinione que dicitur fuisse per tholemei quod etiam si
facta fuerint per motum celum. **S**ed quod si ab eis aut ille motus fuit in eis coram aut in
materia nuda. **S**i in materia nuda huiusmodi ipsos quod in materia nuda quod sic probatur
sicut in materia aer agat in igne corruptum ipsum aut si in eis materia nuda aut non. **S**i
non habeo opinionem. **S**i si non est generata alio loco quod si est in loco est in corpore
vitate. **S**i non; in eis in eis dicitur enigmata in loco illo quam in alio. **S**i
nos videmus quod ubi; actus illa quod in eis per ignem. **S**i iam generatur alio loco et
si in corpore vitate quod in eis in eis materia nuda. **S**i si agitur in eis ad per eis
quod illud coram fuerit eis etiam non fuerit prima quod non est eis etiam quod est.

Reliquum quod quod eis non sunt generata sed corrupta quod concordat cum au
gustino qui dicit quod eis. **M**aior est per res mundi simpliciter et in eis et forma
Per huiusmodi dicitur quod dicitur generatio. scilicet generatio simplex et quedam non. **E**ndem sim
plex est etiam. generatio non simplex; quedam mutatio sui aliter. **V**on

gnari sunt per distinctionem. Quare est hypothetice materia a formis ibi et induit aliam formam
 ibi. **C**um ergo omnis hypothetice sit a se 03. quomodo corruptio si mediis generibus primum
 qualiter. Vnde per se in prima et ignota et incognita quod habet generata habet ex alio in se in
 habet aliam in se et in infinitum est per se habet autem; impositio ergo in prima non; generata habet generata
 Et non dicitur in se care generare et facere. Generare; facere ad ex aliquo. Care; facere ad ex nichilo
 facere; quare ad in se. **E**x predictis patet quod da illa facili ad invicem transmutantur que conveniunt in aliqua
 qualiter que in illa conveniunt. facili. n. et vnicuique una quia duas. Vnde tria facili trans
 mutat in aqua quia in aem. conveniunt. n. cum aqua in una qualiter cum aere in illa et sic de
 aliis. habet per se in se de generatione et corne. quibus habet similitudinem. i. conveniunt ad invicem eorum
 transmutatio facili est. quibus non habet similitudinem tarda sunt. facili. n. est vnde quia multa sunt
 mutare. **N**on per se vnicuique est cor aliter et eorum. Vnde dicitur quod da per se generatione et cor sunt idem
 in se tunc distinctio per nos sunt; eadem via ab athenis ad thebas et eorum dicitur tunc per in nos
 alii autem dicitur quod non sunt idem et predictam glossam per se generatione vnicuique cor aliter et eorum. hoc est ad
 generationem vnicuique sequitur cor aliter et eorum **De alteratione**

Alteratio est motus de una qualitate in aliam qualitatem contrariam. In his autem quod dico qualitates
 tamgo qualitates actus sic sunt sanitas et egritudo. rotunditas et angustitas. dul
 cedo et amaritudo. albedo nigredo. calidus frigidus et alia. **D**icitur autem alteratio a generatione
 quam alteratio est motus de una qualitate actus ad aliam actus in generatione vel de una forma ibi
 in aliam ibi. Et in alteratione per se motus idem tamen sensu. in generatione vel non. habet per totum
 fit transmutatio. sicut sensu dico per materiam que habet manere eadem in generatione
 non tamen sensu per se augmentum. **E**quitur de augmento et diminutione. **A**ugmentum
 tamen est distinctio. Augmentum est motus de minore ad maiorem quantitatem et eorum. Diminutio
 de maiore ad minorem. **E**t non per augmentatum et augmentatum necesse est filia et diversa. sicut
 quibus in materia diversa autem in formis. cuius ratio est quia agentia et patientia necesse est esse filia
 ad invicem et diversa. augmentatum et augmentatum agunt et patientia ad invicem. **C**um autem
 augmentatum sit motus per se 03. n. ut alimenter sui cibis transmutetur et sumat formam
 carnis. carnis et ossis. i. osseum et per substantiam dilatatur caro sui longatur

si in spallat' trahit' actio' & mot' qd' p' q' aug' m' r' & mot' & es. d' m' m' t' m' p' e' e'
m' o' r' u'. V' r' i' t' t' u' a' u' g' m' e' n' t' u' & d' i' m' i' n' u' t' i' o' n' e' a' b' a' l' t' i' t' o' e' q' u' i' a' l' t' i' t' o' a' l' t' i' t' o' a' t' t' e' n' d' i' t'
i' n' q' u' a' l' i' t' a' t' e' a' u' g' m' e' n' t' u' & d' i' m' i' n' u' t' i' o' n' e' i' n' q' u' a' n' t' i' t' a' t' e'. **S** Equit' de loci mutato'ne. Mu

De loci mutato'ne

ratō loci ē de uno loco in aliū. & tal' mot' p' r' = t' . s' . n' a' l' . i' n' o' l' e' n' t' & a' i' a' l' & q' u' i' b' z' d' e' r'
& s' i' p' r' i' a'. **T**ransseū d' & d' d' & m' i' x' t' i' o' e' & q' m' i' x' t' i' o' n' e' p' p' e' c' e' d' i' t' c' o' n' t' a' c' t' u' i' o' p' d' o'
& d' e' c' o' n' t' a' c' t' u'. t' a' n' g' e' s' u' c' o' n' t' a' c' t' u' s' u' t' d' a' y' i' n' p' d' g' n' o' n' e' & c' o' r' n' e' i' n' t' r' i' f' i' c' i' e' d' z'. v'
n' o' i' n' d' z' c' o' n' t' a' c' t' u' s' i' n' c' o' n' g' u' i' s' q' u' o' z' n' i' s' i' p' s' i' t' h' i' c' q' u' i' t' a' n' g' i' t' a' d' a' d' i' n' m' e' i' u' t' s' u' p'
f' i' c' i' e' s' s' u' p' f' i' c' i' e' m' & p' h' o' c' q' u' i' t' a' n' g' i' t' t' a' n' g' i' t'. **S** i' n' c' o' n' t' a' c' t' u' d' z' p' s' i' m' i' l' i' t' u' d' i' n' e' p' q'
d' i' c' i' m' u' s' r' e' s' t' i' b' i' t' a' t' a' n' g' i' t' n' o' s' s' i' n' o' t' a' n' g' u' i' t' e' a' m' & p' h' o' c' n' o' q' u' i' t' a' n' g' i' t' t' a' n' g' i' t'. t' i' n' i'
d' z' s' i' c' i' n' c' o' n' t' i' n' u' o' q' u' o' z' p' r' e' s' c' o' p' l' a' n' t' a' d' e' u' n' d' e' m' o' u' e' m' s' i' c' i' p' r' e' s' i' m' e' e' t' a' n' g' i' t'
s' e' i' n' p' u' n' c' t' o' c' o' n' t' i' n' u' a' n' t' e' p' q' d' a' y' i' n' p' h' i' c' i' t' e' s' t' p' u' n' c' t' o' u' t' t' a' n' g' a' t' p' t' a' c' t' u' s' q' u' i'
ē a' p' p' l' i' c' a' d' u' a' s' s' u' p' f' i' c' i' e' s' s' i' m' i' n' e' i' n' c' e' s' t' a' d' a' c' t' i' o' n' e' & p' a' s' s' i' o' n' e'. v' s' i' o' z'. q' u' e' r' u' i' q' u' e'
a' g' u' t' & p' a' c' i' u' n' t' t' a' n' g' a' m' s' e' s' i' c' i' e' i' g' a' g' n' i' t' a' e' m' & c' a' l' e' f' a' c' i' t' i' p' s' i' m' & a' e' c' a' l' e' f' a' c' t' u' s'
c' a' l' e' f' a' c' i' t' d' i' g' n' u' & h' i' s' p' c' o' n' t' a' c' t' u'. v' n' d' z' q' u' i' c' o' n' t' a' c' t' u' s' & c' a' m' i' l' a' d' a' p' t' a' n' s' a' c' t' i' o' n' e' &

De mixtione

p' a' s' s' i' o' n' e' s' s' i' c' l' u' c' i' d' i' t' a' t' & c' a' m' i' l' a' d' a' p' t' a' n' s' i' n' m' u' t' a' t' i' o' n' e' s' c' o' l' o' r' i' s'. **S** Equitur
de mixtione. Et nō p' q' dup' & mixtio. quedā . n. z' ad sensū s' i' c' cū p' o' n' i' t'
o' r' d' e' u' cū s' e' n' s' u' . & u' l' l' a' u' i' q' u' i' d' m' i' x' t' i' o' e' ē & nō & . **A** l' i' a' s' u' i' t' a' t' e' ē & m' a' s'
d' i' s' t' i' n' i' t' a' y' i' p' d' g' n' o' n' e' & c' o' r' n' e' . **M** i' x' t' i' o' ē m' i' s' c' i' b' i' l' i' t' a' t' a' l' t' i' o' r' u' v' n' i' o' . &
nō q' o' i' a' q' u' e' s' u' n' t' m' i' s' c' i' b' i' l' i' a' . o' z' q' s' i' n' t' a' g' e' n' c' i' a' & p' a' c' i' e' n' t' i' a' . a' g' n' i' i' n' e' o' q' d' i' d' u' t'
p' a' c' i' a' i' n' e' o' q' d' i' d' u' t' v' n' i' p' z' q' e' a' q' nō h' u' t' s' i' r' i' e' nō s' u' n' t' m' i' s' c' i' b' i' l' i' a' . p' z' q' q' e' l' t' a'
p' a' s' s' i' t' a' d' i' u' n' c' t' a' m' i' s' c' i' & f' a' c' i' e' v' n' u' a' d' . q' u' i' q' u' i' e' l' t' a' & s' i' r' u' a' l' t' i' . **V** i' d' u' a' t'
e' l' t' a' i' m' i' x' t' o' nō u' s' q' a' d' m' i' d' i' . o' m' n' e' . n' . c' o' r' e' ē d' i' s' t' i' b' i' l' i' t' a' t' a' d' q' u' a' s' d' a' p' r' i' c' u' l' a' s'
m' i' n' i' m' a' s' a' n' i' m' a' s' t' r' i' a' t' a' s' . s' . u' s' a' d' m' i' n' i' m' a' s' s' p' e' i' m' . s' i' t' nō q' a' p' e' r' a' t' m' i' x' t' a' & q' d'
q' u' i' p' m' i' x' t' i' o' d' z' = o' m' o' g' e' n' i' a' . & e' i' d' s' p' e' i' cū s' u' o' t' o' t' o' & s' i' a' l' i' e' e' s' t' t' e' nō e' s' s' e' t'
m' i' x' t' i' o' p' u' l' t' a' t' e' . **E** t nō d' i' s' t' i' n' u' i' t' m' i' x' t' i' o' n' e' c' o' m' p' o' s' i' t' i' o' n' e' & c' o' n' f' u' s' i' o' n' e' s'
c' o' m' p' o' s' i' t' i' o' n' e' s' q' u' i' u' t' c' o' m' p' o' s' i' t' i' o' n' e' m' a' z' i' n' s' u' a' e' n' t' i' t' u' l' u' r' e' & p' o' i' p' s' e' p' r' e' s' e' n' t' i' e' s' i' c' q' u' i'
p' o' i' o' r' d' e' u' cū s' e' n' s' u' . **C** o' n' f' u' s' i' o' q' u' i' p' o' r' n' a' u' t' u' l' t' i' t' u' s' p' e' n' i' s' s' i' t' nō n' o' n'

et rrahunt ad spem. **Al**terno; qm ap dnam virtutes et rrahunt ad spem quem et
hec ad pns dca sufficiant. **Incipit in libi methoroy**

Dico de coz mo simi dō; nē d coe gna^h mo^h cōpōito sū elātato **Et d**
no p no; q quedā elata sūt p cōpōs sū vapor rrahutus ex aqua et
calorē sol sū maneat clausus i viscib; tē sū eleuet i aere p phis
et mū^h rrahunt i mīsticiū aēis. **S**icut q q cāctur ab ipō diūse passionet sū in
pāctur aēis quib; q eleuatur sup p n; eoz que sūt i aere p diūsa mīsti
cia p q sūt comete arb hancle hebraice ut a sur sū sū anxon grē rrahūta
latine. fulgor. choruscato. nubes. pluuia. grando. nix pma. ros. **Q**uā ub
manū i viscib; tē rrahū calefacti fontes i hyeme. Itē ipse; p n tremorū
et ex hoc gnant coz mineralia sū sulphur ex quib; sūt i uita balmē ca
lida. lapis argentū vitū et q p n oī metalloy que sūt plūbū stannū. es.
auricallū. cup^o. argentū aurū. electū aut nō; simplex metallū q qd
fit ab arte et nā q q nā; meū. ita sūt elata p cōpōitōis. **S**ūt nūc q
dā elata media que nō rrahū i sup rrahū sūt rrahū. et hoz quedā sūt i mīstia
tē sū tē nascencia ut plante hōy et arborū et quedā nō sūt sū aīa hā pōn
tū quedā media eē nū aīa hā et plantas ut spongia mīna que i aīa hā nut
ritur ut plante et tactu sentit ut aīa hā. **S** et hoz p n vapores sūt v p se
tum gnant p plante ex sentib; ul mē pluuia sū nūmūro. **I**nter n. t
re nascencia ex mīstia tē et aque et ita sūt q pōnes tē i qua cōpōe iā;
cōfūda oī rrahū que p i bebat oīā p me et p cōpōm hē aīa hā. vū plā
te hūt aīa hā uegē. **E**t q vapores sūt p n tē nascencia et ex tē nascent
rib; gnant hūores aīa hā ex quib; hūo^h p n aīa hā nutritur et sem ul oua
formantur de quib; aīa hā gnant. **Q**uā aīa hā; q vapores sūt p n aīa hā nō
nā hū. que sūt q. cōpōit. et aīa hā rrahū. hōi que sūt. v. cōpōit. et q et aīa
hā nō hū^h mīg cōfūda i rrahū que ex tē nascentib; iō recipiūt nō
bīa eē aīa hā. s. sensitā. et i hōi aut q; maior; rrahūcia et mī d rrahūate

Et actū iō dīspōm h̄ cor hūanū ad nobilitatē et digniorē aīam qm̄ aīa veget̄ et
et iō recipit aīa nobilitatē hō. et rōnā. et it̄ hoīes nobilitatē aīam hūit. **¶** Quia ḡ
hō nobilitatē aīam hūit alijs carīs et sumā p̄prietā tenz et p̄ h̄ recipit aīam rē
fms d̄ om̄ carāy. **¶** N̄ d̄ aȳ i fine s̄i p̄ h̄. **¶** Sim̄. n. nos quodam fms oī. hōcū
aut̄ oī fms x̄. et q̄ hō fms; et cōsumatō aīay ul̄ illay carāy et x̄ oī hōi rē d̄ m̄
psalm̄ x̄ fms oī et cōsumatō. **¶** In unioē. n. dīne et hūane n̄e ordo vltimat̄ cōple
t̄ ē. sūt. n. ab etno unio tū p̄ i unā nām. s. p̄is et f. et sp̄. et. **¶** Et i p̄n̄ carōis an ge
h̄ce n̄e sūt una nā i una p̄ ut p̄ in anglo. post sūt unio duay nāy i una p̄
ut ē vidē in hoīe. **¶** Et ut p̄ r̄ū deat vltim̄. op̄artur de rōe cōpletōis unū s̄i ut
sūt sūt p̄mo tū p̄ unio i unā nām i vltio eēt tū nāy i unā p̄ et cōpletū ē m̄ x̄. et
ip̄e unū ul̄ dīnitati unū unū n̄er nos p̄ fidē et caritatē d̄ h̄ r̄educat hoīe ad p̄a
quo sūt; et sūt dīna nā; v̄ḡ eēt q̄ appat̄ eēt dīne p̄is. et in sc̄is p̄ ḡm̄m q̄ p̄
at̄ sp̄ū sc̄o. et i hoīe p̄ unio; et appat̄ filio. **¶** Et. n. unū dīna nā hūane p̄ filiū
Sūt nā x̄ in celo; loca r̄ū dēns ei q̄ ē = v̄b̄is. et i pl̄ib; alt̄ib; i sacram̄to q̄ r̄ū d̄ ei
q̄; eēt in sc̄is. et i dīna nā q̄ r̄ū d̄ i m̄ p̄ unio;. **¶** H̄c idē d̄; q̄ x̄ sūt s̄exte cōpōis
sūt p̄m̄ et hoīes q̄ntē. et t̄plex unio nō d̄at ei cōpōm̄ nouū que op̄at̄ fms. et q̄ ex duab;
nat̄is nō sūt una nā. nō. n. i est mixtio ul̄ cōfusio n̄ cōpōis s̄ unio. **¶** Cōpōis; qm̄ ex
pl̄ib; sūt unū remā^{bz} p̄rib; s̄ar̄is et p̄n̄^{bz} ut ex pariete recto fundam̄to sūt dom̄. **¶**
Cōfusio; qm̄ ex pl̄ib; sūt unū remā^{bz} p̄rib; s̄ar̄is et nō p̄n̄^{bz} ut ex modio fr̄ūm̄ et ordē
sūt unū. **¶** Mixtio ē qm̄ ex pl̄ib; sūt unū nō remā^{bz} p̄rib; p̄n̄^{bz} n̄ s̄ar̄is s̄i ex melle et
aqua sūt mixtio et uocat̄ yd̄omell̄. **¶** Unio; qm̄ pl̄a remanēt i sua nā cōueniunt
i aliquo sūt pl̄es hoīes unū i tractōe nauis et due n̄e i p̄ una. **¶** S̄ ḡ elata sūt q̄
dā p̄ me cōpōis ut vaporū r̄ure sol̄i r̄solūt̄ ex t̄ra et aqua q̄; p̄n̄ oī aīay. **¶** Et con
pōis ut cōz m̄ioraha. **¶** T̄cie cōpōis ut t̄renascentia. s. vehetah̄. **¶** Quarte con
pōis ut aīaha bruta. **¶** Iute cōpōis ut hoīes. **¶** Et nō q̄ h̄ q̄mplex d̄o p̄t̄ redu
ci ad v̄mb̄r̄e ē. **¶** Claratōy quedā sūt aīata. quedā iāiati. **¶** Ināiatōy quedā sūt
t̄ata i m̄e^{te} ab eis sūt vapores quedā m̄e^{te} sūt cōz m̄ioraha et c̄. **¶** Et iāiatōy quedā

nō mutāt locū motu dico p̄ḡstuo sūt plume h̄bay q̄arboz. queda mutāt locū q̄ illoz
q̄da agūt nā sūt n̄t̄naha. queda p̄p̄oz sūt īnaha

Delatis ḡ īn̄arō de p̄p̄oz. Redam̄ ḡ ad vapozē ex quibz gn̄ant̄ elata tā gn̄a
ra ī sublimi quā ī uisibz t̄re. **C**ic̄ n̄t̄ ḡ om̄em uapozē aut ab aqua aut a
ni eē. Aer n̄. uapozal n̄oz. aut n̄. r̄ar̄ificat̄ ultra id q̄z sūt n̄e q̄ t̄r̄ statim eit̄ ignis
aut d̄sp̄llat̄ am̄ph̄m̄ q̄ t̄ūc n̄oz uapoz. q̄ vapor sit p̄ sublimatōm̄ q̄ rarefactōm̄ s̄ aer sit
t̄ūc aut aqua aut t̄r̄. **H**ḡ d̄ uapoz c̄āz n̄alul̄m̄l̄ oī eoz que ī ymo aut ī alto gn̄ant̄
q̄ distinguam̄ sūt eū. q̄ a n̄p̄llio; a s̄ico uapozē t̄m̄. aut ex h̄ūdo t̄m̄ aut ex utroq̄
Loca ḡ gn̄atōis sūt q̄. Sup̄ior regio que ex uici ad ignē q̄p̄ noīe a p̄his estus n̄p̄llat̄
Et media zona sūt regio q̄ uocat̄ locus frigoris. Inf̄ior ps̄ aēis nō longe sup̄ t̄r̄m̄ h̄ n̄s
ad caloris q̄ ad fr̄ḡoris. q̄ uent̄ t̄r̄e uocat̄. **S**up̄ior ū ps̄ aēis p̄m̄a p̄ uic̄inū ignē ca
lida; ueh̄em̄t̄. q̄ p̄ radios stellaz q̄ h̄ūm̄ē ip̄ozay q̄s sūt uic̄iniora eē h̄ūm̄inosa q̄ mas
tran̄quilla q̄ s̄ul̄ aēis. **H**ḡ n̄t̄ meo iudicio hoc nō ab igne uic̄ino s̄ a uic̄inū stellaz
q̄ q̄ umbra t̄r̄e s̄ol̄ trah̄it̄m̄ q̄ m̄iorat̄ p̄ q̄ radiū s̄ol̄ d̄iuti cōmorān̄ ī eo q̄ iō illa p̄
s̄ loc̄ inflāmatōis p̄ se. Inf̄ior ū locus cū sit c̄t̄ t̄r̄am̄ q̄ s̄t̄ eā h̄ n̄s q̄da fr̄ḡ ex se
p̄ aquā q̄ t̄r̄am̄. calid̄ aut̄ ex r̄ep̄cussione s̄ū reflexione radioz ad sol̄id̄ planū t̄r̄e
q̄ aque effiat̄ ps̄ nō inflāmans s̄ quasi sp̄ritus uapozē sui q̄d̄ nā coh̄rens ne cō
burat̄ ul̄ int̄endat̄. ex reflexione aut̄ radioz euacante sp̄ritus ex se odorē. Vl
tima sūt inf̄ior q̄z c̄ca nos t̄m̄ ḡt̄ eīm̄ sol̄id̄ q̄ eē c̄t̄ p̄ol̄it̄i plane q̄ sup̄ficiē s̄ic̄ est aqua
q̄ iō h̄ reflexio radioz magna; v̄n̄ q̄ h̄ maior lux gn̄at̄. **R**egio aut̄ aēis p̄ eq̄m̄
d̄istancia ab h̄is q̄d̄ duabz sup̄iā fr̄ḡida; ualde p̄ c̄m̄ opp̄ōit̄ā nec h̄s calorem ex
uic̄ino igne n̄ ex indioz reflexione eo q̄ radiū nō reflect̄m̄ ad t̄r̄isp̄ar̄t̄is s̄ue p̄ uim̄
aut̄ nō uol̄tis dyaphan̄t̄i s̄ t̄m̄ ad sol̄id̄ planū q̄ plus s̄i sūt̄ t̄m̄. Itaq̄ sup̄f̄icies
q̄ spect̄m̄ aut̄ p̄ol̄it̄i cōl̄ q̄ planū. Hec; regio m̄ḡ teneb̄sa q̄ ob̄t̄ura q̄ c̄ay uic̄us illu
minatōis. q̄ iō; tempestuosa q̄ gn̄ant̄ ī tempestates n̄uis q̄ s̄ud̄m̄is q̄ h̄; h̄it̄atō de m̄o
q̄ aer̄ay p̄t̄ar̄ū quibz ille loc̄ caliḡinosus deputat̄is ē. v̄n̄ dicūt quidā c̄ā q̄ cōmouēt̄
uētas q̄ tonit̄ra q̄ h̄i ad t̄roces h̄oī. **R**egio aut̄ que; n̄t̄ mediā que d̄c̄ā; c̄t̄ locū

habitudois terre qm̄ ē de se frigida t̄pate & suscipiens ad ab v̄tq; distinctōe. Accūs tū ip̄a
 ē t̄pate calida p̄ q̄ v̄m̄at ab infio^l ul' m̄q̄bulda t̄pib; t̄pate frigida p̄ q̄ v̄m̄at a sup̄i
 ori. In quib; dā ū t̄pib; t̄pata mixtura equali t̄p̄ere utq; inducere. **I** s̄ d̄c̄rū est
 d̄ m̄ vaporū i cōmuni & loco ip̄oz **C**ausaū efficiens i sp̄ah mult̄p; ē i cōmuni n̄ nisi
 d̄m̄. f. calor & f̄gus. Calid̄ aut̄ d̄m̄ ē. f. sole eleuando oēm uapozē & loci calid̄ d̄m̄ ē
 do ul' inflammando eleuatū. Vico aut̄ calid̄ sol̄ ē. f. adurens & euocans p̄nt̄ suffi
 m̄c ap̄orto m̄o **A**durens aut̄ d̄m̄; duab; d̄c̄is quoz vna; d̄c̄ta sup̄p̄o. aha f̄ē.
 d̄c̄ta sole ex̄ite i signis estiuis. f. ep̄ue ē t̄p̄cū estiuale ut gemi canē. leo.
 t̄c̄. n. rad̄ sol̄ id̄ntē sup̄p̄ozis regioib; incidit i t̄ra ad mod̄ p̄endic̄i cadentis
 & cent̄ sol̄ & rest̄ngūt̄ m̄te ip̄oz & efficiūt̄ m̄f̄m̄ & d̄c̄rū i t̄ra calozē er
 iō t̄c̄ nō sp̄nat̄ i ill̄ locis ad d̄ t̄ra h; totū cōburnit̄ aūquā eleuat̄ **I**n locis a
 uicinis que p̄ latitudinē m̄g; accedūt ad aq̄lonē & quato pl̄ recedūt a via sol̄ r̄a
 to pl̄ oblique rest̄ngūt̄ & anḡl̄ radioz m̄g; amphant̄ & m̄ior p̄ m̄ f̄c̄ calor m̄m̄
 ex̄it̄ eūis & m̄g; euocant̄ sp̄m̄m̄ euaporatōis & f̄ p̄ latitudinē oī d̄m̄at̄ facile ē
 accip̄e p̄p̄m̄ calozis ul' plus ul' m̄ ardens. etiā f̄gus d̄ n̄o **E**st. n. f̄gus d̄c̄
 ē. n. fr̄ḡ cōst̄ngens & plus pot̄ rest̄ngē q̄ia sole eleuāe & euo c̄ie & h̄ impedit̄ o
 nē uapozē cōst̄ngendo poros t̄re & superficiem aque ne rad̄ sol̄ in ea incidēs p̄
 sit̄ a t̄h̄e uapozem. ē & fr̄gus t̄p̄atū cōst̄ngēs sole ne t̄c̄ndat & nō phib̄t̄ ne
 euocat & ē. **A**t̄; a latitudo regionū a via sol̄ & mot̄ sol̄ p̄ latitudinē in m̄idio
 ualē plagam **I** t̄c̄. n. sole ex̄ite ē t̄p̄cū h̄ȳm̄ale. f. in signis t̄p̄oz & cap̄ cor
 no & aq̄ra ualde remouet̄ a t̄m̄atib; septem̄tonalib; & iō rad̄ nō h̄ obh̄q; ualde rest̄
 p̄nt̄ h̄yatōm̄ illaz d̄m̄atū quaz v̄m̄at̄ fr̄gus in locis illis & absidit̄ euaporatō
 in cōst̄ctōe superficie t̄re & aque. h̄ s̄ d̄c̄ sūt de c̄is efficientib; uapozem **D**e h̄is q̄ gub̄n̄t̄ ex uapozē

a via sol̄ sūt equozual

De h̄is q̄ gub̄n̄t̄ ex uapozē

A x d̄c̄s s̄ d̄c̄onib; locoz uapoz & c̄ay d̄ traho q̄h; eoz c̄am̄ t̄h; sub d̄c̄do
 & alliḡndo. **E** d̄c̄ aū q̄ i alto ul' i ymo ḡuārib; aut ḡuāt̄ ex uapozē f̄co
 t̄m̄. aut ex h̄ūdo t̄m̄. aut ex uāq; Si ex sicco t̄m̄ t̄c̄ m̄aia om̄it̄ ip̄s̄ionis t̄
 l̄ est qual uapoz t̄re. cum aut̄ t̄ra sit ehm̄ solidū fr̄gidū p̄ n̄am̄ siccū m̄g;

habitudois terre qm̄ ē de se frigida t̄pate & fuscipiens ad ab v̄tq; dactinctōe. Accūs tū t̄pā
 ē t̄pate calida p̄ q̄ v̄mā ab infio^{ls} ul' m̄q̄bulda t̄pib; t̄pate frigida p̄ q̄ v̄mā a supi
 ori. In quib; dā ū t̄pib; t̄pata mixtura equali t̄pate utq; inducere. **I**ḡ d̄c̄rū est
 d̄m̄ vapore i cōmuni & loco ip̄oz. **C**ausaū efficiens i sp̄ah multip; h̄ i cōmuni nō nisi
 dup; .f. calor & f̄gus. Calid̄ aut̄ dup; .f. sol eleuando oēm uapōe & loci calid̄ dis̄ḡsā
 do ul' inflamīnādo eleuatū. Dico aut̄ calid̄ sol̄ .f. adurens & euocans p̄nt̄ fustē
 nūc ap̄orto m̄s. **A**dūtes nū ad; duab; d̄c̄is quaz vna; d̄c̄tā sup̄pō. aha fē.
 d̄c̄tā sole exūte i signis estiuis. p̄cipue ē t̄p̄cū estiuale ut gemi canē. leo.
 tūc. n. radus sol̄ idūte sup̄pōris regioib; icidūt i t̄ra ad mod' p̄endicē cadentis
 decent sol̄ & restīgūt m̄te ip̄oz & efficiūt m̄fimm̄ & ducūt i t̄rā calozē et
 iō tūc nō sp̄nat i ill' locis ad d̄tā h̄ totū cōburit̄ aūquā eleuat̄. **I**n locis a
 uicinis que p̄latitudinē m̄g; accedūt ad aq̄lonē & quato pl' recedūt a uia sol̄ t̄rā
 to pl' oblique respiciūt & angli radiorū m̄g; ampliant̄ & m̄iōz p̄ m̄ fct̄ calozē m̄i
 exūte m̄s & m̄g; euocant sp̄m̄tū euaporatōis & i p̄latitudinē oī d̄m̄at̄ facile ē
 accipē ap̄ortū calozis ul' plus ul' m̄ ardens. etiā f̄gus d̄c̄o. **E**st. n. f̄gus d̄c̄
 ē. n. fr̄ḡ constīgens & plus pot̄ restīgē q̄ia sole eleuā & euo cāe & h̄ impedit o
 nē uapōe constīgendo poros t̄re & superficiem aque ne radus sol̄ in ea incidēs po
 sit ar̄hē uapōem. ē & fr̄gus t̄p̄atū continēs sole ne icendat & nō phibit̄ ne
 euocat & ē. **I**t̄; a latitudo regionū a uia sol̄ & mot' sol̄ p̄latitudinē in m̄idio
 ualē plagam. **T**ūc. n. sole exūte ē t̄p̄cū h̄ȳmalē. .f. in signis t̄p̄o & cap̄ cor
 no & aq̄rio ualde remouet̄ a t̄m̄atib; septem̄tonalib; .f. iō r̄ioy nō n̄ obh̄q; ualde res
 piciūt h̄itacōm illaz ch̄m̄atū quaz v̄mēt fr̄gus in locis illis & abscidit̄ euaporatō
 in const̄ctōe superficie t̄re & aque. h̄; d̄c̄a sūt de c̄is efficiētib; uapōem. **P**el̄ys **I**gnit̄ ex uapōe

a uia sol' sū equoat'

Ax d̄c̄s ḡ d̄c̄onib; locoꝝ uapoz & c̄ay d̄traho q̄h̄ eoz c̄am ēh̄ sub d̄icēdo
 & alligēdo. **T**ūc̄ aū q̄ i alto ul' i ymo gn̄arib; . aut gn̄at̄ ex uapōe fco
 t̄m̄. aut ex h̄ūdo t̄m̄. aut ex uic̄y. **S**i ex sicco t̄m̄ tūc̄ m̄aria oūit̄ i p̄sionis t̄
 p̄ est qual' uapoz t̄re. **C**um aut̄ t̄ra sit el̄m̄ solidū fr̄gidū p̄ n̄am̄ siccū m̄g;

Pel̄ys Ignit̄ ex uapōe

penetrare mediam regionē aeris que frigidissima; et tūc tūc cābo de eo. et in p̄
siones de illo uapore. Aut. n. calid⁹ et sic⁹; vapor ille bñ cōtinuus d̄ 2 p̄tē bñ
cōiacent. Aut; dissgat⁹. **S**i dissgat⁹ tūc p̄ calorem q̄ h̄z i aere inferiori
occurrit ei frigida nubes quā fugi⁹ conficit p̄tem ad p̄tē et ex fricatione
inflamat⁹ et q̄ dissgate sūt p̄tes uī dñisus ignis. et q̄ fugi⁹ frigida nubem
tangente se. idē uī sic stupa dissgata accensa exsufflet⁹ ex canna. Si uā
por calid⁹; et cōtinuus et expellit a nube frigida tangente. tūc aut; cōpact⁹
uapor conglobat⁹ et fortis. aut; modic⁹ nō multū compact⁹. Si nō multū cō
pactus n̄ multū tūc cadit cōtinuus s; nō d̄z p̄ cōtinuū casum uī. q. stel
la cadens longe q̄ relinquit uestigia p̄ se et uocat⁹ a p̄his candelā accendēs
candelam. si cōtinuus d̄z p̄ descensū. **S**i uā; multū uaria conglobata
tūc accipit 3. dñisus ad uisus que s̄ occurrūt in aere. **S**i n̄ uobinat
tūc accendit⁹ conficatione sui uī et stat i aliquā ruli i aere et h̄ est
q̄ discunt uentes i nocte dicūt hūmā p̄cedē eos. **S**i aut; occurrūt ei ad
ē desup expellens ip̄m uisus et uocat⁹ a uolgo stella cadens a p̄his de ad
descendens. **A**ut frigida nubes ad lat⁹ uī et calida ad lat⁹ d̄. et tūc p̄tē
cōueniētiā ad calidū continuit⁹ ad i et i accendit⁹. et p̄tē p̄mā aut p̄tē suā
aūquā i accendat⁹ et dilatat⁹ i mei. **S**ed a p̄s i curuat⁹ p̄ incensionē p̄
tis uī et extractōm alti⁹ uisus hūidū et frigidū et hoc efficit⁹ uolans
eo uolans q̄ antioz p̄ accensa uī. q. spūmā draconis. **M**edia aut; i
tuata p̄ hoc q̄ attrahit⁹ a p̄ma i curuat⁹ se ut serpens et uolat sp̄ ad illud
latus b̄ cōueniat ip̄m lat⁹ calidū eo q̄ simile attrahit⁹ sile et tūc expellit⁹ alud
uī. **S**i aut; uapor; sic⁹ tenuis et inflammabil⁹ medio in tūc p̄tingit ad regionē medi
am et nō penetrat⁹ ip̄m et tūc sūt⁹ tenuis a sub q̄ i cū frigore loca expellet⁹. et q̄ mul
te nubes t̄ eo sūt id incidens nubem occurrūt et penetrat⁹ nubē i m̄ appar; et
uocat⁹ a p̄his q̄z a sub apparet⁹ q̄z nō. **E**t sūt h̄ d̄ca de ḡnone uapor; siccorū
hūcū i p̄siones i t̄bz locis t̄hmib; et sic appar; mus i p̄sionū aeris vnde que

simi in se calorem communem foras per se habet. Incenditur facilius per siccum. et acutus pene
tratio esset per siccum non retinetur per facilius. et ideo istum uaporem dicitur per talia loca per cali
dum et minus calidum. et tamen ex eo ad minus per impressiones aeris apparentes in aere et de
alijs huiusmodi apparenter est sicut nudum. Si enim est uehementer calidum et siccum per tingit ad du
as regiones aeris. scilicet inferiorem et superiorem eo quod frigus non potest conuenire cum et tamen ad
aliam regionem que dicitur estus et ibi faciet. et impressiones. Aut ergo in omnibus equaliter est
tribus. unde tenuis et tenuis apertus inflammabitur ex calore loci aut in equaliter. Si me
qualiter aut ergo huiusmodi nunciat per tres terrestres dilatabiles aut non huiusmodi pauca. **S**i multa ter
restria huiusmodi nunciat in dicitur uicere dilatabitur. **T**errestre huiusmodi repugnat e
leuatio ad equaliter aliquam partem et calidum ergo igneum rarificando dilatat. et per
phus calidi continue plus et plus tendit macerum et efficiuntur sicut coquina per
ramidat et per longitudinem uicere superiore dicitur esse sicut perpendicularis quod istius huius
at massam et continue usque ad terminum cordam hoc ergo sicut motum ab estu ignis et lo
ci dicitur a phis ignis perpendicularis. **S**i autem est in equaliter tribus et calidum ergo tribus non huius
modi terra que dilatari queant per eam dicitur tunc non eadem in inflammabitur. et uo
catum lancea per longum tribus et per tendit in figura et stat erectum cacumem huius super
sicut ignis perpendicularis. **S**i autem equaliter est tribus et bene continue equaliter ap
tus inflammatio tunc et equaliter ascendit in omnibus partibus. Aut ergo est equaliter dicitur
sabitur in omni parte dimensionis et fit efficitur latum. quod rotundum dicitur natus in superficie a
eris. et idem quod a uulgo uocatur candela accensa huiusmodi latum sit in superficie tunc in
rotundum et spicuum per longum uicere. **A**ut est equaliter tribus non est exte
ribus in parte uicere per puritate in. sicut coreum quod cum ad unam partem extendit
contrahit ad aliam et tunc uapor ille accensus dicitur a tribus ascendens. **A**u
est equaliter tribus non bene continue si adheus sicut. **S**i una pars est distant ab a
lia et tunc uicere a sub ascendit post a sub sicut si scintille euolant de fornace
et huiusmodi impressiones conueniunt in hoc quod omnia euolant sursum in ignem et nichil e
orum descendit inferius. **S**i autem uapor non uehementer calidus et siccus tunc non potest

penetrare mediam regionē aeris que frigidissima; et tūc itē cābo de eorū imp
siones de illo uapore. Aut. n. calid⁹ et sic⁹; vapor ille bñ cōtinuus d⁹ et pte bñ
cōiacent. Aut; dis⁹ gāt⁹. **S**i dis⁹ gāt⁹ tūc p calorem q̄ h̄z i aere mēiori
occurrit et frigida nubes quā fugi⁹ conficit ptem ad pte et ex fricatione
i flāmat⁹ et q̄ dis⁹ gāt⁹ sūt ptes uī dñi⁹ ignis. et q̄ fugi⁹ frigidā nubem
tangente se. iō uī sūt stuppa dis⁹ gāt⁹ accensa exufflet⁹ ex canna. Si uī va
por calid⁹; et cōtinuus et expellit a nube frigidā tangēte. tūc aut; cōpact⁹
uapor conglobat⁹ et fortis. aut; modic⁹ nō multū compact⁹. Si nō multū cō
pactus n̄ multū tūc cadit cōtinuus s; nō dī p cōtinuū casum uī. q. stel
la cadens longe q̄ relinquit uestigia pte se et uocat⁹ a p̄his candelā accendēs
candelam. si cōtinuus dī p descensū. **S**i uī; mltā maria conglobata
tūc accipit 3. dñi⁹ ad uisus que s̄ occurrūt in aere. **S**i n. n̄ obuiat
tūc accendit⁹ conficatione sui uī et stat i aliquā ruti i aere et h̄ est
q̄ discuntentes i nocte dicūt hūmā pcedē eos. **S**i aut occurrūt ei ad
ē desup expellens ipm i fūus et uocat⁹ a wlgō stella cadent a p̄his de a d
descendens. **A**ut frigidā nubes ad lat⁹ unū et calidā ad lat⁹ a. et tūc pte
cōueniēt ad calidū continēt ad i et i cendit⁹. et pte p̄mā aut pte fū
aūquā i cendat⁹ et dilatat⁹ i mei. **S**ed a p̄s i curuat⁹ p incensionē p
tis unū et extructōm alti⁹ uisus hūidū et frigidū et hoc efficit⁹ ut dra
co uolans q̄ antioz p̄ accensa uī. q. spūam draconis. **M**edia aut i
tūata p hoc q̄ anahit⁹ a p̄ma i curuat se ut serpens et uolat sp̄ ad illud
latus b̄ cōmstat ipm lat⁹ calidū eo q̄ simile attrahit sile et tūc expellit⁹ alud
rū. **S**i aut uapor; sic⁹ tenuis et i flāmabil⁹ medio in tūc ptingit ad regionē medi
am et nō penetrat ipm et tūc sūt⁹ tenuis a sub q̄ i cū frigore loca expellet⁹. et q̄ nul
te nubes b̄ eo sūt iō incidens nubem occurrūt et penetrāt nubē itē appar; et
uocat⁹ a p̄his quā a sub apparent quā nō. **E**t sūt h̄ dca de gñone uaporū siccorū
hūcū imp̄siones i t̄b; locis t̄b; hūmib; et sic appar; nūs imp̄sionū aeris vnde et que

Dominus in sublimi gnanit ex uapore sicco **De hys q' gnanit ex uapore huído tm**
unc aut' transibim' ad ea que gnanit' ex uapore huído tm. sic ros. primaphu
uia. grando. stille sū gurtte magne que qñz cadūt i estate. **Sci'** aut' q' uapor huído
sū aqueus nō; inflamm' p' h' q' i duabz qual' igni g'nat'. s. i frigida pō q' huída. h
cet. n. actu sit calid' q' sic' t'pate. **Adh'** u' sciam' exigitur ut sciat' q'z cōtrent'
q' cōt' t'porens uaporē in aquā q' cōst'ngens q' cōst'ngē porens aquā i glaciem
cōt' t' g' uaporē; n' in i'pulsando ad uān' aque redigē. **Cū** aut' f'goris sit i' sp'
t'ae sic calidi d'isg'are p' q' oīs cōt'lio uaporis sit p' f'gus. congelatō aut' p' id
frig' sit in angul' m'g' cōfortans q' cōst'ngens aquā que cōt'la; . It' nō q' nu
bes aliqua; cōt'la i' suis p'tibz que. s. aqua f'ca; . q' aliqua i' uia cōt' hōnis q' s. i' aq;
i' f'. De hys g' ex p' h'us loq' d' ē p' t'ea q' sepius uēiūt i' t'atū. **Quo** g' q' oī eoz
que gnanit' ex uapore huído n' i' inflamm' **It'** q' aqua m'g' ē elu' tenue q'ia r'ea
p' h' calor sol' attrahens tales. n. uapores nō mltū uenē ab ip'is uaporibz s; ē
exalatū p' n' m' f'gus cōst'ngens uaporē ip'm q' i' n' m'g' uapor tal' p' r'ngit p' re
gionē f'goris ad regionē estus. s; eleuatur pl' q' plus i' regionē f'goris excel
lentis ul' t'pate h' q' calidiores sūt q' uān' calidi. **Si** g' sit uapor huído calid'
ualde rar' ascendens usq' ad regionē f'goris **Cū** aut' sit rarus f'g' cōt'ntans i'
loco penetrat p'fund' e' undiq' eo q' rar' i' oībz p'tibz m'g' sū dat f'gori dñi m'g' d'i
tur f'gus q' h' e' g' d'it' calor. frigus incipit cōst'ngē q' coartat' q' m'p' m'are con
t'las p'tes uaporis. q' q' forte; f'gus incipit uelocit' p' s' fluē m'p'te. q' q' frigus
ualde; dñans cōst'ngit aquā cōt'lam q' gnanit' in grandinē magnā ul' p' uā s'
q' frigus m'g' ul' m' p'orens intrare sup' uaporē **Qu'** signa duo sūt quoz
unū; q' g'udo nō cadit u' i' t'p'ibz calidis q' p'cipue i' uē q' t'p'e fructuū. s. in
autūpno tñ rarius quā i' uē q' tūc incipit calor adurens q' exsiccans uā
mltū accendēs uaporē q' alte eleuans ip'm. q' ex hoc uapor rar' undiq' cō
pōit' f'goze dat i' g' sū f'gori q' fortissime cōst'ngit. sic aqua calida expōita
i' gelu i' hyeme plus cōg'elat' quā frigida i' eod' loco pōita eo q' aqua m'g' ca

in d.

huda m̄s rava m̄s m̄s s̄m̄ dat f̄goi. **A**liud sig^m; q̄ s̄udo dute nō; rotunda h̄
quasi i f̄oi lems cūpōris guttis congelatis. h̄. n. accidit q̄ cū uapor eēt expan
sus in latū f̄ig^o contrahens m̄s cont̄xit s̄ in alaribz quā a f̄upōi ul i f̄ioi p̄te
q̄ cū eēt f̄gus magnū cōrelauit p̄tem aūquā fluēt aha ad ip̄am. q̄ iō aha cōū
sa fluens ad ip̄am adhefit ei sic gutta congelata. **S**icut qūz tuēt^r grandoro
tūda h̄; p̄acc^o q̄ ea decā qualescūq; h̄q̄uescens q̄ nō sicca q̄ qūz cadit ad regionē
f̄gozō r̄m̄dit p̄ inf̄iorē aēm que ex reūb̄atōe radiōy a r̄ia q̄ aqua q̄ p̄mixtiōm
uaporū; t̄p̄ate calid^o q̄ iō ex motu q̄ ex calid^o ip̄i ac i h̄q̄s̄em ex̄insec^o q̄ tuēt^r cadēs
liquida. **A**px aut̄ q̄ ad t̄p̄c i iro se h̄; grandini. q̄ i quibzdam q̄ ad maria se h̄t
cōueniūt. **G**uat^r. n. ex calore uaporis nō r̄alīc̄ grando q̄ h̄ sig^m; p̄nōdicatō r̄ul
ticoy q̄ i hyeme qū uer̄it̄ f̄g^o ex̄pectat̄ nuuē n̄ sunt nubes oblat̄re. **A**liud
ū sig^m; q̄ v̄m̄ q̄ ego ob̄uam q̄ nō iuēt̄ flū q̄ uapor nuuē f̄urē h̄urū; q̄ pal
lid^o q̄ h̄ sig^m; r̄m̄dit̄ ip̄i. **E**t distat̄ i aē qūz p̄. s. dies q̄ h̄; sig^m calorū. s̄ nō
eleuat^r n̄ t̄p̄e hyemal̄ q̄ h̄ iō q̄ sol tūc debil^o; q̄ iō ad m̄roziōnē ul atri^o stelle y
phurū. tūc sufficit eleuāe q̄ nō sufficit ab eo i cendē q̄ calefacē sic m̄estate
fit. h̄c aut̄ acc̄t̄ q̄ uapor nuuē nō p̄tingit usq; ad regionē f̄gozū. s̄ rema
n̄z c̄t̄ in regione t̄p̄ate f̄gida. f̄gide t̄m̄ regionē m̄ḡ uicina quā r̄ie. q̄ iō q̄ a
f̄g^o nō; a d̄a forte sup̄ ip̄m n̄ uapor adeo r̄aus ut det undiq; m̄ḡstū f̄igozi
q̄tingit q̄ uapor nuuē h̄l cōūct̄ q̄ cōgelat^r q̄ nō aū cōūct̄ q̄ cōgelat^r p̄tea
q̄ i cōūct̄ōe ē diffusus uapor sic carp̄mata lana iō mix̄ cadit lata sic si eēt
tūc p̄res lane late h̄p̄le. q̄ f̄g^o nō f̄inc sup̄ ip̄m forte iō i ip̄o eḡst̄u calid̄y cōge
lat̄ur. q̄ q̄ ip̄e calor eḡdiens aliquātū h̄ū r̄elohūt̄ id q̄ debilit̄ cōrelatū eēt
iō mix̄ cadit mollis facile cōp̄heh̄ibil̄ q̄ nō eēt si oīo eēt glacies sic grando
h̄ aut̄ loc^o inf̄ior iō i estate facē nō p̄t̄ q̄ tūc reflexu radiōy n̄imis calidū
q̄ cōgelatōi s̄ mix̄ sufficit cōūct̄ōi sic acc̄t̄ i phurū sic stat̄ dicem^r. **E**x
h̄ys duabz c̄is cōcludit^r cā ḡnuuloy que cadē consueūt̄ i marciō q̄ ap̄h̄
i m̄is th̄matibz. s̄. i. vi. q̄ vii. q̄ viii. q̄ i m̄ p̄te octauū que plus distat̄ a sole

quã aha. Videm. n. granula rotunda rursus quæ hincia cicis formã 4 h gndant
ex cã mixta ex utz. s. eoz uapoz e m̄g calido 4 eleuato m̄g quã mix 4 mi quã gñ
do. 4 i r̄io duoz locoz uōroz. 4 iō m̄i h̄nt raritatē n̄m̄s 4 nō mollicie eo
q̄ fr̄ig m̄g uinguit sup eō. ex t̄i aut̄ tendūt in grandinis cōpactōm. cū at̄
cōultit̄ aha uapoz ille ex gñi d̄n̄ dilatat̄ur 4 sup̄i m̄g attrahit̄ de ua
pore calido d̄n̄. 4 iō efficit̄ acur̄ 4 h̄i signū: q̄ f̄quē t̄ i m̄e p̄t̄ gndant̄
s. i v̄e 4 i p̄u ueris m̄g quã p̄ m̄i t̄p̄e t̄p̄i n̄at̄ur. quoz sole ex̄m̄e i p̄sca
bz 4 i p̄u arctis. **V**apoz aut̄ aq̄us ut̄ f̄quent̄ nō; i m̄e d̄n̄ 4 calid̄ h̄ h̄u
p̄ocul̄ gñis fumofus 4 iō alte nō ascendit̄ ad regiōm̄ magni f̄gozis s; re
maz i m̄fiozi e f̄ḡ sufficit̄ ad conūsiōnē h̄ nō cōrelatōi i p̄acc̄ns 4 iō a tah
uapoz e recedit̄ aqua fluens. **V**ico aut̄ p̄acc̄ns q̄ ex f̄goze act̄u ex̄iite in
aere n̄a gutta pluuię. in quã uēiat̄ ad r̄iam cōrelat̄ 4 cadit̄ glacies. In
estate ū q̄ calor fortis i p̄etuoze eleuat̄ uapoz e h̄uili nō cōglutinat̄ quē
d̄n̄ i m̄p̄es gñas eleuat̄ p̄az. s; p̄es f̄ḡide i uenit̄ i aere didit̄ a calore
d̄n̄ eleuante uapoz e sū p̄es uapozis h̄uili 4 it̄ aut̄ i cū nube aquea et
ad f̄gozis; i 4 ad aha ar̄p̄ aha 4 iō fr̄iḡ illud sic fugiens tangit̄ p̄es
gñi uapozis stantes i nube i 4 subito cōūnt̄ eas 4 it̄ fiūt̄ gutte magne
cadentes i estate 4 sū uento 4 v̄i p̄ solē h̄m̄ t̄ h̄e h̄e candele p̄ue 4 sū
calide m̄tr̄u h̄uificantes. **Q**uæ sit pluui^{gno} 4 guttaz signū; q̄ i aquis
pluuiabz eo q̄ calidū uapozat̄ nō; ab eis remotū i tota manz uis cō
stipat̄ uent̄s. aqua. n. pluuiat̄ cōstipat̄ uētr̄e 4 uz dissentios. **De uore**

Consequit̄ ūi cōgruū t̄m̄gē cām uozis qui h̄z ad cōsile cū plu
uia 4 cām p̄ine que h̄z ad cōsile cū uſue. **C**onāto ḡ uozis; ex ua
pore gñioi quã pluuiã 4 mi calido. eo q̄ h̄z ad t̄rest̄ admixtū 4 iō nō
eleuat̄ ū p̄az 4 nō sū i t̄p̄e m̄g calidat̄ n̄ i t̄p̄e m̄g fr̄igozis 4 f̄
ei cōūsiō n̄x̄ t̄iã. 4 q̄n̄z ad altitudinē vni cubiti ul̄ palme ul̄ cru
ris ul̄ h̄i. **S**ic ū cōūsiō h̄i uapozis. s. p̄ se 4 p̄ acc̄ns p̄ se fit̄ a fr̄iḡde

aeris in nocte quando non reflectitur humis in ipso aere a sole. et ideo quod per in hominis est ideo
cito a sole consumitur. **A**lia est conditio per actus sui ipsa ex resolutione nihil vaporis
in se ipsum ad aliud reflectens ipsum sic tolla cooperta reflexum suum sicut aqua
sic fit in instructo quo fit aqua rosacita. **V**nde cum cenat solum in gramina
fit roratio ubi multa per reflectionem vaporis ad rasam. **P**rima autem fit
ex uapore videlicet sicut flos densum in aere condensat ipsum condensando sic in me dixi
mus. **Q**uia si flos magis densatur in corporibus solidis sic sunt ligna et lapides.
Sed ex diens flos ab illis tangens uaporem condensantem et condensando con
stingit ipsum et facit ipsum esse se stare. **C**um autem huiusmodi fit signum famiharitatis
est inspirantibus et in hyeme ut ad uentum et ad pilos quod spiritum humidum in hy
eme quam in estate et per gratiam flammam et spiritum esse in hyeme. grossus est
uapor exspirat condensando condensat et condensat pilis et uestibus ut prima. **U**nde
uicem autem flos et rigoris pruine super uicem est quod densum flos est et
ita ex condensatone ipsius in corporibus et uestibus expellit uicem calidum a uapore et
ideo in ipsa condensatione congelat fit tamen rigidum eo quod non manes de calore eleua
re tamen ipsum manz quod resolutione mollescit ipsum. **F**it autem quedam roris
tota plus a postibus quam a phis ualibus ad uentum et discipulum est edoctum a postibus
flos et obituauit et diligenter. Est autem uapor admodum subtilis. quod oleum uel
sepius ad uisum suum ex tunc eloy condensatione. et tunc aq. aeris et calidum ignis
est in eo digens et ideo efficit ex eo humiditas unctualis dulcis ualde ad modum
uicis. et quando cadit super uegetabilia primum efficitur quod melle uncta uel
fusa. postea autem euaporante humido uel ubi aereo remanet sicut tunc et
ubi per mixtum et digestum est uel quod remanet sic farina molle dicitur uolantem resp
sa super folia arborum oleum et herbarum. et ex sicca quibus incuruat et contrahit
ea et inducit sterilitatem quibus et euaporante calido ex se ipso ad sufficientem tractum
humidum secum et quod ex flos de aeris suum pellidum extrinsecus. ideo aer inclusus
condensat ad spiritum et aiale et suum in uicem et musce pue. Et primum

De prima

ficant' duo magna accū in hys ut f'q't. 4 q'z t'cū. quez duoz p'oz v'ūz
mos ouū 4 ahoz p'coz 4 p'cipue ouū. 4 h'z duas cās ul' assignant
quay vna q' ex dulcedinem comedūt q' felcoz ex multa colā auctūta
f' ita q' cutis fell' scindit' 4 fel' p' intestina diffundit' 4 mlti^{us} 4 acuminē
sui scindit ea 4 p' oīs aīahā 4 moriūt'. **T**alia cā est q' nimis auide sum
do dulce opilā' epat' 4 mltū nutimētū acceptū ab ipō epate cū nō p't
ultr' dig' ad mēbra p' repletōm uenay epatis ibid' remanēs cōculcat' 4
ebullit 4 exbullitōe sequi' p'fecto 4 p' cū t'ns p' ex quales' t'nt' b'atua. 2.
noue rei gnāto. s' nā putēt' i' epate 4 gnān' in sanguisugē 4 replet
totū epat' 4 v'z eē ocul' q' p' ex m' 4 h' rudib; sūt d'cī de uapozē hūido s'
to m' b' hūm. **I** s' v'z q' aū p' h'ns. s' gnāto ex uapozē hūido 4 gnā
tis ex uapozē sicco i' flāmablē ē v'ū p' acc' 4 nō; p' t' m' d. s. q' q' n' q' b'
ito 4 tempestuose d' scendūt 4 q'z suauit' cadūt 4 h' d'z cā. quay vna
s' f' s' exp' l'ns s' d' i' cā h' d' h' accit' a t' b' cadente 4 dracone q' mō ad lat' n'
du' tē m' f'. **A**t. n. vapor nō equalit' leuis 4 grauis curuās se p' dubiū mo
tū 4 inflammat' ex conf'ōcione q' ad v'ū latus p' l'it' frig' obuians ē ad
alt' m' at' h' ut calidū silē. **I** b' aut' cadit a pulsu d' i' q' d' m'at' se ad vnam
plagam mūdi. dicit' m' m' q' uent' b' hūm' sufflat' ad istam p' tem 4 pu
to v'ū eē. **T**alia cā; fortissīma i' p' h'io ex dup' i' u' p' l'ente q' v'ū ē f' s'
loci ut d' cū ē 4 h' signū ē qū ignis fundit' maquā r'atā fit. n. i' p' h'io
4 expulsiō subita 4 impetuosa v'ū ab altā. **T**ali' ē uapoz' sic' expellē
hūid' 4 eō. v'ū impetuosa pluuia s' p' ē uento p' cedente 4 i' uolūte 4
i' p' l'ante m' b' r'ū 4 h' d' cā sufficiāt d' gnāto ex uapozē sicco i' flāmato
ex uapozē hūido s' tū nō i' flāmato calido. **M**cam oēs uentos
4 cam uētoz m' lē effici' 4 locū gnātois eoz. **V**ent' s' fit a uapo
re sicco s' llo t' rest' i' m' h'. **E**ff' aut' a calozē sol' uapozē eleuāte 4 nō
cosumātē. h' sign' s' q' uent' p' cipue fortes sūt in auriū no sole exū

*Et cadat p'
cum impo*

*Et dicitur
causis eoz*

re est equodiale autupuale q tunc sol coburendo exsiccat elā. y to uapoz ele
uat m̄g; sic y tozres. y to q autupuo dat cōplexio tre. s. f̄gida y sicca. Te
cus aut̄ gnōnis; est mediani regionē que est maximi f̄gozis. ascēdit. n. n
luc uapoz treus y t̄nsit p̄ nām grauis y calid̄. obuat ei f̄riḡ loci y inspissat
y grauat ip̄m y facit descendē ip̄m aliquātrū. **C**alor aut̄ sol̄ in ip̄o est y nō de
facili sepabil' ab ip̄o y m̄g cōfortat' i sicco t̄rest' quā in uapozē hūido y to i
terū releuat ip̄m y to fit uolenta m̄p̄tio acis que uent' uocat' **S**ic ḡ d
tiata cā m̄h y effici' y loco gnōnis uent' ^{igū} m̄g ad sp̄ em t̄nsure **V**t sciat'
q̄t uent' uent' a latib; m̄is y nō descendit t̄peru flat' hūi d̄bl̄mī q̄admodū
pluuia **D**ico ḡ q̄ loc' gnōnis uent' s̄ q̄ flāe incipit; i ext̄mis tre y nō
sup̄ t̄ram. **C**ā aut̄ h̄; q̄ reflexio radiōy est d̄bl' i ext̄mis tre y i m̄i forū
y h̄ p̄ anḡm radiū qui i ext̄mis; op̄tus i m̄i aut̄ erect' hū acut'. **C**ū
aut̄ cā effici' sit calor d̄bl' y euocans t̄m iō cōfortat' m̄ uent' i ext̄mis tre
m̄e h̄itacōis y nō d̄ntē sup̄ ip̄am **C**ausa aut̄ q̄t faciat discōrmue et
facit flatū vntū y cessat ad horam y utū flat. debilitas; q̄ i uapozē illo f̄
gus loci y nā uapozis sup̄iorē p̄tem ip̄i d̄p̄nit ualde uehēm̄t' y cū lani
sim' uapozē inspissat' a f̄goze m̄ltū agitat aem y dat flatū doñ descendat
cōūlio sup̄ioris ex̄mī ip̄i h̄t inf̄iorē f̄e. deñ resurgit calor ex radiō
cē t̄ram t̄reū calido suo eleuāte ip̄m y m̄i strāte m̄ ex eleuacōe p̄tis uapo
ris ip̄i y iō cōfortat' utū dat alit' flatū fortiorē. **O**p̄t. n. nos = doctos
qm̄ uapoz t̄ren' nūquā ascendit equalit' t̄oib; p̄tib; suis q̄ sūt t̄eo oppo
ūrites ualde. s. f̄ius y leuis y nō equalit' s̄t̄habē p̄ duriciā sicca uapo
ris y iō ascendit sic p̄ ell' ext̄ensā ab inf̄iori ad sup̄ius cū latitudo uisā ē
ad nos **H**is uis̄ facile; uidē qualit' vnt' flatus fortior; aho y q̄s eoz
tū. n. sup̄ior ex̄mitas inspissata f̄goze loci descendit y sp̄illū aem fort' t̄
pl̄it. quā uay fortior est flat' descensionis quā ascensionis **A**ltā aut̄
ascensionē y descensionē uapozis dicūt phi ap̄llat' p̄ notē morū tortuo

De uentis magis i p̄

si t'rest' uaporis sic & uocant ip'm uapore m'g' n'g'be fumu' ip' sui t'rest' et
uapore aqueu' m'g' p'e dicit uocari p' note uaporem. *De causis ab' stationis uetoz*

Hic q' est nat'm ic'le q' aer' & e' m'obediens o'i impulsio ni & facile mot' fit
ad o'm p'tem sui p' nat'm. Signu' hui'z' p'cedo sagitte in aquam leuit'
pulsu uolento fortissime impellit' aqua & fundat p's p'tem impelles usq' q'
testat' us uolencie. sig' p'iu' ab eo impellens fortem dat' s' mot' n'oz' mi
rand' si funn' latissimus fundat' fiat h'z'. **E**t q' h'z' ca' som' uenti ad mod'
undaz' contingenci' sese eo q' fundato' una p'uenit' aha' & effundit' se sup' a
liam. **E**x h'z' p't' patet' t' ab' stationis uetoz' ca'. f' t'rentu' frig' q' i' mensur' ca
lor' & h' abscidit' simp'. & pluuia sequens & h' abscidit' p' q' p' q' f'g'us intensu'
no' p'mittit' ap'ri' for' am' ut eleuet' fumi'. **C**alor' aut' t'rentu' co'bin' fumi'
& pluuia ex h' q' t' f'g'ida' aer' grauat' uapozem' i' q' descendit' & subito no' p't'
eleuari' a debiti' calido. **S**imil' h'uefacit' t'ia & sup'ficie' poroz' p' q's exit' fu
m' obstat' & io' p'cadit' n'a ad augens uetu'. & q'p' co'mune no' regnat' cito
deficit. io' cessat' uent' p' magnas pluuias. s' q' cessante pluuia t'em' calid'
resurgit' t'em' i' t'ia & i' aere. & exsiccatur & eleuat' uapozem' & fumi'. io' ut f'q'
t' p't' aliq' moza' & n'g' dies t'em' resurgit' uet' n' sit pluuia ualde longa q' p't'
intra m' f'g'idi' facit' uictoria' i' fumi' ueti'. **E**x h'z' liquet' q' uapoz' uetoz' n'
co'ntinuit' ut cadat' sup' nos t'ia plues' sic g'uit' uapoz' aq' & cadit' sup' aqua
plues'. **H**ui' p' sup' d'ca' due sunt' ce'. quaz' q' una p'nci' ^{uoz'} z'. maria uenti q'z'
f'cca & no' b'u' co'tinuabil' h'z' h'ns ad n'e' h'uide q'z' co'tinuit' ut f'q'm' q'io' re
soluit' p' f'g' no' apparet' s'ibi' s'z' dispareret ad mod' a thomoz'. **C**aha' ca'z' q'
uapoz' no' n'at' sup' nos s'z' digit' ad ex'mabitabl' m' & co'nexi' aie' uui'
t're & io' no' cadit' sup' nos. dico aut' co'nexi' t're q' t'ia uolida z'. & uet'ul'
q'az' i' uua' t'ia & n' t'aha. & t'uc' uapoz' hez' no' sit simp' i' ex'mo e' t'u' i' con
uexo aie' t're in quo flat. **H**ic uis' ponat' o'es uetoz' & loca g'ua
to'is eoz' & impulsiones sing'loz' de h'z' que g'uant' u' efficit' in m'io

De mo' u'

habitabili. **S**unt & similes. q. a. g. u. a. n. u. t. u. s. q. a. n. g. l. o. s. s. o. l. s. u. p. m. e. m. o. r. y. d. r. e.
Sunt autem & a. l. e. y. s. e. p. t. e. m. e. m. e. i. d. i. e. s. i. s. o. l. a. n. i. u. s. q. f. a. u. o. n. i. t. **I**nter quos autem duos sunt
alij duo & sic sunt. g. m. e. d. i. u. **I**nter septentrionem & borealem sunt adlo propinquior sep-
tentrioni. v. l. t. u. r. n. i. p. r. o. p. i. n. q. u. o. r. b. o. r. e. a. l. i. p. r. o. p. i. n. q. u. o. r. m. i. d. i. o. s. u. a. u. s. t. **I**nter
austem & fauonem duo affatus austem propinquior & v. e. p. h. i. m. i. p. r. o. p. i. n. q. u. o. r. f. a. u. o. n. i.
o. **I**nter fauonem & septentrionem duo. e. t. i. m. u. s. v. i. c. t. i. m. o. r. f. a. u. o. n. i. o. & c. o. r. i. p. r. o. p. i. n. q. u. o. r.
s. e. p. t. e. m. e. m. e. **D**uos & p. r. i. m. o. s. h. o. s. i. c. t. o. s. f. l. a. c. u. s. v. a. g. o. s. p. o. n. i. t. q. u. i. d. a. m. q. u. i. s. i. s. t. n. o. d. r. i. a.
e. a. b. u. l. t. a. s. p. r. o. c. i. u. s. a. b. e. i. s. d. l. o. c. i. s. g. n. a. n. t. i. s. e. h. q. e. l. e. u. a. t. o. u. a. p. o. r. i. s. i. n. g. y. r. o. e. s. t.
q. i. p. r. i. m. a. m. h. u. i. b. i. **S**ed & t. a. u. t. d. r. i. a. r. e. q. u. i. v. n. i. u. s. t. o. r. u. m. s. i. c. m. a. g. i. f. l. a. t. u. s. p. a. u. c. e.
p. h. u. i. l. e. & f. g. i. d. e. a. u. t. **C**alidum autem leuis flatus & multum pluuię & corruptentis aure
quo autem sunt istorum flatum multorum ut frequenter & nō fortissimi vñ q. d. abscondens
pluuias ut orientalem & borealem. alij autem g. d. u. r. e. n. s. p. h. u. i. u. s. ut occidens & fauonem
Dico autem fortissimi flatus q. d. adlo abscondit pluuias & depuratur aerem & h. c. a. n. t.
a. f. g. o. r. e. s. u. i. u. a. p. o. r. i. s. q. q. d. e. n. s. a. t. u. a. p. o. r. e. & u. e. n. t. a. d. l. o. c. a. f. r. i. g. o. r. i. s. q. n. i. x. p. o. h. u.
a. r. t. i. c. i. i. d. o. f. r. i. g. i. d. u. s. u. e. n. t. u. s. & q. f. g. i. d. u. s. c. l. a. u. d. i. t. p. o. r. o. s. t. r. e. & c. o. r. p. o. r. u. s. p. o. r. o. s. n. e.
e. u. a. p. o. r. a. r. e. p. o. s. s. i. t. & i. d. e. p. u. r. a. t. a. e. i. n. a. b. s. c. o. n. d. i. t. p. l. u. u. i. e. m. a. r. i. t. i. a. e. a. d. r. o. e. c. l. a. u. d. i. t. p. o.
r. o. s. c. o. r. p. o. r. u. s. n. i. c. i. u. t. c. o. r. p. o. r. u. m. i. n. t. o. r. u. n. e. i. m. u. t. e. n. t. a. b. m. a. g. i. s. t. u. e. x. t. i. o. r. i. i. n. o. s. u. a.
p. a. r. a. & e. x. h. c. o. n. t. i. n. e. t. i. n. t. e. n. o. s. c. a. l. o. r. n. a. l. & f. o. r. t. i. f. i. c. a. t. & e. f. f. i. c. i. t. h. o. s. a. n. u. s.
h. u. i. s. i. g. n. a. p. o. n. a. d. u. o. q. u. o. r. u. m. v. n. i. q. u. i. p. o. c. i. s. d. i. x. u. v. e. n. t. r. e. s. i. n. h. i. e. m. e. c. a. l. i. d. i. o. r. e. s.
q. u. a. m. i. n. e. s. t. a. r. e. e. a. d. c. a. e. s. t. **C**alidum est q. h. e. o. e. x. a. r. t. i. f. i. t. o. j. a. c. o. b. q. u. i. u. s. a. s. p. o. s. u. n. t.
q. u. i. p. a. d. m. i. s. s. u. a. f. u. i. t. & h. o. c. s. i. c. i. n. f. r. a. p. b. a. t. u. m. e. s. t. q. u. i. f. l. a. b. a. t. a. d. l. o. e. o. q. i. l. l. e. c. o. n.
t. i. n. y. p. o. r. o. s. t. s. n. o. b. u. l. s. n. a. n. b. & s. e. m. i. n. e. e. u. a. p. o. r. a. r. e. t. s. p. e. & d. e. b. i. l. i. t. e. r. e. c. e. p. t. u. s.
& d. e. a. y. i. n. l. i. d. e. a. i. a. h. b. y. q. p. a. s. t. o. r. e. s. q. u. i. u. o. l. u. n. t. q. o. u. e. s. g. n. a. n. t. m. a. s. c. e. l. o. s. f. a. c. i. u. n. t.
a. s. c. e. n. s. i. o. n. e. s. u. l. t. u. s. a. d. l. o. n. e. t. p. e. u. e. n. t. a. a. d. l. o. n. a. s. h. & d. i. c. i. u. e. t. a. p. h. i. s. f. l. a. u. e. r. e.
.i. d. i. c. i. t. e. n. o. m. o. r. u. e. l. e. u. a. t. o. i. s. p. d. p. s. i. o. n. i. s. i. n. f. i. n. e. f. l. a. t. u. s. & h. y. c. a. s. q. i. e. f. l. a. t. u. s. i. n. u.
d. a. t. a. b. a. d. l. o. n. e. i. n. i. d. i. e. t. a. n. t. o. p. l. u. s. a. c. c. e. d. i. t. a. d. c. a. l. i. d. u. m. p. q. i. m. u. t. i. c. a. t. u. r.
u. a. p. o. r. u. s. & t. u. n. h. a. t. & n. d. e. p. u. r. i. t. i. f. i. m. e. c. u. r. u. a. t. u. r.

*Quia vñ fortius flat
quam alia*

Midional aut oppo^{is} de cais hz actia oppo^{is} qz. n. calid^{us}; uapor^{is} q a loco
calido exit io aduenit morbos. euaporat. n. calid^{us} nile q ibi m^{er}it ca
lid^{us} a^{er}is turbatu^m q corruptu^m qz si conduxit uapor^{is} io multiplicat plu
uiat. Flat aut tortuose qz flat^{us} ei^{us} e ad adlon^e a m^{er}idie q io iundat uapor^{is}
iueit f^{ig}us adlonis q so m^{er}ipulat^{ur} q p^{er} om^{ne}s iⁿ fine suo t^{er}uatur^{ur} q iⁿtorquet fla
tu suu. q ex illa tortuositate flat^{us} in uoluendo c^{on}firmat nubes a q^{ui}as iⁿme
tas q fac^{it} q hac d^{ic}ta pluuias. **Q** aut d^{ic}it^{ur}; .s. unu^m flare tortuose a^{er}is d^{ic}it^{ur}
re hz q^{ui}z iⁿpediunt^{ur} p^{er} acc^{us} sic n^{on} q n^{on} cho^{ri}tu^m flat adlo tortuose q hoc
c^{on}ting^{it} p^{er} recuruat^{ur} iⁿundantis uapor^{is} ad q^{ui}sd^{am} m^{er}tes altissimos iⁿ de ex^{er}
tes. q iⁿ eo p^{er} loca calida que n^{on} m^{er}it midional. iⁿ t^{er}ra d^{ic}it^{ur} iⁿ flatu midionalen^{em}
Ead^{em} d^{ic}ta iⁿ m^{er}is climatib^{us}. .s. vi. q vii. uen^{it} midionales n^{on} adducit morbos
eo q n^{on} qua^m ad nos ueniant iⁿ f^{ig}id^{am} nubib^{us} m^{er}ctu^m q a^{er}is sepi^{us} q n^{on} adeo a
perit poros cor^{is} q m^{er}tu^m noceat sanitati. **T**empus aut flat^{us} adlo^{is} e iⁿ uere
plus q iⁿ aut^{um} p^{er}no m^{er}. q p^{er} m^{er} q d^{ic}it^{ur} t^{er}ra ca qz a f^{ig}ore hyemis uapor^{is} occlusi et
m^{er}tu^m o^{mn}g^{at}i s^{un}t iⁿ t^{er}ra q repeditate ueris euoc^{at}ur^{ur} q faciunt uent^{is} q p^{er} ap^{er}
iⁿ adlon^e u^{er} m^{er} q de f^{ig}ore q tenuis calor q q c^{on}firm^{us} n^{on} p^{er} **I**n aut^{um} p^{er}no
at^{ur}; ex sicca t^{er}ra calor^{is} sol^{is} q io calor^{is} d^{ic}it^{ur} facili euocat uapor^{is} eo q n^{on}; con
st^{it}a q cu^m eg^{re}ditur uapor^{is} sic^{us}; ualde q uent^{is} alt^{us} in aere flare incipit et
io p^{er} ubi u^{er}; uulgi q uent^{is} alte flant iⁿ aut^{um} p^{er}no **S**ub solan^{te} at^{ur}; uent^{is} cali
d^{us} q sic^{us} abscidens pluuias h^{ic} n^{on} t^{er}m^{us} ut aquilo eo q t^{er}ra e de uapore sequ^{er}etelo
le qui sic^{us}; q mot^{us} q f^{ig}id^{am} iⁿ uat ad hoc qz iⁿ de; mot^{us} uent^{is} ill^{us} q motus
diu^{er}si q io dissolu^{it} uapor^{is} q exsiccatur. **F**auoni^{us} at^{ur} p^{er} ca^{us} oppo^{is} adducit
pluuias. De medys at^{ur} p^{er} istoy nam m^{er}tu^m; intellig^{it} d^{ic}it^{ur}. **I**ntellig^{it} d^{ic}it^{ur}; q f^{ig}u^{er}
qm^{us} mane a^{er}is d^{ic}it^{ur} e uent^{is} q^{ui}z de die q cessat de nocte. q h^{ic} ca^{us} est. **I**n mane
iⁿ uertit^{ur} iⁿ ady sol^{is} iⁿ uapor^{is} f^{ig}u^{er} noctis cons^usu^m in oriente q io eleuat p^{er}ny
q t^{er}ra ex f^{ig}u^{er} loci d^{ic}it^{ur} q io facit uent^{is} q q^{ui}z sole uiceme cessat q^{ui}z co
fortatur q^{ui} sol n^{on} sufficit uic^{em} h^{ic} sufficit eleu^{ando} repugnare c^{on}tinue de

passioni vapor s̄ f̄gid̄ d̄p̄mit̄ nocte & eleuat̄ die & uēnt̄. eō uapor calidior in
em̄ die & aliquantulū f̄gōe noctis dep̄mit̄ & p̄ calōe n̄m eleuat̄ & iō uentat̄
h̄ d̄n̄ata sunt d̄ gn̄aris ex uapore s̄m̄ h̄ūido t̄ ul' sicco r̄m̄ ul' i' alto loco.
vū ū. s̄it̄ t̄ solan̄ uir̄ū & em̄ eoy. t̄c̄mus occalim̄ Zephyrus qz fauo
mus afflant. atqz die mei nor̄ afflat & affcus aul'. P̄uēiūt aq̄lo boreas
& chorus ab alto.

De inde n̄ā uentō eīt tangē cās m̄p̄sionū d̄ p̄p̄ōe
uaporis sicci & h̄ūidi. ul' sicci cū sicco. ul' h̄ūidi cū h̄ūidē sol'. ul' sicci cū h̄
m̄ie stellay qz tūc h̄ēbim̄ oīa que in alto gn̄antur ex uapore. **P**rima aut̄
tōp̄ō; uaporis h̄ūidi cū sicco nō cōmixtus uaporibz s̄ distinctis que cōp̄ō
cāt tonit̄a & toruscatoēs. **S**o d̄abim̄ cām s̄iqz t̄remotū qui cāt̄ ex ua
pore sicco nō cōmixto cū sicco s̄ concluso i' el̄o sicco & solido qz t̄ra. & d̄abim̄
cām de uento t̄binis q̄ cāt̄ ex uento sicco obuiante uento opp̄ō. & in fine
cābim̄ iridē & coloēs nubū & nebulay & cometē & galaxiam. t̄rūc p̄ uēie
uus ad oīa que gn̄ant̄ i' alto ex uapore.

Dico s̄ q̄ m̄ tonit̄i aha; & ali' loc̄
ei' gn̄on̄is & aliud; uas. **M**aria ē; uapor sic' ualde & calidus. ille .n. de facili
torus incenditur. t̄ signū ē h̄ turpēt̄ cōuēiens in uento stratis ven
t̄s qz sicce sunt & t̄rest̄s iō emulle si modicū ab igne r̄ugū inflāmā
t̄ & t̄pidant. **L**ocus aut̄ ul' uas uaporis; nubes aq̄sa cōcaua eleuat̄
.n. forti calōe sol' amba s̄m̄ uapōes. **C**ū aut̄ uapor t̄rest̄s iō stradeo
dilabil' ut aq̄us consistit̄ in uel' sui & alius expandit̄ cē ip̄m sic cen
tōm̄. & qz ext̄ior ē h̄ūid'. int̄ior siccus int̄ior fugit̄ t̄rū n̄x̄fundo nu
bis ext̄ioris. **E**xt̄ior aut̄ loci f̄ḡidi t̄rahitur & amplius int̄ior t̄
exagitat & int̄ior exagitat̄ conf̄cat̄ p̄ rem ad p̄tē. & ad latā ext̄io
ris & ex ip̄o motu & cōfricatōe cōtingit̄ ip̄m igni. **I**gnis aut̄ expel
lit̄ a suo d̄uo & vis ignis scandit̄ nubē a quosam & i' scissura illa accidit̄
choruscato & son' que s̄m̄ t̄p̄e s̄ūt s̄ non s̄m̄l' cōphendit̄ qz uelocior
ē in s̄ul' auditu & s̄uā a; h̄ec est

*De impressioib' s̄ois
p̄oiti uaporis*

De maria t̄m̄

De triplici sono tonitru

Observanda sunt in quibus modis fit tonus sic etiam per suum locum. tunc modus
fit ex parte vaporum unius ab alio. et ideo hinc notanda sunt. fit. n. ex parte
o quibus violenta et expressione unius ab alio quod modo dicitur a. quibus autem non to-
niti sunt vapor paulatim ascendens nubem suam in qua; euolans inuenit aliam
constitutam et firmam. et impingit in illam et ex collisione facit sonum quibus cum
choruscatore. quibus ex hoc inflammat et quibus in choruscatore quibus. s. solum collidit.
dicit. Et autem in ex parte vapor purioris inflammat ex nube tenui et non in-
tuit aquosa et tunc in ignis sic alba flamma per multum fumum. et non facit sonum
sicut a nube sed obuiat ei alia nubes aquosa et firmata. et ideo quod debilis flamma ex-
tinguitur et illa aquosa nube fumando potius quam sonando sic fumat et in ca-
dens in aqua. vel tunc et ex parte vapor a nube. s. ante inflammatorem. et in parte in fla-
matoe. et post. An quod quibus in ignis quibus in ignis fundum acutum sui eo quod sicut et pene-
trans nubem et ex parte ad aem et comens ipse fortiter vel debilius per diuersum siue u-
ritis. et hinc cum quibus autem tonitruum sunt ueni fortes et ualidi. In parte autem inflammatore
quibus uigilant in parte et debilis tunc quod non inuenit resistens ex parte et sine sono uel uel to-
qui per ueniat ad auditum in parte sic in estate actus in serotinis per uis choruscatore
bz. Postquam autem inflammat; quibus; per uis et tunc pulsando lata nubes facit so-
num et antequam transeat exstinguitur. et tunc audit sonum in choruscatore et iste dicitur
hinc apud auctores confidate sunt hinc omnes inueniuntur per experimenta si quis obseruauit
noctibus in estate autem.

De diuersitate nubis generis tonitru

Dicam autem nunc diuersitate nubis commens tonitrua. et preter diuersitate uapo-
ris et coloris ignis in parte nube. et tunc diuersitate ascensionis eius ad nos
est autem nubes ut sequitur quadruplicis diuersitate que commens forte tonitruum. s.
nigra. rubra. uis. uel alba aliquantulum. Nigra quidem nubes est firmata
apud frigore et ideo non dat locum radiis ut pene trando de albis ipam. et ideo
firmata fortiter commens uaporem ignis et dat forte tonitruum et hoc si uapor in-
tenseculum fuit multum et firmus. Rubescens autem est nubes ex ignis ualde

spissa s; uapor igneus ia resonat p; quam .4 io illa f; q; dat fortioze ictu qua ni
gla. Virens aut nigredine cu rubore p;uo s; pessima q; rrueda si dure sit
sup aliqua crinitate q; illa mltu h; igne p; rubedine mlti maria uaporis apt
nigredine .4 apt uirorē mltam aqua .4 io fit i pugna fortissima calidi cu f;
gido .4 huidi cu sicco. ut f;quet emitt fulmina magnoz lapidu qui emitt
tres .4 incendit domos .4 hoies. Alba au no aptet tunc q; p; h; de rru
matia .4 io si flama ei cadat sup edificia statim extingui an qm icēdat
ea nisi sint ualde sicca .4 tremabilia.

Valde aut obseruandū sūt colores chorū
cristo nū qui sūt mltiplices. Ruber clarus .4 albus flameus .4 rufus q; omolus
p; m; f; ruber clarus fact' ex uapore no mltu sicco huidi u; dat colorem rufu sic t
flama viditū lignoz .4 s; huid' color iste .4 cauend' q; huidā cō rru maria que
no spgit' .4 io facit' .4 formis incendit. flameus albicolus ē ualde sicci uaporis
sic s; flama lignoz siccoz .4 io cito spgit' .4 no cōmat n; facile cōmabilia sic s; stup
pa .4 h; .4 rufus at' .4 uinolus color p;notabil' s; eo q; ille ē uaporis cōglutinat
uaporis rrest' mltu .4 ualde f;quet' siml' scindit' .4 incendit

*De colorib; corusca
adunq;*

Quius rpi de nube s; quicup. quoz p; m; no; q; cadit uapor rflamat' rru
fus de nube uidit' .4 p; funda. h; aut' gnar lapidē qui uocat' rru to
nitru hoc m; uaporabil' cōmixtio rrest' uaporis icendit' .4 cu tangit unq;
de nube que s; mco uisione ad aqua cōglutinat' sic farina i pastam .4 forti
ssima uentio obuiat ei ita q; huore nubiu extingui. .4 io sic cōglutinat'
uapore fortissimo huido calido decoq; ur lat' .4 q; calidū festinat' fugē hu
di io m; inferiorre acuit' lapis u; p; incipit distillare uapor .4 ē g; s;us i p; rru a
q; h; lapis scindit' .4 incendit' q; q; inuenit'. Scds mod' uaporis ei' qm m; cōgluti
nat' est .4 i nube m; aquosa .4 rru no cō rruat' s; uentus igdit' cu impetu
deicendit' .4 icendit' .4 scindit' s; no scindit' n; ligna .4 no lapides n; raro. scindit
au ex ipulsu .4 icēdit' ex rflamatoe. Tenus at' mod' uaporis ē rubei clari qui

De quantia cau eius de nube

nūquā facit lapide s; cū flāma sua nō sepat a uapore q; h' nūquā scindit n̄ ual
de cōpacta corpa q; nō sūt magne quantitas que se em̄ resistent q; h' m̄ficiet
hoies q; app; i eis odor cōbustionis q; nō uī uoluit q; cū sit sicut sicut sicut sicut
q; si inē aurū in bursa cōmūit aurū q; bursa nō ledit q; bursa ut rariū
dāt locū m̄ficiet de fatih. aurū q; at ū cōpactū resistit q; cōmūit q; n̄
ipres q; n̄ ipulsiem q; n̄ accit r̄pib; n̄is q; glodū cū dā p; forant q; uagi
nā nō ledit q; lapidē q; p; nū cōmūit. **T**alis q; mod' eīd' uapōis m̄g' rari' ex
m̄t' aq̄a nube eḡdiēs. q; ille subm̄t' q; nō ledit didendo s; apte incidendo s; ē cho
ruscatō rubea ualde nocua q; illa nocet vineis q; p; cyne botz qui m̄tis folijs
sūt coopti. q; t' p; foratū ad p̄icit choruscatō illuc radū sūt. eo q; uue ille
lese nō possūt euaporāe. q; h' t' choruscatō nō; nocua corbz cū dn̄tē; s; h̄
h. q; s; sūus radū ē q; nocuus ei q; tangit. q; corūm̄t p̄m̄ eo q; h' sit de nā n̄r
uapōis. **V**n̄ hac dēcā quidā r̄spicentes i flati sūt i facie q; dā excecari i oculis
Quart' mod' ē uapōis albi q; m̄g' d̄t' in flāma sica nō cōadunata. q; tō sp̄ḡt' m̄aē
s; eḡd̄t' magno impetu p; p; fundā nubē m̄ q; q; aq̄sa m̄tū. q; tō scindit q; scindē
do extinguit ita q; ea q; scindit uidēt' alba q; nō app; i eis sig' cōbustionis q; q; n̄
m̄ficiet q; n̄; nō. b; si foris; imp; uisus ei. q; q; n̄; p; fundā ḡḡatōm̄ p; cutit v̄t
i uno loco q; nō ledit sociū ei' n̄x̄ eū stantē q; p; cutit eū q; stat remote. **Q**uāz
q; reflexus ei' a pietre uno ad aliū q; p; cutit eū q; q; n̄; debilior cōsistū uel
tem q; extinguit statim q; cessat ei' uolēt. q; nō ledit hoīe. q; tal casus ac
tidit m̄. **Q**uāz ē eḡssus eīdē uapōis ex nube debilitata q; ille oīno n̄ no
ez q; statū ad tactū a eis extinguit q; retūdit ita q; cessat icendū ei' q; uolē
tia i pulsius. **S**ed h' adiciend; q; p; n̄ t̄p̄e tonitū aliud ē in f̄gidis regioib;
s; in d̄mate. 4. 6. N. q; aliud i calidis. 1. 7. 4. 1. In regioib; n. f̄gidis raro to
nat forit' q; f̄quēt' n̄ sole accedēte ad t̄picū estiualem q; ē in t̄p̄te canit' eo q;
tūc calor foris ex̄ns forit' eleuat uapōem aq̄ t̄re ex q; b; iuctis cāt' toni

De p̄o t̄p̄e t̄m̄is

trius **I**n alijs et calidis regionibus gnaunt tonitrua. s. in equinoctiali h. sole ex
sistere in capite arietis et habet. qm. n. e. in ca. tunc potest incendit. s. in calidis re
gionibus uaporem qua eleuet. **N**ec est dicitur ei qd diximus sup. s. qd sol in estate potest
abscondit combinendo uapores. hoc. n. s. v. m. de uapores debilibz. s. cu fortis e. ca
lor tunc no potest consumere uaporem sicut eleuat. ut ignis eleuat ligna incensa
et facit ea uolare per aerem. et vni confirmant rustica qd vni te exptus su. s. duobz
annis qm audiam duobz sig. tpe hyemali. sic in cap. corneo et aquario tonitrua
q. su. t. i. cio ueris. et forte per totu. annu. plus uentabu. qua. pius ul. i. alio. anno
et h. ca. s. qd sig. m. lra. maria. uapores et uentoz. ee. i. aere. que. no. de. facili. ab
scidit. q. p. totu. annu.

Videbat autem dicitur phis qd tonitruus eet res di
na p. mirabili. et dulcitate effes. p. capue. n. r. dicentes choruscationem esse
re. s. ma. sunt duo mag. phi. i. diuis. ydoloz. pars. **A**yalus. s. et cenita qui
dixit ioue ee. ca. h. eo qd dulcis et mirabil. sit effes. et aprica qd iuei. qnz
ledet flores uineaz et nucleos auellanaz. cu. nusqua. co. bustionis. signu.
apparet. alii h. q. face. auru. et no. ledet crumenam su. sac. in quo. auru. **A**lii h.
q. face. su. co. munit. gladu. et p. forat. m. lris. for. amibz. abs. lesione. vagine. alii
exurit. calceos. alic. et no. ledit. pedes. ei. **A**lii. adurit. t. nes. alic. p. totu. cor. suu. et no.
adurit. cor. suu. **D**ico. aut. pilos. t. m. u. ga. quia. sub. brachis. et. cetis. occultis. lo
cis. et no. crura. ul. brachia. q. inguina. su. ascelles. opunt. **A**lii. q. alit. coloem. hois.
ul. alit. aial. p. curit. et. n. amplius. facit. aliud. **E**t. alii. m. f. c. t. cu. n. l. m. v. h. n. ap
pareat. adustionis. ul. p. cusionis. alii. q. t. m. f. c. t. signu. adustionis. et. alii. sig.
dionis. et. no. adustionis. et. p. capue. i. h. g. u. s. p. cusionis. a. tonitru. q. in. loco. dionis. albi. h.
ma. i. u. c. i. u. n. t. et. admittit. dignu. est. qd. sic. d. s. eneca. alii. adurit. et. p. curit. do
hu. et. adh. t. n. stat. q. h. s. v. m. u. i. doho. qd. no. defuit. si. diffundit. **S**unt. au. ap. h. s.
quibusda. qd. al. u. u. e. n. e. n. a. t. u. amittit. uenenu. et. signu. qd. s. p. ens. p. cusionis. infra. di
es. paucos. u. m. i. c. l. a. t. p. u. r. f. c. u. s. et. no. facit. alt. m. f. c. t. u. s. eo. qd. u. e. n. e. n. u. p. l. b. z. n. a. s. e. i.

De apionibus Antiquo
de tonitruo

uimes aut ex eo tribuunt. **¶** Et aut omibz fulminatis accit e. q omne percussu a fulmine hz odo
re sulphureu. q q al percussu uirt cap cont impetu flammis. Arbor at q plara
si percussit hastulas diuas fulmine erigit cont fulm. q alia multa i fulmitibz notata
sunt aphis mirabilia q que dicebant omis q antiquit theoloy abar q fulm
digerunt in mine. q atbuebat regidoz que ioue appellabant. Sic g ianata
sunt ista sic reddentur cas nales ipoz. q ut pz. errorz atbue ea dys. postea
reddent cas sumpt. q; un plaru ad uirtutis heat i fulmine q tonitru

*De uirtute q efficitur
in mine*

Dicunt g q exanthris pz q i fulmine uapor alia descendit i rta alia ex
tingui anqua descendat. Ille au q no descendit s; exingui debet e
q no adurit si percussit ad. Ille au q descendit alia subtilis q alia gssus. Subtilis
hs at penetrant; ualde. q q miscet aeri q aliat humie sue q ig si caloe
efficit adhmig subtil. q io ea que sunt porosamig penetrat q io cici exurit. hz
no uideat uestigiu sic umeaz flozes q auellanas eo q nld lignu sit ualde
porosu. **¶** Int ligna porosa distinguend; qm a hz poros rtes alud obli
qs su tortuosas sic paxus q ligna nodosa. Lignu au no hns poros rtes
no recipit uapozē subtilem fa islamatu ae i rpfundo sui io no aduiz i flo
re. **¶** Et au hz poros rtes d hz eos. Aut n hz eos ascendentes ab vmo p longi
tudine ligni sui p cū su sumit mti a radice. Aut hz eos de medulla ue
nientes ad superficie ligni i cūctū sic i ady stelle fingim uēire a cent vno
q i q hz p mō. poros no hz eos parulos cōt fulg. q io no de facit aduiz a
fulgde. pcpue si hz cortice duru q spidit hē q rcul q pu q mal. h au q
so m hz poros parulos aduiz a fulmine i cūctū undiq uēire q. q. hant
igne subtilem emissa a fulgde q pcpue duru cartū cortice q subtile. s
q n adherēt. q io p oibz lignis in flōe lignu uitis mig aduiz. q talit dis
pōtos poros hz q cortex suus no bñ adhet ei. **¶** Et sic disponant pora su
abat. Si uitis uildis mcedat i nodo tūc n. apparent radij albi poroz d me

dulla admodum itene ad superficiem ueniunt. quod in gemmata terra et folia lata de
 dit ei ut defendet se et fructus suos. quod faciunt vinearozes sapientes. condensat
 enim cum est in flore folia ante flores et botas et in tempore maturitatis auferunt
 folia ut sol tangere possit uuas et mature. Hec eadem causa est quod dum aspiciunt contra
 fulgorem facies tumescit et quibus exacerat. **Cum** enim homo sit porose pellis et non habet
 uat ignem in poris et corruptum humidum in uentru. quod inflat faciem. et oculos uisum
 difficit. et hinc facit si exsiccat humorem et stallum et exacerat oculum. **Si** autem fuerit
 ignis magis adhaerens et non sit subtilis et bene commixtus et continuo uaporis. ille pe
 netrat porosa sicut corium et dura quae resistentia frangit sicut aurum uel ferrum
 et si est in eo minor impetus ictus quam caloris diminuit tamen uel tangit uel forte con
 trit in puluerem. **Stat** enim in temperis ictus et calor hinc facit aurum uel ferrum et non corie
 uel eo quod per porositate corie uel hinc non possit nullum ignis si diu stat uel
 et in ipso sicut rursus per ipsum. nichil enim prohibet quod ignis et uapore dispersus non adurit
 et uel si possit duris coram optinere ipsum effici fortissime adustionis. et hoc ex
 est in calce frigida in qua dispersus ignis et quod rursus ad unum ex hoc et ipse in quod
 uel per hanc calce ad alias quasdam per aqua fieri infusa calce effici adures
De autem dicitur quod alii exurunt calceos uel alias uestes et non ledit hominem. sed quod uapor
 ille debet adustionis aliter obustione sicut quod tangit in me et non potest
 ad per medium uel quod hinc humorem sanguinis uel aliter extinguetis ignem infusum
 bilissimum aut uapor est et diuinitas ualde quod tamen pilos adurit quod pilis sunt su
 ni in aere exsiccat sicut ualde facillime incensionis. et ideo uapor ille nichil
 aliter potest per flamme sue debilitate. Vapor autem subtilis magis ictus quam adures
 inficit calorem per cussa et facit esse sanguinem sub pelle et ideo inficit hominem
 sic habet pelle inflamata et tale iam uidimus. **Vapor** autem si sit foris
 humidus inficit hominem eo quod penetret uita ad membra interiora et percutit
 ea per subtilitate sua et diuinitatem uel non apparet nec adustio eo quod

causa que magis in
 ledit et non nocet

in fimbria dicitur
 calceos et uapores
 et hominem non

causa que per se firmatur
 et hominem non nocet

in igne ictu quā calore ledit. Si autē sit ignis adhēns ei facit volūm et si ē valde
calidū relinquit signa adustionis minora sicut dicitur in caloris adhēntiū p̄cū
m̄ ei. et si imperū h̄z ignis nō ē valde spisse flāme inueniunt ligna alba que
didit et taliter ē sicut ualde et sepe uī. **De doho at̄ p̄cūso q̄ adh̄ stat**
vīnū in eo ip̄e seneca reddit rōm. d. ex fulmīe alh̄m̄ i eo rema
nē s̄m̄. et coegit uapozē et coagulauit qz uī silē ē nec. n. alligā
potuiss̄ n̄ ad eēt ei additū uīcū. **H̄ at̄ solo nō ē uēiens qz spū ale n̄**
cōtin̄z cōzle hūid̄ quāle hūidū ē vīnū. **Adh̄ at̄ nō ē sufficī qz scit̄ b̄n̄**
q̄ ad cōtin̄et s̄ dicit̄ oīdi q̄ istud eēt et hoc nō p̄t h̄n̄ exūbis seneca. **Si**
autē qz p̄etas uīnū fulmīati s̄c̄ oīs h̄quozis p̄cūsi fulmīe ē. qz effici
pestifm̄ et si q̄s bibit istud mōit̄ ul̄ d̄m̄tabi si multū fuit vīnū voleū ful
mīatū. **Fulmī n. i vīno voleo p̄cūc̄z h̄quozī qd̄ p̄cūit̄ imiscet uapo**
rem uiscosū corruptū et sulphureū q̄ cū hūoze h̄quozis fulmīan̄ cōtinu
atur ad modū uiscose pellis et illa contin̄z h̄quozē ad t̄p̄e ne defluat
diu tū nō cōtin̄ebit eū. **Fulmīat̄ s̄c̄ ē si spū h̄m̄ mescat̄ vīno in**
magna q̄nt̄ cōtin̄et uīnū uiscositatū multū ex spū h̄o qz uiscosū
ualde et illa uiscositas p̄ calozē vīnū expellit̄ i cōtinu vīnū i q̄ i spū
sat̄ q̄ cū inspūllata fuit et si extrahat̄ s̄ma de doho vīnū ad maḡ
t̄p̄e n̄ exhibi. **Sic at̄ h̄quida inficit et efficit pestifā. Ita at̄ h̄a uenena**
ta emūdat a ueneno qz calozē suo exringū hūid̄ uāle i eo qz eāt uene
nosū. et p̄ea paulatī exspūat ab eis uapoz fulmīs et s̄ h̄bāt̄ cadū ab
vīqz ueneno et tūc̄ imūclant̄ cōz tāh̄a. **Et at̄ odorē h̄nt̄ sulphureū**
oīa fulmīata et qz fetida sūt ualde. qz ē p̄ uapozē sulphureū qui sp̄git̄
ex nube. qz aquetas uapozis mixta ē cū t̄restrentate calozē cōtinu p̄en
te et aduente et p̄ducente usqz ad sulphureū i uctuosū et talis uapoz
p̄cedit de nubibz aquozis i se t̄rest̄s uapozes ignitas h̄nt̄. hec ē

Ca qz doho
vīnū uīstā

De alia uenena ful
mīata uenena

De fulmī
h̄m̄ odorē ful
mī

*De causa in
quod ad fulm*

gno sulphure ut nos ostendit de mineralibus agemus. et ideo sulphurea omnia videntur
que fulminant.

Quod autem aliter per cillum videtur caput ad fulmen et hastule arborum dicitur ad ipsum
ex impetu ictus est ueniens quod colligit ea que percutit contra impetum. Preterea naturale est
naturale dicitur se contra nocuum impuisse et ueniens super ipsum. et ideo in visu ipso quo reperitur
quale sit nocuum quod per fulmen mouetur et uel ad ictum fulminis conuersum. super hunc tamen arguitur
diuisa pronosticatio de quibus non est curandum ad presens quam non ahascitur esse de eis
inquisito utrum aliquid habeant uirtutis.

Quod sit illud quod in ictu de nube descendit

Poterit autem quod sit quod in ictu nubis descendit eo quod in supposito est in pre
missis. aut enim est uapor. aut aer tamen. aut utrumque. aut neutrum horum.

Utrum autem absurdum neutrum horum: quia tenuis facile cedens non communitur conditum et for
tia. descendens autem a nube conditum et fortia communitur. ut si uapor uel aer non
est. **T**amp- oem quod facile est et a quibus repellitur non uel: quod impellit fortissime que
libz aha. aer autem et uapor facillime ab omni alio corpore impelluntur. ut si quod non impel
lat aha. **A**bant hoc autem quidam uel per experientia exprimentia eo quod lapides et fer
rum et quedam mineralia aha quibus de nube descendunt quorum ex summo uapore non
est gno. aliter dicitur de nube cecidisse corpus aia uel per se sicut uituli. hoc est corpus
mortuum. omnia hanc faciunt ad hoc quod fulmen sit res diua. Et ictu fulminis deus uita
turbat quibus fuit uoluntas ei ut timeant inferioris sic pythagoras dixit iouem ro
nare ut timeant illi qui sunt in tartarus. **S**icut hanc concedam per nichilo est op
ne quod uel dixit de ostendit diuisitatem uaporis qui exit de nube. **N**ichilo est
quod dixit autem in hanc de aia quod aer cum tonitru ictu scindit lignum. per hoc et hys
filia. **P**er quod deus sublimis regit natus et amittit per naturales causas et magis potest
querimus hanc quam diuas. quia nobis sunt per inque et de facili possumus eas
investigare. **D**ico autem quod aliter uapor est cum aere ictus. et aliter uel aer. nichil
u. percutit sic hoc quod per in percutientis ictum maxime recipit. nichil
autem ita recipit ictus percutientis sic uapor et aer qui hanc ad de forma a

eius per raritatem et tunc fortissime percussit uapores et aere. Vapor autem non
quam percussit per se in aere quod se aere immixtus uaporibus. **A**lium autem percu
tit in uapore. quoniam uapor usque ad terram non percussit. hoc autem signum est uentus
et tunc motus qui de talibus uentibus a eis fuerit et uaporibus. **E**rgo
obicitur per hoc factum est solue quod aliud est de uapore et aere in se confidatis
et de uapore et aere in iperum et uolencia. **S**ed non uolencia est in uapore. percul
sa autem maxima in uapore uolencia. **H**ic autem est per nullum aliorum corporum motus et ex se in
efficaciter uolencia quam aere et uapor quod in profundis terra in uaporem omni uentum uolentem
est hec est causa quod omnia impellunt in partem. **N**on a uapore et aere et nulla uolencia potest esse
tam fortis sicut aere et uaporibus. **E**t non scindit cum tonitruum aere ut dicitur athenis. **A**lia non
coram non efficiuntur se in fortis que sunt ab uita percussis coram eo quod spissum sua resis
sunt et uolenciam sui motus non recipiunt. **Q**uia autem innumerabilia cadunt de nube
contingit per compositionem uaporum eleuatoz quoz natura tendit ad naturam argenti
et uulgi et sulphuris non deperant et argenti uulgi uolentia. **U**nde precipue fieri cadit
quoniam cadit quod id sit ex terestris uolentia et uiscoso et quod multum decoquunt ab igne nu
bis per hoc cadit in spem calidus optimi quod fieri durum et deperant et quod colligebatur
de nube conglobata in exterioribus nubibus et per modum guttarum distillat a uicino de nu
be idem sicut massa ex granulis mihis et ceteris componitur. **C**orpora autem aialia per fortis
tato formantur in nube. **H**ic semel auicenna contigit dicit quod coram uolentia ceci
dit et hoc tempore maxime attribuit utrum stellis in tempore suo forma uolentia in tempore
cuius. **I**numerabilia autem sunt que cadunt a deo exaltata quod non habent nec fabrica
cabita sunt sed cum ignitum et uaporum in ignis et per hoc est innumerabilia omnia per hitoz
Tempus autem hanc impressionem que sunt tonitruis et choruscato est precipue in esta
te et in tempore magnum cauma et tempore magni est. **T**unc est quod iste impressionem
fuerit de uaporibus istis spissis sicut humidis ex quibus fuerit nubes magne sicce sicut
spisse quod sunt ex uapore terestris in flammato. **V**apor autem huius impressionis eleuat

**De spe itay
impressionum**

^{vbi}
in superficie terre à terra ibi est aqua ibi est quod per pluvias descendit ad terram. **S**
uapor iste eruit de profundo terre à aqua; impa et restituitur sic et spissa et glu-
tinosa quod ex his parte fit vapor horum impulsionum. eruit autem uaporem de vis in-
mis terre non potest fieri in calor ualde magnus sic et non potest fieri in tempore estatis. **A**d hoc autem non
fit tonitrus nisi de uapore adusto qui in sui inflammatoe uel ad uisione incipit inflama-
ri sic autem diximus. **C**alidum autem adures non est in tempore estatis quod uapor tonitrus et fulgur
ut multum non eleuat in tempore estatis. **A**mplius quod tonitrus et choruscatoe non fi-
unt nisi a frigore fortissime repellente nubem aquosam et compimente uaporem tale
autem frigus non est taere nisi sit expulsum undique per locum unum aeris. hoc autem impulsio non est for-
tis nisi tempore crumatis ut per am dicitur. **C**onatio ergo tonitrus et choruscatoe per se non est in
tempore estatis ex hoc autem scitur quod conatio istorum potest serenitate huius in ipsa apparitione celum
obnubilet quod tempore nubilo frigus dispersum est taere et non facit operationem forte in uno
loco sed tamen quod ista non sunt nisi in nubibus nec est ut celum obnubilet et in ipso descensio
temporum. hoc autem uideant alii non est nubes tamen mutant fulgura sic in estate sero uide
choruscatoe sereno celo precipue in epulculo tamen in nubibus uel micat chorusca-
toe et ad nos uenit altitudo splendore tamen. **C**redens autem scire facile duplo horum
impulsionum. scilicet locum et generum et formas suas. et locum unum extrahit et eleuat in
sua. nec est. non quod in loco suo generantur et aliter quod alie impulsiones huius. quod me-
superior est eo quod ipsum frigus repellit ab inferiori calido. huius frigus est multum spacium quod est
inter auditum tonitrus et uisum choruscatoe precipue quod magna sunt tonitrua
quod maius tunc in spacium quod cum praecipua sunt tonitrua. **L**ocum autem unum extrahit in est
humidus et siccus. humidus est aqua huius et restituitur glutinosum non defacili separabile quod per
ne aduere te magis compimentum et inspissat in nube. **Q**uod autem heat uentis in puer
obmissis fructibus uerbis auctorum et inter se repugnantes dicimus quod philosophi iouia est
unum uel plures tonitrua attribuerunt et est nulla alia est nisi quod uentis huius in parte sua
ficorum uentorum in precipue quod sunt conuicti in uirtute aliqua cum parte tempore

De loco istorum impulsionum

De uirtute iouis

estimo insignis aquilonaribus. q̄ tūc cūssime p̄dicunt q̄ multe scintillatōes
yromitua fient in aere. na q̄ in p̄ntū sit firm̄ hōibz p̄ pestilen^{am}
ex nimia corruptōe fita p̄ incensos vapores pestifos̄ imixtos aeri q̄
rup̄t cū sole eleuat eos ȳ maris in cendōdo corrup̄t eosde ȳ i sit aer
uenuenosus. ȳ hec de tonitruo sufficiant dīa. *De cā nūc tremor et d cā efflu*

Tremor aut cā m̄lem hz vaporem fictū ḡstū valde t̄restrem
effici^{at} aut hz calorem sol̄ p̄uenitē in p̄fundū sū i uentre t̄re. Ad
cū aut hz irā opilatā in superficie. *Redeo at h̄ dāti^{do} in p̄ntū a loco. Hoc*
s̄ opilat^o ē ex t̄bus de cāis. Aut q̄ ē nō arenosus mā t̄n vicin^o. i t̄n q̄ flux
us ȳ deflux^o maris fuit ad nōs ei^o ȳ s̄ opilat^o locus hūidomais ȳ cōcludit^o na
por̄ na q̄ nō p̄t exalari q̄ hūid^o ē repletū pororū. Aut opilat^o poriphun
is multis cōtinuis. Aut q̄ t̄ra solida ē saxosa cōtinuo saxo. *In hys s̄ lo*
cis exhalat^o vapor calōe sol̄is subit^o ȳ p̄ poros opilat^o nō p̄t exire et iō
multiplicat^o in uentre t̄re. *Si cū sit t̄restis vapor dīdī p̄ multū ȳ paucū ȳ*
ḡstū ȳ t̄bile. calid^o uisūū. ȳ t̄gōe t̄parū. *Ex hys at duobz. s̄ m̄ ȳ loco cō*
cludā t̄p̄c̄ egressiōis ei^o ȳ efflu^o. *Tempus s̄ egressiōis ut s̄quē^r ē t̄p̄c̄ e*
q̄ noctū. q̄ tūc multiplicat^o in uentoz ȳ m̄ ȳ ex̄ multiplicata scinditur
t̄ra ȳ eḡdit^o. *Uidim^o t̄n motū t̄re m̄ḡ durantē multo t̄p̄e in lombardia*
qui fuit cū t̄p̄icū h̄yemalē. ȳ hoc accidit ex eo q̄ m̄ fuit multa ȳ p̄funda i t̄
ra na q̄ nō potuit euaporāe q̄ p̄ m̄ illo t̄p̄e ualde opilat^o fuit ȳ iō sepe
se mouit. *erat at vapor calid^o ȳ diffus^o p̄ latitū^o t̄re p̄ uiciē roci. ȳ q̄*
eāt calid^o ualde ut s̄quent^o q̄ euit i die. q̄ tūc r̄t̄hat^o a sole na q̄ nō po
tat^o mouē t̄rā. de nocte at f̄gōe t̄re i sp̄illabā na q̄ tūc mouē uahūt
ȳ iō p̄cipue medijs noctibz uēiebat ȳ durauit. xl. dies. *Temp̄e ȳ dī*
uino; m̄ḡ motū t̄re i mane ȳ meridie quā i alio t̄p̄e diei. ȳ m̄ḡ i nocte
quā i die n̄ alū p̄ accūs eueiat. q̄ n. vapor; calidus ut s̄quē^r ē n̄m̄

subtrahatur in die ^{sed} si magis et inspicitur ^{et} moustram in nocte. **S**i autem sit frigidus paucus tunc stat in nocte et per paucos dies per se sol in mane subtrahatur. **E**t mouz. **S**i uero est frigidus et multus et spissus tunc non subtrahatur ad mouendum a sole confortato super ipsum in meridie. **E**ssus autem eius quoniam paucus subtilis et porritre laxi est in sono et non inducit in per unum timorem. **S**i autem est subtilis per unum et porritre constiterit tunc inducit cum timore pro quo quedam sibi habet. **S**i uero est multus spissus et porritre constiterit tunc aut frigidus non adurens. aut calidus adurens. **I**tem autem est uapor ueniens principalis aut duorum oppositorum sicut aquilonis et australis. aut sublolanis aut fruonibus. **E**t autem in loco ubi sunt aque autem non sunt aque. **S**i est uapor in frigidus in loco non aquoso et multus et terre porritre operati eleuabit terram in qua uidebitur montes uel colles et spiciunt ad alium locum experienter tunc non resistit egresso uapori in toto uel in parte. **S**i autem frigidus multus in loco operato ubi sunt aque tunc si aque sunt in superficie eleuationis absorbit eas ad tempus donec residat per eleuationem est. **E**t ex hac causa accidit quod per multum etiam accidit hitum est in partibus nostris in necaro qui dicitur lonson. ibi enim absorbitur fuit necarum ad unam leucam et per unum diem et non sentiebatur diminutio aque super et infra istam leucam eo quod in loco terra tremor absorbebat et egressa diebus per et non residente fundo manebat ut prius et ego eodem tempore super ueniens et inueni fenum tremor. **S**i autem aqua fuit in profundo tunc quoniam per uentum terram et facit eam aprum. **S**i autem uapor fuit siccus adustum et in loco operato non aquosus tunc egressus exsufflat multum cineres terre combustionis ita quod quoniam cooperit cinerem et uices et destruit eas quoniam in tam iste quam precedens peruenit terram ultimam in fenum et operat in qua uidentur absorbere et quoniam in obstruendo fenum in una parte cooperit aperire mala. **S**i autem est uapor oppositus alii hoc est ualde in cautum quoniam tunc facit per fundas uoragines et quoniam ueniens mouet aquam ueniens a parte una et aliam ab alia et inducit ex cursu diuini per nclm. et per quoniam ob

struunt fluminum ostia ad fluxum consueta. **¶** Ex aut tremor pot in castanea
et ouo que sponantur in igne non fractis corticibus uapor qui citius quarens
excitat a calde exteriori et incipit subtilis et uolens exire cum inueniat re
sistentiam imperu magno frangit restam ita quod sequitur prout ouum uel cas
taneam de igne. **¶** Signa aut prencipia tremotum ut fagus ex uapore fagi
do et sonus ex motu subitaneo. **¶** Sequencia aut ut caligo et tenebre et
solem et stellas pot disponere nubium. **¶** Et tremotu dicta sufficiant.

*De uento et tibus
et ca*

¶ Equit tande uide de uento tibus. et de isto dicitur facile est
per predicta quod non calet nisi ex uentis ex opposto. **¶** Et ueniens quoy uiz
potens est. **¶** Alij effectus aut est quod puluis eleuatur et quod eradicatur ar
borum et quod fortiores et debiliores sunt. quod aut uidebimus alioz cum resistent
aliqua et tunc cedit totum a uia flatus uel aliter se eleuat et puluis tuolum
et ceterum. **¶** Sic aut quod pacens tibus a uento uno tunc quod reuertitur ad preterem
alioz uel flatus suum.

De circulo solis et stellarum

¶ Stat uide cas quatuor ex uapore qui conuigunt cum lumine solis et hu
mine stellarum sic circulus solis et huius et colores nubium et nebulas et
ut sunt cometes et galaxia et yris. **¶** Sci quod yris fit ex radio solis
redeunte ad uaporem. **¶** Sic uel nubibus sic radii refulgens in aqua resubhat
ad preterem. **¶** et aut nubem et tunc et cetera. ex dicitur. **¶** et pres confluunt cum
sunt albes et sic exterior superficies plana et leuis ad recipiendum radios in
pensionem et sic radius reuertit ad uaporem sic spectum luminosum reuertit ad
albes et spectum contra faciem positum. **¶** Sic signum positum in hiis methodis. **¶** d. quod
unum cum uis debilitat sunt uisus et dum uel uidit ante se huius quod coram
facie sua erat dum ambulabat. **¶** Et sic sol cuius ymago yris est fit rotundum
quod tunc longe latior fit nubibus superioribus et tunc tangens in preterem et for
ma arcuata. **¶** unum quod sol appropinquior est ortui uel occasui tanto in pre

oppōita apparet arcus maior. **C**olores autē yris cōtū^{da} ex eo q̄ nubes irradiata a so
le pres quas dā h̄z altiores q̄ alias d̄m̄stiores q̄ quas dā s̄tiores quā ut solem r̄m̄

De yride q̄ ei cōtū

tūt. q̄ alias subtriores quā ut solē excludant. Hec inegalitas altitūis faciens lu
cem umbriā q̄ illā p̄mittit inabilem arcus sp̄m̄ r̄p̄tāt. **S**ūt autē colores s̄z 3.

P. 1° r̄. v̄mosus r̄rubeus extr̄secus sup̄ s̄t̄bilitatē arcus p̄t̄ seq̄ viridis deinde
alb̄z q̄ sub illo c̄cr̄m̄ q̄ nō possūt pictores coloem facē s̄k̄m̄ yridi. q̄ p̄cipue con

pōtū mediū int̄ intr̄secū mediū q̄ extr̄secū. **C**andā tū dicit yridē h̄z 9° co
lores p̄t̄ ex 9° elis ex q̄bus q̄ nubē dicit = compōitā. ab igne rubeū ab aere

purpureū ab aqua glaucū a t̄ra p̄ arbores q̄ h̄bam int̄ntē viride. Arcus
iste in d̄m̄stis t̄p̄ibz d̄m̄sa s̄t̄. **I**n meridie. n. ortus magnā v̄i aque i aere s̄ḡt

que i meridie d̄m̄ari possūt. q̄ i c̄ octafum fulsit tonabit q̄ leuit̄ pluet. **N**ab
oriēte ul̄ c̄t̄ s̄urr̄xit s̄enit̄ntē p̄mittit. **D**e arcu autē p̄t̄ autūpnale equi

noctiū qualz hoza diei posse arcū s̄i. **I**n estate ū nō ū aut incyente aut i t̄m̄ā
te iam die cur̄rei istā reddit cām. **I**n estate c̄t̄ meridiem sol calidissim̄ nubē

exurit ita q̄ suā in ea ymaginē imp̄m̄e nō p̄t̄ s̄z in s̄ matutino t̄p̄e aut v̄ḡs
in octafum q̄ in m̄ calz ualz a nubibz sustinēi q̄ suā in eis ymaginē imp̄m̄e. **I**t̄

cū sol nō soleat facē t̄rulos n̄ oppōitus hys nubibus i quibz facit eū. cū dies b̄uio
res sūt s̄z nubes soli oppōite obh̄q̄ sūt. q̄ iō qualibz p̄te diei q̄ cū sol ē altissim̄ nu

bibz suam p̄t̄ imp̄m̄e ymaginē. **T**ribus ū estivis sup̄ i t̄icē m̄m̄ nubes fert̄ q̄ iō
tūt mediadie nubes d̄r̄cē respicit n̄ eis suā ymaginē imp̄m̄e. **D**e yride d̄

yridō in li ethymoloyarū. arcus celestis d̄c̄s arc̄ s̄ilitudine yris p̄p̄ū h̄z nomē
q̄ d̄z yris. q̄ aēis q̄ p̄ aem̄ descendit ad t̄ras h̄t̄i sole r̄splendz dū tū caue nu

bes ex adūso radiū recipiūt solis q̄ arc̄ sp̄m̄ fr̄ngūt ē uarios coloēs illa dat
res q̄ aqua tenuis aer lucidus q̄ nubes calligantes irradiata istos uarios co

Arcubus autē q̄ uidē q̄n̄z i c̄cūtu solis sūt corona c̄t̄ ex uapore (lores d̄c̄t̄
huīdo ascendente q̄ multiplicato i aē sup̄ q̄m̄ cū illiāt̄ sol n̄t̄er splendor

De t̄rulo solis et r̄d̄y

solis in aere ut ipse vapor aut in illo. Veni autem reflectit illud humi ab aere sic
ipsum uaporem ascendente et sic in circuitu sui corona in circuitu solis. Insuper et
hinc uideamur solem tangere non tamen longe a terra fit ista effigies sed uisus in beallita
re deceptus putat ipsum esse et solem et similia accit in luna et in aliis stellis hinc hinc
Mercuri et hinc et alias stellas frequenter apparent et solem si raro per fortitudinem
caloris ipsum uaporem resoluemus et uisus si elapsi in semetipsis equaliter euaniunt
sunt aere tranquillitate. Nam quod in uapores rupti cessant uentum ab illa parte fla
re sicut. Si in plibus locis sunt rupti tempestate uante in mare expedat. Vide
atque quod color solis sicut color uire aut uehementioris rubedinis quod contingit ex multo
fumo et uapores ascendere ad ipsum sicut apparet in fumo de uiridibus lignis conuictis cum
luminis ignis. **C**olors uero nubium sunt nebulay etiam ex adunatione hinc cum ipse sicut
nigri et niri sunt dyaphani. Vnde dicit auctoris necesse est quod color sit ex admixtione coloris luci
di cum dyaphano. **C**olors igitur albus est in nube ex adunatione hinc clarum cum ea si fuerit illa
nubes multo dyaphanior. **C**olor autem niger est ex eo in nube ex adunatione hinc cum ea si fuerit
nubes illa medie dyaphanior. **M**edius autem coloris qui sunt inter album et nigrum dicitur si
etiam sicut dicitur istorum duorum. scilicet coloris lucidi dyaphani sicut niger et niri et idem dicitur auctoris
color albus et niger sunt etiam coloris. **R**ubedo in nube serena est ex spissitudine et
per calorem sui adunatione caloris solis et ob hoc in dyaphane est dum adiungitur hinc sal
efficit colorem ruberum sicut uinosum sicut contingit in fumo resolutio de uiridibus
lignis conuictis cum hinc ignis. Vnde signum est furem pluuie. **D**e galaxia dicitur auctor quod
ignis purus appropinquus orbi inflammatus et lucidus et in locis galaxie sunt pueri ste
lle multum spisse et appropinquus et hinc. **E**x conuictione autem hinc stellas sicut inuice communi
cancum et suscipientium splendorem a sole. Insuper adunatio hinc ignis puri et inflam
mati uero hinc oblongum quod plures galaxieam uocantur et quod stelle predictae in fine sunt in
celo pro hoc uero galaxia in uno loco orbis non recedens ab eo. **C**omete sunt stelle
hinc cometis quod fit per aerem inflammatum contentum a stellis sicut a planetis. Fuit a sat

De coloribus nubium et
stellis

De galaxie
eius causis

De cometa
materia eius

no. ioue. marce. uenere. & mercurio. ut. n. planete p. uelocitate motu suoz is
nunt aeris qz in cunctu eoz & sic p. aerem inflammati contentu a stellis p. d. c. conuic
to hinc eoz cu eo uident stelle iste comere. **D**ico at q. cometes n. aliud e. quana
por. terreus g. s. s. e. p. res mltu s. coniacent paulatim ascendentes ab infioze p. res
tus usq. ad signozem e. de. u. c. c. u. t. a. t. e. u. s. contigit & i. d. i. f. f. u. s. u. s. & i. f. l. a. m. m. a. t. u. s. e. t.
io. v. i. l. o. n. g. u. s. f. q. u. e. t. & d. i. f. f. u. s. u. s. **D**ico at q. uapoz terreus ut heat in uapois. et
dico g. s. s. q. si eet subtilis nec euaporat & dissiparet. & dico r. p. res coniacet
p. e. b. n. i. m. e. t. u. s. u. i. s. c. o. s. u. s. h. a. s. c. e. n. d. i. t. a. d. r. e. g. i. o. n. e. m. q. u. e. e. s. t. u. s. u. o. c. a. t. & q. m. l. t. a. c. o.
s. t. a. n. c. i. a. h. z. i. p. r. i. b. z. s. i. n. s. p. p. c. a. l. o. r. e. m. i. s. d. i. f. f. u. n. d. i. t. & p. r. e. a. i. n. f. l. a. m. m. a. t. & i. m. e. i. o. r. e. m. a.
n. z. h. p. s. p. i. s. s. i. s. u. i. m. i. t. t. u. r. t. h. e. s. a. u. r. o. s. u. o. q. z. s. u. b. e. o. & i. o. z. i. n. f. l. a. m. m. a. a. l. b. a. u. a. l. d. e. s. p. i.
s. s. a. **A**liud at q. distat ab ymo diffusum ad latera tenuet & h. z. flamma tenuet ad
mod. albe nubis. & uocat h. coma. durat at p. totu tpe quo sic euaporat ad
ipm suus thesaurus. **E**go at cu mltis abis anno incarnationis d. n. i. c. x. l. i.
saxonia uidi cometem. q. n. x. p. o. h. i. t. s. e. p. t. e. m. u. a. l. e. & p. r. o. i. e. c. i. t. r. a. d. i. o. s. i. n. t. m. e. i. d. i. e. m.
& o. i. e. n. t. e. m. m. g. d. i. g. e. n. s. e. o. s. a. d. o. i. e. n. t. e. m. & c. o. n. s. t. a. t. q. n. o. f. u. i. t. i. n. o. i. a. a. l. i. c. u. i. p. l. a.
n. e. *Incipit maria h. b. z. de anima*

Sicut & damascen. in q. d. e. aliqua r. b. a. m. e. e. x. p. r. e. a. l. i. q. u. a. n. a. h. o. p. a. t. o. n. e.
i. n. t. r. a. m. a. t. & o. p. a. t. o. n. e. m. e. p. o. p. q. u. a. r. b. a. o. p. a. t. & a. d. h. f. a. c. i. t. q. d. i. o. n. i.
& i. n. i. e. r. a. r. c. h. i. a. x. i. i. u. d. q. o. i. s. m. e. l. l. e. s. p. r. d. i. n. u. i. i. t. a. d. i. r. b. a. m. u. i. t. u. t. e. & o. p. a. t. o. n. e.
p. h. o. c. i. t. r. b. a. m. a. t. e. & o. p. a. t. o. e. s. s. u. a. s. p. o. s. u. n. t. m. e. d. i. e. d. e. q. u. i. b. z. p. o. s. d. r. e. s. r. i. a. d. i.
t. o. m. d. o. c. t. o. r. u. m. p. h. o. z. & t. h. e. o. l. o. g. o. z. u. t. n. o. i. n. u. e. n. i. r. e. h. p. o. r. t. u. s. r. e. c. t. i. t. a. e. f. a. c. i. a. m. u. s.
S. c. i. a. u. t. q. m. u. l. t. o. z. f. u. n. t. o. p. t. o. & a. d. h. u. c. e. p. o. s. a. i. e. i. d. e. = q. a. i. m. i. p. a. m. n. d. i. c. i. t. n.
i. n. q. u. a. d. a. r. e. t. o. e. a. d. a. c. t. u. u. n. p. o. r. o. n. a. l. p. e. o. z. a. i. a. i. n. s. u. b. a. d. a. c. t. u. r. o. c. i. n. a.
d. i. p. o. u. u. a. s. c. i. b. i. l. i. s. a. i. a. u. a. s. c. i. b. i. l. i. s. r. e. o. a. d. a. c. t. u. n. a. s. c. e. n. d. i. **E**t si obi. q. s. u. h.
e. i. t. u. n. a. p. o. r. e. l. a. t. a. a. d. m. l. t. o. s. a. c. t. u. l. u. n. a. p. r. i. u. t. d. e. a. l. t. a. a. d. m. u. l. t. p. a. c. t. u. s.
Andd q. no sequit q. p. o. n. o. d. i. c. i. t. i. n. r. e. t. u. d. i. e. i. p. a. m. e. e. a. m. h. z. i. o. b. l. i. q. u. i. t. d. i.

.n. talē utom ad talē ul' ad talem actū q' q' h' nō ē illa sp' h' nō ē una sola pō
 si una p'ur de alia. s' ē .n. pō in abstrāōe. vñ utom aīe ad actū nec ip'a aīa
 relata ad actū. Isti sic opmātes mltū h' p' se q' aug' d' t' de dīa sp' q' aīe
 q' aīa ē sue pō. n' .n. h' d' l' h' atq' dicūt q' ip'e nō cōposuit i' h'brū q' h' i' . n' i'
 libro rēctatōnū ubi enuāt oēs h'bs suos n' d' de mo' h' p' h' cōt' se. vñ
 op'io alioy qui dicūt q' pō aīe nō ē idē q' ip'a aīa s' sūt plēs pō dīctes s' rēim
 h' nō s' ibām sollempnōrē q' vñ v'lec. **N**ā sic ē dīct q' q' ē itaq' p' q' quo p'et
 h' idē sūt i' bā dīct t' m' eē. ē .n. id q' ē res. ul' nō. r' quo ē rōnals q' concu
 p'it' s' b' mē q' sub istis ap' e' ē a quibz ē m' sepabil'. ita at' est m' actus in
 sūt ul' ab h'it' eisū q' bus p' ēē. vñ p' h' dicūt q' pō aīe cōueniūt i' r' bō q' ita
 s' dīct ut dictum est.

Nunc ad dīctōm pō aīe accedam. **S**cī' at' q' ay' dīctes pō aīe pōit v'
 dīct. s' i' ē de aīa que sūt vegetatīū s' rōnū. appetitū motū s' locū
 intellectū. **C**oncēna i' v' n' dībz pōit t' r' s' . vegetabilē. s' rōnāle. cōp'
 hendit at' r' s' rōnū appetitū q' s' locū motū. vocat at' mot' s' locū mot'
 p' s' s' in toto cōz nō ille q' ē dīct' i' p' r' s' s' aug' m' r' q' r' talis mot' ē q'
 i' plantis. **S**cī' at' ay' dīct s' rōnū cōt' alias i' appetitū q' motū s' locū cū iste
 r' s' pō s' m' aīe s' r' . Rō hui' qm' s' r' quātū ē d' u' nōis q' ap' e' dīct p' d' m' ap'
 p' h'ensiuā q' ita p' assiuā. q' p' hoc pōit ex oppōitō appetitū q' motū s' locū
 que sūt actū q' motū. **C**ū at' dīct s' 3. aīe dīct que sūt vege' s' r' s' r' s'
 q' cū sūt i' eod' ut i' hoīe nō dīct d' aīe s' pō 3. s' p' ut sūt i' dīctis sic i' plāta
 bruto q' hoīe rūt possūt d' 3. aīe d' hoc i' s' i' dīct. **P**amascen' at' s' s'
 t' b' m' e' b' r' e' dīo. s' m' r' o' l' e' q' n' r' o' l' e' . **P**ro' dīct i' duo. s' i' i' n' o' b' e' d' i' e' n' s' q' i' p'
 s' u' a' b' i' l' e' r' o' n' i' . q' v' o' c' a' t' i' o' b' e' d' i' e' n' s' r' o' n' i' q' ; p' l' a' n' t' a' t' e' s' u' n' a' l' i' u' n' i' u' s' . p' l' a' n' t' a'
 t' i' n' a' t' u' r' a' l' e' u' e' g' e' t' i' u' o' c' a' t' . **C**ōp' r' e' h' e' n' d' i' t' a' t' r' o' b' e' d' i' e' n' t' e' s' u' p' s' u' a' b' i' l' e'

Zodiaca sū pulsuaem que a medico uocat^r spūal' inobediens sū impua^l cō
 phendit nāle sū vege^l uirtutē. **Q**uāt nō facit mētōnē de pulsua^l l' de aīa
 q' foruzam nimis descendet. Damascen⁹ at ut medic⁹ de oīb; agit q' rō pō⁹ hoc
 memib⁹. **N**otanda at ē quedā distinctō mī⁹ Zonca q' Zodiaca. Zodiaca n.
 id; q' al' vñ cūl' quē in mei cel' ē cōtinēs 12. sig⁹ dē Zodiaca^l q' illa sig⁹
 na sig⁹ aut. Zonca at nō; id q' al' imo dī cōt' qm ut p3 i3 lib⁹ part⁹ ni
 capi⁹. **O**ptz at scū. **V** dē q' uirtutē hee qdē aīales hee nāles hee Zonca. et
 hec ead' dīo fit ī medicina ī l' ierarchie u dē q' uirtus tua; p' rō. nā^l
 spūal' aīal'. Spūal' id; q' Zonca sū pulsua^l q' p3 q' offic' spūal' uirtus ē
 dilataē cor q' arterias q' nūm' conuulge⁹ q' h; pulsua^l uirtus q' pulsus si
 cut philaret⁹ ē motō cordis q' arteriarū que p' diastolen q' systolē fit
 ad inf'igidatōm calōis ī nari q' ogestionē sup'flua^l sūmōritatū. **C**ollig⁹
 s' exp' dē v. pō⁹ = p' ay⁹. 3. p' aīdē nā. **D**amascenus ut medicus cū n'

h cōcordat cū hā q' sūā. oēs at ī sūā
Dicend' at p' de pō⁹ aīe vege^l s' p' d' quodā q' sup' tactū ē q' ī hoīe sū
 sūt n' s' pō⁹ aīe. Aliq. n. dubit. nūm' de h' q' al' sensūt. volebat. n.
 p' bae q' sūt 3. aīe ī hoīe dī n'tes p' rōm hōc m' dicit damascen⁹ q' quoz rōe
 sūt dī n'tes ul' nē dī n'tes hūm' opatoēs dī n'tas. q' quoz rōe; ead' eadem
 hūm' opatoēs s' quoz nō sūt eadē opatoēs rōe nō; eadē. s' ī hoīe uege^l
 s' rōe nō sūt eadē opatoēs s' nō sūt ead' rōe ad idē vñ cē ī mē⁹ est
 vñ effcūs q' plū plēs. s' p' a' p' se actū sūt effcūs rōe. s' cū uege^l s' rōe
 nabi⁹ sūt dī n'tas p' a' p' se actū ī nati. nec⁹ ē aīa pouē p' rōem ul' cōpōitā
 s' hoc; rōe nā n' eē p' rōem ul' cōpōitā s' q' ul' eē dī n'tas rōe. s' rōe uirtus
 nō; sūt eo c' uirtus. s' uirtus aīe uege^l est ī embone. **V**. n. ay⁹ q' uirtus uirtus
 uirtus plante q' fōt' m' b' rā s' uirtutē uege^l que existit ī embone s' necē; ibi

ēē autē vegetabile. Et si dicat qd fūm id qd vītus nō ē fū eo ē vītus qd ut dicit
phs vītus igitur ē i aere nō ē i actuale. **N**omine tū pū hū pōi p eūd phm q
dī ph i fū vītus ignis nō fōpā n exarata ab igne s tū vīt uege opē i em
bone nec ē qd h faciat exarata ab eo ē vītus vītancē ē i aīa uege ac
tu h nō dū aīa rōnalis ē i s nō sūt ead sba. **A**d id qd cū sūt ead i sba s i vītū
sepa^{le} qd reliq^u s aīa rōnalis sepa^{le} a cōe uege^{at} qd h nō ē nō sūt ead sba
s bām. **I**tem qd pū vīt inferior qd vīt superior s rōnalis vīt superior ē s qd pō
sūt alie qd vīt pū ul' i se i fuis pūib; **C**ū s nā n facit fructū qd rō^{lis} sūt
sufficiēs ad alias pō^s s nō ē i hoīe n vna pō rō^{lis} qd h vīt uegendi qd se
cū. **I**tem adh facit qd sūmator sup h^o d aīa rōnalis pū bōnē pōnētē. **Q**uā
cōmūdas aīa pōnētē vna s bām. **I**tem augē i lī spū qd aīa qd ead aīa uidē
i oculo qd audit i aīa ymaginat rō^{lis} nā^{lis} qd mētū. **I**tem dī i libro de cōis qd o
pōnēs pōy manēt i pōitōibus qd superiorū cō^{is} celi aīa a pūmacā h; uegere
nāim inferiorū ab mētū sūe qd mētū sūe. a se ipā mouē cōpū superiora ad restitua
tōm de p dītoz i mūdo **C**ū s uegetabilis qd rō^{lis} sūt i flores aīe rōnalis qd rō
manebūt pōēs qd opōnes eoz i aīa rōnali. s i hoīe ex quo p se suffic^{is} est ad opo
nes alias. qd cōcedimus tū hūc vītū nō ē iustand qd hū bñ cōsonz theo.
Ad vītū aī qd pū obicū quaz vīt opōnes sūt dūse ipā sūt dūsa. **D**d qd i mētū s
qū i sūt dūsa qd vna nō ordīnatur ad altūm. s i aīa uege^{le} opo ordīnato
h; ad rō^{lis} qd rō^{lis} ad rōnalē i mo mōiales sūt ad illam. vñ pū d q uegetatō nō
solū ē aīe uegeta^{le} i mo superiorū. vñ aīa rōnalis uegetat cō^{is} h; nō mō^{is} rō
nalis s i mō^{is} uegeta^{le}. **A**d pū dico qd vītū ē qd effcūs vñ cōe relīquū alī
ex dūse opōnib; **A**d rō^{lis} dō qd vītus uegetabilis ē i uenibone nō tū est
i aīa uegeta^{le} nec rō^{lis} s i rōnalis **Q**d si opponatur s acc^{is} sū s bō nō u; qd
vītus ē altius acc^{is} qd altū vītus. qd nō ē acc^{is} sū eo cui ē vītus. **I**tem dico qd ē
acc^{is} embonis. qd i isto sū i s bō nō tū; vñ dī vītū embonis. sū p; de lo

co qm̄ alius: locus & alius: actus. ē enī act^{us} locantis. Vñ; in locan
te sicut ī sō nō tñquantas: locantis ul' locus. S; quantitas p' locū
mensuris locantū. **A**d id q' obicit q' nō opat' talis virtus ū excecitata
credim'. Vñ dē dicitur q' excitat' a vegeti^u aīa sū pō que: in recipiē
te sem. Vñ statū colligā mātā. Vñ oz rūpivūclū i aūquā uascat' pūe
ex' tu ranno q' inleī^u trūco qm̄ vegetatōe trūci nutrit' & augmētatur
tam' extioib' ūficio. **A**d q' rū dō q' cū ead' sit uesē^u & sensi^u & rōnā^u
vegeti^u s'ī' sepañ q' illa que: uesē^u s'ī' nō; sū rōne nō tñ o' rātoe
ul' opone uesē^u ul' s'ī'. **S**iat' nō uell; mīre q': sepañ m' q' uesē^u s'
sophistia ē i s'ī' hūic. q' cū; sū ead' s'ī' sūm s'ī' vñū d'cū & reliquū s; sor
puer' & sor. senex sū ead' s'ī' s'ī' s'ī' & c'. **S**iat' ab aq' mūciat' al' d'c' m' m' m'
s'ī' i m' d' u' s'ī' s'ī' p' o' r. i. v' h' o' y ul' q' i h' o' i' e p' o' r q' p' u' s i' o' p' o' n' e u' e' s' e' v' i'
u' i' t'. **A**d u' i' f' i' c' a' t' o' a' t' h' u' i' . s' . q' s' i' n' t' i' l' l' e' 3' p' o' n' o' d' i' f' i' n' e' s' s' i' b' a' m' & q' s' i' l' l' i' t' e' p' r'
o' n' d' i' . q' i' h' o' i' e' m' o' i' e' n' t' e' d' ū' r' e' c' e' d' i' t' a' i' a' i' n' a' l' nō' r' e' m' a' n' y' p' o' u' e' s' e' n' e' c' s' e' n' c' i' a' &
r' e' m' y' v' i' t' ; u' l' l' a' y' s' o' r' d' i' n' e' q' u' e' h' ū' i' t' i' s' u' a' s' u' a' t' o' e' & c' a' t' o' n' e' q' q' p' r' i' m' a' s' u' t' i' n'
s' u' a' t' o' e' u' l' t' i' m' a' i' n' r' e' s' o' l' u' t' o' e' . **A**d i' d' ; d' d' q' u' n' i' p' f' e' c' t' i' r' ū' d' ; v' n' a' p' f' e' c' t' o' & s' i' p' e' r'
f' e' c' t' a' nō ; s' i' s' i' b' a' n' e' c' p' f' e' c' t' o' e' ū' a' l' i' a' s' i' b' a' m' u' l' e' e' ū' m' q' i' d' i' a' ; i' n' s' i' b' a' t' e' ū' . s' i' t'
i' d' s' i' b' a' m' r' o' i' e' p' i' e' & u' e' s' e' s' p' f' e' c' t' o' i' s' t' o' y' t' ū' e' i' t' e' a' d' s' i' b' a' m' u' e' s' e' t' a' b' i' . p' i' e' &
r' o' n' a' . **A**d i' d' p' t' i' n' d' u' c' i' r' o' t' h' e' o' l' o' . q' m̄ cū aīa uacat carnalib; d' s' i' d' i' s' i' p' e'
d' i' t' a' c' o' t' e' p' l' a' t' o' e' s' u' p' n' o' y' s' e' a' d' ; q' s' i' e' e' n' t' d' i' u' i' s' e' e' ū' m' s' i' b' a' d' i' u' i' s' i' a' c' t' u' s' q'
v' n' i' a' c' t' nō d' p' e' n' d' e' t' a' d' a' c' t' ū' a' l' t' i' s' ; cū h' o' c' s' i' t' s' i' b' a' m' a' i' ; q' nō ; ū' v' n' a'
Qu' s' i' o' n' e' s' s' u' t' p' l' e' s' a' d' v' t' u' s' p' r' e' q' u' i' b' ; s' u' p' s' e' d' e' m' a' d' p' ū' s' . **R**edeant' s'
a' d' d' i' o' n' i' a' a' i' e' u' e' s' e' i' n' s' u' i' s' p' o' s' q' u' e' s' u' t' n' u' t' r' i' u' a' . s' u' a' t' a' . a' u' c' m' e' n' t' a' . s' u' t'
r' e' a' c' t' ; m' i' t' i' e' s' u' i' a' l' i' m' e' n' t' o' u' t' i' . & p' o' m' i' s' t' a' & a' c' t' ū' i' s' t' ū' s' p' h' a' i' a' u' e' s' e' t' a'
q' h' p' o' d' a' t' a' e' e' i' a' d' c' o' s' u' a' t' o' n' i' s' u' i' . c' i' b' . n' . q' r' e' s' a' i' a' t' a' c' i' b' a' t' s' u' u' a' t' i' p' i'
h' ū' i' d' ū' & ; e' x' i' m' l' a' u' m' p' a' d' e' a' r' d' e' n' t' ū' c' o' s' s' u' m' e' t' c' i' t' o' h' ū' i' t' ū' n' e' e' t' h' ū' i' d' i' o' l' e' o

quo pascet ignis **S**icut pres q. sunt attractata. digestiva. retenta. ex
 pulsiva. attractata e que cibum attrahit q. multum motu e plaris **D**igesta q
 cibum attrahit et digerit vna a damasceno vocat attrita. Retenta que cibum
 retinet q. aptum e ad nutrimentum. Expulsiva at est que expellit superflua. A
 ge aut de vnaquaque istarum spectat ad medicum. **G**ratia po actus; gratia
 est at gratia ad salutem sui in se nō. n. potat res gratia salua in se nō cū
 eet corrupta et ex hoc saluat malum ut f. aliquid motu p. dicitur. p. p. p. sic
 at p. p. fuit a do in sui salutem in se nō in actu gratia h. cū magna inu
 dicia mirabilem nā p. p. p. delectationem ut f. quodam seque p. h. multiplicā
 et spes nō p. p. **A**ugmentat at; age su ad debitam quantitatem q. cū; augmēta
 tū p. ducē et dicit ad debitam quantitatem q. n. d. p. h. oī nā constantem; et v. rō mag
 tu^{us} et augmēti **P**ost h. dicit de p. p. p. quare h. p. ma. dicit e q. n. queda
 fuit apprehensiva q. d. a. motu. **I**ste dicit p. e nō conuenit cū vegeti q. n. oīs app
 hensiva e cognita que nullo mō e in planis **I**tē q. apprehendit se app. hē
 app. hē ex nō in aliquate p. tione a vi apprehēdēte h. v. lē eī aliquid m. m. p.
 ut p. i. visu cū apprehendit colores qui sunt in distantia ab organo vidē
 h. in vegeti cōmūg. p. cū suo obiecto ut nutrita cū suo cibo. Augmēta
 tā cū eo q. augmētat h. spes cibi vni cū cor. nutriti imo ita cibi. Si
 nutrit h. ista p. o. ul. dicit q. dicit p. o. motū put e m. p. h. h. n. i. o. i. g. n. a. t. o. e
 et augmēto sit motus h. locū nō tū motus p. g. h. h. h. dicit motus dilatōis ul. cō
 strictōis. **I**n p. h. a. u. q. i. n. a. l. i. q. b. o. n. u. s. i. n. p. u. l. a. p. p. a. r. e. n. s. cū app. h. e. n. d. i.
 m. o. u. s. a. p. p. e. t. i. t. u. s. q. q. i. d. b. o. n. u. s. a. p. p. h. e. n. s. u. nō e cōmūctū s. i. o. d. a. t. e. i. m. o.
 t. p. g. h. h. h. d. e. v. n. o. l. o. c. e. a. d. a. l. i. u. l. o. c. u. m. a. d. a. c. q. u. i. r. e. n. d. u. m. b. o. n. u. s. q. v. i. u. e. n.
 d. u. s. **S**icut obiect q. nō omne al. mō de loco ad locū sic fuit cōche h. h. m. m. o.
 tū dilatōis et cōstrictōis sicut et plante **D**icendū q. motus illoz a tali
 nō solū e dilatōis et cōstrictōis imo e motus qui sequi aliquid nō app. hē

suā q̄ p̄ q̄ ē cū delcā tō ne y tātūa **W.** h. n. seq̄ **W.** sic vlt̄ aq̄. p̄
mōsi sit i dilatā tō h̄ y ibi eīt aha h̄ y i nā m plantis eīt dilatā tō p̄ cū y
quā t̄ augmē tū. In conchis at̄ y diffusionē sp̄ū cū cor̄ y hoc n̄ facit
ad p̄ barōm q̄ mot̄ n̄ ḡ; in aīalibz quā in plantis s̄ facit ad hoc q̄ ibi
ē motus qui aliq̄ n̄ seq̄ app̄ hensionē. It̄ nō ē obiectō de ill̄ aīalibz qm̄ oī
ip̄ fca sūt y p̄ h̄ m̄. **A**pp̄ hēnsiuaz at̄ quedā sūt deint̄ quedā de foīs. Ap̄
p̄ hēnsiue de foīs dñ̄ q̄ app̄ hēndūt y organū ul' in organo q̄; eīt in cor̄
s̄ hoc forte nō inuē t̄ in s̄ t̄ tactus s̄ ip̄ eīt deint̄ q̄ i; caro mediū. **V**
app̄ hēnsiue de foris dñ̄ q̄ rē de foīs app̄ hēndūt i m̄ obiecto p̄ t̄ t̄. App̄
hēnsiue deint̄ q̄ id q̄ app̄ hēndūt deint̄; ul' ip̄ a ul' cor̄ sp̄ s̄. **V** ḡ h̄. y
magmatō actū a s̄ t̄ u q̄ n̄ i y in ill̄ cū ab y magmatō ne ut p̄ t̄ t̄ t̄
App̄ hēnsiue de foīs v. sūt s̄ t̄ s̄ qui cō uēiūt om̄s m̄ h̄ q̄ sūt p̄ o aīe pas
siue. vñ p̄ hoc obiecta eoz quali dñ̄ passibiles q̄ faciūt passionē in
s̄ t̄ u. **A**d h̄ at̄ q̄ s̄ t̄ s̄ actu senciāt. **R.** exigūū duo ex p̄ t̄ e ip̄ s̄ t̄ s̄. s. sp̄
y organū. y duo ap̄ t̄ e extr̄ i secus. s. obitū y mediū. vñ i abstr̄ tō ne for
ma obiecti p̄ ē in mei. s̄ o i organo. t̄ in sp̄ u. Itū ē in sp̄ u facile de uēit
ad aīam. p̄ sit mutā tō i mediū. p̄ t̄ in ip̄ o s̄ t̄ u y seq̄ iudiciū in s̄ t̄ u cō
muni. **S**ensuū duo sūt in ḡ n̄ c̄ i y. s. gustus ad disc̄ nendū cibū bo
nū a nocuo. **T**actus ad disc̄ nendū ea que cor̄ cor̄ rū p̄ t̄ t̄ t̄ t̄ ab eis q̄
saluam vñ fugit cō bustiuū q̄ cor̄ rū p̄ t̄ t̄ t̄ t̄. **O**lfac̄ t̄ s̄ at̄ y visus y audit̄
sūt deb̄ n̄ = aīal̄ s̄ y forte p̄ hoc nā ordinaunt i q̄ in duobz qui sūt n̄ c̄
i y ē mei ut̄ i secū ne ap̄ t̄ e mediū possit eē defectūs. **A**h̄ 3. h̄ m̄ mei ex
t̄ i secū. vñ q̄ s̄ t̄ s̄ visus nō uideat cō t̄ m̄ s̄ t̄ p̄ h̄ s̄ q̄ mediū nō ē illuā
tū. qm̄ at̄ ill̄ 3 sensus faciunt ad b̄ n̄ = aīal̄ maī ē. **D**uo at̄ n̄ ḡ i y sūt
ex ill̄ s̄ ad habendā sc̄ iā y s̄ duos mōs p̄ quos sc̄ iā h̄ ē. s. p̄ doct̄ nā y ad
hoc n̄ c̄ i y s̄; auditus ad i mē t̄ recipiendū a doct̄ o e. **E**t p̄ i n̄ e t̄ o n̄ e

no

et adhuc spahit: visus huius illi deseruiat et modo huiusmodi scienciam que per doctrinam est
 huiusmodi inueniendis spiritibus. visus autem facit ad inueniendum per hoc. n. q. homo
 multa in die pulchra. turpia. celum stellas. vlt. inquit de illis uisus et inuenit
 eorum et ceteris. **P**rimo sciens quod omnis illi iste inquit facit ad scienciam per se
 per abstractionem spiritus ab obiecto quod per in partibus inferioribus quam fantasia denotat
 natum ab illi. s. visus actu et quous illi. s. videm me video. **S**ecundus autem inuenit omnes
 illi inuenit facit tunc ad similitudinem semit et tangit corruptiones aeris
 et d. medicus quod plus nocet aere corrupto quam corrupto cibis. **T**ertius facit ad
 scienciam occasionaliter sicut per actus. odorati. n. cum odorant confortant cere
 brum. confortatio autem cerebri multum facit ad rationem et de hoc non dubitatur.
De primo dicitur quod obiectum visus non est color. Color. n. est inmutatio uel
 actus lucidi. multa. n. uidentur que colorem non habent sicut celum aqua et filia
 vnde credimus quod obiectum visus non est color sed lucidum et color si uel ratione lu
 cidit quod in huiusmodi. huiusmodi. n. est in ipso dicitur quod color huiusmodi. huiusmodi est in dyaphano uel
 transparenti. **I**tem in isto dicitur de splendorum. inmixto si color. **R**adus
 autem addit super lucem dicitur quod radius huiusmodi dicitur sicut uel addit super
 quod inmixtus est gratia ordinata ad opus. **I**tem autem est aer. **I**nstrumentum sicut organum
 quod dicitur inquit est oculus ad quem per uentum huiusmodi pertensus a cerebro usque ad pu
 pillam et sic sunt uisibiles qui in illo inueniuntur recipit coloris speciem ab huius
 re cristallino qui est in pupilla. **O**biectum autem auditus est sonus qui fit in aere ex
 collisione duorum corporum durorum ad inueniendum et ex illa collisione fit tremor
 in aere qui continuatur usque ad auram. **V**nde duo ex parte generantis sonum
 requiruntur quod tactus corporum durorum ad durum aerem et quod fiat cum ictu uel uolenti. **N**am si
 non fiat cum uolentia et non erit corporum forma non sonatur sicut ponit auctor ex de spon
 giis et pilis. **U**nde non fiat cum uolenti contactu ad inueniendum non erit sonus ut per cum motu
 aeris uelocitate motus et inueniens corpus resistens facit remorem et continuatur

ut ad aures. Diffundit autem ad modum sperere cuius centrum percussio est: locus
vni vox ex omni parte sentitur. ut dicitur psalmus. **C**um autem sonat timorem debilita
spem circulant quousque deficit ictus impellens. cum file apparet cum aruit
lapis in aqua et est mei in hunc. Quia autem continuatur aeri potest tunc concutitur
et aures. **I**ustum tunc: tunc aures ad quod dicitur inuis prentus acc
bro continet spiritum audibilem et: spiritum huiusmodi quod fuit in hunc. et
tunc car: quia abstractione ea. s. que fit ab extrinsecis obiecto. **O**lfactus autem ob
iectum in re odorabilem: odor in mei dicitur fumi ut vapor quod calor resoluunt de
odorato. et in: quod res odorata sepe odorata putrescit ut pomum hunc mei est
aer. **O**rgana autem dicitur caruncule descendentes a cerebro filis duobus
capitibus manibus per quas spiritus pervenit odorabile obiectum gustus: sapor
quod in re saporata. **R**es autem saporata quod coniungit humidum salivam immutat
ab ea. et in: carne spongiosa que est in superficie lingue quod: mei in tunc redit
sapore in hunc spiritum quod est in nunc interiori. **I**nde est quod si humiditas salivans fuit
infecta amaritudine color indicat gustu cibum: amarum. percipit. n. amaritudi
dicitur s. in vitare amaritudo: in: non v. ea ponit. vni non fallit esse amarum
quod: obiectum eius. **I**n hoc tunc est error quod ponit amaritudinem in non: **E**t non quod
quod dup: mei in hoc sensu in tunc ut caro. extrinsecum ut humiditas salivans
uans. **T**actus autem potest dici ab eo quod sentit et in: vni: spiritus ut ab hunc quod
sentitur et sic quatuor. **A**pprehendit. n. calidum et frigidum. s. humidum et sic
tunc: spiritum et tunc. **Q**uartum grave et leve. **H**ay autem qualitas non: unum
extremum genus sicut color: s. et colorum et quod non sunt ibi vni: ex hac parte
te tactus: plures sunt. **N**o quod auctoritas dicit extiores sunt. v. l. s. **N**o
quod: mei in visu s. quod color: dyaphanum. **S**alia disponere in natura est mei
in auditu. s. quod tunc: hunc sonum potens autem hunc. **Q**uod v. sunt in tunc
ex his quod quod vni: mei in aqua et aerem. s. vapor. visus. n. co

seruat eā usq; ad abstractōm que fit p̄ nullūm agentē. **¶** Si tñ q̄ usq; no
quā formatā de qua postea ager̄ mō 8 ymaginā ad ymaginā fit dicit̄
sus ip̄oz usq; ad s̄m quē vñ aīe vidē res tāquā p̄sentes. **¶** Quā aut̄
fiat descensus t̄ rō est q̄ ymaginatio y fantasia tūc h̄nt op̄onef. **¶** Op̄onef
itaq; cōiūgē ymaginabile ymaginā p̄ sua sp̄em. In ista at̄ op̄one sp̄es q̄
tebat cū ip̄a ymaginā cōseruate. q̄ p̄ deūtes manifest. tñ 4 p̄ m̄q̄
oēs sūt s̄m quē p̄ assuetudinē recipi sp̄es a s̄m p̄ndant 4 tūc recipit
eas ab ymaginatioe. Et p̄m̄ ex^o ab aucto^o de candela sepe accensa q̄ sicut
p̄pe aliam accensā accendit. Ita fit ab ymaginatioe dicitur. n. sp̄es
ad s̄m quē 4 p̄ hoc tūc cōdit̄ res p̄sens. **¶** Et si querat̄ q̄ s̄m nō
fit p̄ p̄te sup̄oem. **¶** Item q̄ s̄m n. cōtigit bonos usus ul' fillos si i sop̄
nis tñ raro q̄ ista nō sūt p̄ op̄atō ymaginā cū ymagi^o imo ē que
dā rō cōnatō. vñ op̄io; q̄ hoīes nō dormiūt oīo s; nā sella dicit̄ nec
vñ s̄m̄ vti tñ rōne cōt̄ illa i q̄b; sollicita ē. **¶** Tria p̄o; formatā que
a quibusdā uis ymaginā vocat̄. faciūt. n. dīam nūc yma^o gi
natām vñ ymaginatioz. qm̄ ymaginā; solū rē **¶** cōp̄o sp̄e
rū s̄m̄ 4 seruat̄ eazdē. ymaginā autē **¶** s̄m̄ fōrtā
ē cōponēs sp̄em cū sp̄e 4 hoc factū est in hyspania 4 fringit chy
mas 4 hu cocuos. p̄ ab alijs at̄ uocat̄ fantasia qm̄ dicūt eandē eē
cū ip̄a. 4 in nō ponit̄ n̄ q̄ tuoz app̄hensivas dicit̄ aīe s̄m̄. **¶** Alij di
cūt q̄ cōueniūt cū h̄is q̄ in hoc dīcūt solū fantasia ab ymagi^o q̄ dicūt
fantasiam i q̄ nullūc agens abstrahit ab ea fantasinata que dep̄u
rta ab oī s̄m̄ 4 s̄m̄ dñ sp̄es cū s̄m̄ i uelleu p̄o^o. **¶** vñ at̄ ead̄ ul' dīu
sa fit nō 8 rō. **¶** Ad at̄ virtus quocūq; in uocē s̄m̄ formatā ul' yma
gi^o s̄m̄ fan^o ē cōp̄hēdē res s̄m̄ erit at̄ i sua cōp̄one sepe. sicut con
p̄o^o s̄m̄ p̄ se ab s̄m̄ p̄ acc^o v̄ s̄. s̄m̄ quīs ul' sp̄al' app̄hēdit̄

rubeū in cupro . rubeū ē statū p se . cuprū at statū q acc^{us} . Vñ per
cupro cupro recordat de auro cui^{us} spem pcepit p quanda vñ q apphen
dit q dē p tm y vocā gūte melleus . **S**cī tū q nō ē melleus imo ē abusio
melleus rōnis cū dē . canis melle domū suā . hē . n . hī melleus p quā
dā cōsuetudinē que ē uturis memoratē que exctat p uocē sctis uē
entis ad auditū . **S**ic aut cū statū p se mouz ad statū p acc^{us} q
p se ē via iū rōz sup quā fact cōūtra se sup . aurū q memot se con
pōtūm y qūz error qūz nō . errorz cū memoratū rōz . **S**cī statū p se
q actu apphendit y d hocz aurū . Si u memorat rō statū p se fit ples
actu y imouēdo nō ē error . **S**cī aut pō simp^{er} fit . n . sepe sū argumta
tōe ad cōūtrē se sup spem aurū . Alū cū argū^{one} y tūc alū fallacia
accūtis alū gsequentis . **A**ccūtis qū statū p se ut rubeū cadit rōm y
mouz illā vñ q rez spem aurū . **M**uris at qū rubeū mouz nō solū ad
memorandū aurū qū cup^{us} y rō q vñ statū p se plibz tē fact con
pa . nū itaplā y d vñ alud . **I**n hoc s : dīa m hnc y ipm
decep^{us} tōne q ipmano eā recordatō n d vno rōe sū p
acc^{us} statū q nō ē p hō actu i rē h sit imouēdo y exctādo rō
rubeū . **D**eceptō at p a : recordatō vtus rōi y de vto q nō p hō nō
mouēdo . p h d ay acc^{us} i vno solo . nō s ul ip hō . vñ ē itelligo in
rōis h p hō melleat s p hō dūcis . vñ . n . p alogismōt accūtis sumū
id i rōe y i oībz rōis q p cū dē omē baluēz artificiale aqua : balneū
s aqua : artificiale . ibi . n . balneū artificiale sūt id m rōe sū aqua y
balneū sūt id m rōe . **I**n gūm at q sumū dūsa i rōe ut p i spici
enti . **P**ost ista seq eūm dā y : ei officū apphendē itē rōis nō ē
nū s pōtū nē q estiuatā rōi nō apphendit q s illō q enū rōis q
ō q nōm q vñ y c . **A**pphendit at honozē y amicitā comod boni

tate ul' uahca. p' v' ista iudicat ouis lupu' iunctu' & asinu' leone amicu'
& i' i' m'ica quauis d' facie sua horrida & h' a leone occidat & ab aqua sanet
Quida' t'n dicunt q' hoc ne faciunt ouis & asinu' p' u' tate estimatam e' p'
quada' u' tate q' i' o' i' e' p' qua' fug' s' nocu' & appetit comodu' q' q' est
in plantis. h' isti f'm dicunt q' i' no' h' ita; asinu' cu' leone. **Q**uia; p'o

memorata & h' se h' ad estimatam sic ymaginat'o ad s'm que. Recip'
.n. has intentiones & eas co'nuat. v'n e' thesaur' i' tentionu' cura'ctus
& memorare. v'n p' ea que adueniunt actu ea que p'us adu'nt & q' ad h'

de memorata. **P**ost u'nes s' i' apphensiuas d'o; de motis. mota d'z
ab ay' desiderata ul' appetita a the' s'ua' que p'pe; mota ei' q' s'ibi co'
phendit. **S**ciend' q' quedam; appetita s' i' cura'ct' no' t' est t' b'o' arbi'

to ut u' p' u'ual' q' s' h' i' corde h' at' p' t' ad p' h'icos. **A**ha; meta' cura'
act' t' b' r'oni. & hec; d'z. q'm q'da; imperas quedam; iperata. Imperas
; co'cupisc' & u'alcibilis. co'cupisc' mouz ad mod' & ad appa' es b'o'

u'alcibil' mouz ad arduu'. **S**c' q' eed' possit = apphensiu' & motu' de
h' at' que' s' u' u' i'. **I**rus ipata e' q' u' s' ita e' i' u'us & muscul' con'
trahens & extendens se ad muru' ipantis & mouz i' b' officia' ad ope'

ra' d'. **S**e'ois. uisus. auditus. gust' olfacs tactus. **D**e i' s' co'
muis ymagi' formatam estimatam memoratam motu' inobediens u'o
m. u'ual' u'alcibil'. iperis co'cupisc' obediens i' u' s' ipata i' n'

Iam d'z; b' u' d' p'o' a'ne s' i' que n' h' u'lt' em' **C**ur ista & u' u' u' u'
matam & memoratam. a'ia at' r'onal' dignior; h' qua' sup' d'ca
h' no' i' q' r'onal' i' q' at' i' nal' addit i' l'lem & i' ne. **S**d' q' i' a'ia

i' nali p' estimatam se i' l'lem & d' i' dual' p'o' u'na' ut d' a' q' est
o'ia face' & h' u' uocat agente' & a'ha' q' o'ia f' i' h' u' uocat possi'
d'z at' agens q' abstrahit s' p' em' & p'o' i' i' l'lem p'o' qui d'z possi'

qz recipit n̄ actu n̄ h̄itu h̄z añquā recipiat eas sp̄es 4 loquū de eo, s̄ itell̄
ī intell̄cū acq̄sito h̄z n̄ n̄al̄ intell̄gē aliq̄ n̄ p̄mū s̄ hoc for̄m d̄z it̄us

Quā q̄t̄ n̄t̄ ymaginat̄ā 4 itell̄cū p̄ole = p̄ō m̄c̄i que abstrāta ē. 4 m̄c̄i

qm̄ quēm 4 ymaginatōm nō sit p̄ō m̄c̄i que abstrāta ē. **R**atio q̄t̄

4 ymaḡi s̄t̄ eīdē aīe. s̄ p̄i^u ymaḡi at̄ s̄i f̄m̄ cū intell̄cū pos̄ nō; eīdem

sp̄ei s̄z d̄iūsoy d̄iffenciū q̄m̄ altā; **S**i^u altā i^o n̄al̄ **S**c̄i t̄n̄ q̄ itll̄

d̄z s̄iē intell̄cū. m̄ll̄. n̄. q̄dā d̄i^o q̄dā m̄d̄i^o s̄i s̄it̄ id̄i^o t̄ s̄m̄p̄ eī r̄s̄d̄z

intell̄cū recip̄s̄ sp̄ei s̄ q̄ sp̄es que p̄us eāt m̄p̄u s̄it̄ postea ī ymaḡi^o.

ut̄ ī intell̄cū **S**i m̄ll̄^o s̄it̄ d̄i^o s̄i cōp̄ō p̄ōtū aut; cōp̄ōtū ex̄h̄

ph̄^o ut; eīdē. s̄z eīdē d̄i^o s̄z app̄hensio s̄ d̄iūp̄ cōp̄ōtū. aut n̄

; cōt̄ngens 4 s̄z op̄iō aut n̄c̄ē 4 s̄ f̄acit̄ itll̄m̄ **S**i ū m̄ll̄^o s̄it̄ cōp̄ō

ex cōp̄ōt̄is ut; ill̄s ul' o' alia i^o cūā. aut; ex n̄c̄ēy cōd̄iūā = n̄c̄ē 4 s̄ itll̄

4 s̄z accipit p̄i^o 4 cōd̄iūōnes **A**ut ex cōt̄ngētibz cōt̄ngēs 4 t̄ūc v̄t̄z

accipit op̄iō s̄ q̄ op̄iō d̄z ūt̄ op̄inatā q̄ forte id̄; īhoīe cū estimatā. s̄z

eīdē q̄ cōt̄ngit̄ ponē d̄iūp̄ estimatā. 4 d̄iūp̄ ūt̄ op̄inatā; op̄iō q̄a

op̄iō; h̄it̄ul' ḡn̄at̄ ul' acq̄s̄it̄ ex n̄ll̄is p̄b̄l̄ibz n̄ō n̄c̄ēy. aut ḡ; cōd̄iū

s̄i ex cōt̄ngētibz n̄c̄ēy ul' ex v̄no cōt̄ngētibz 4 alio n̄c̄ē 4 s̄ n̄ō accipit

ea v̄na ūt̄ s̄z d̄iū. 4 p̄t̄ d̄iū q̄ accipit eā que; cōt̄ngit̄ 4 ord̄inatā 4 ex

tendit̄ se ad op̄inatā 4 n̄c̄ē s̄ d̄iūlas s̄m̄ p̄es. s̄c̄i at̄ q̄ m̄ll̄e n̄ll̄is m̄d̄

d̄z. eīdē n̄ itll̄cū p̄ō 4 s̄ h̄z d̄iūlas d̄iūlas ūt̄as agens 4 pas̄^o. Al̄i ū sp̄ei ī

intell̄cū pos̄^o recip̄ s̄ p̄ f̄ic̄it̄ m̄ll̄m̄ p̄ole 4 t̄ūc d̄z m̄ll̄e for̄m̄ s̄c̄i

d̄z m̄ll̄e quo itll̄ḡi **C**ū at̄ m̄ll̄e pos̄^o īa; p̄ f̄es ex v̄n̄ione sp̄ei c̄

ip̄ō m̄ll̄^o m̄ll̄e d̄z m̄ll̄cū. 4 t̄ūc; m̄ll̄e qui itll̄ḡi. 4 h̄ d̄ q̄n; cōū

t̄it̄ ip̄e m̄ll̄e s̄up̄ sp̄em̄ quā h̄z 4 t̄ē; actu itll̄c. ul' q̄n; n̄ō cōūtr̄it̄ 4 t̄ūc

; m̄ll̄e h̄it̄u. **Q**ū ū p̄ coḡitōm p̄i^o p̄h̄it̄ā uen̄t̄ ad coḡitō alio con

clusionis d̄z m̄ll̄e adeptus. **S**c̄i at̄ q̄ aīa r̄ōnab̄l̄. m̄ll̄e. r̄ō. m̄

genū. vis rōnis. volūtas. libm arbitū. id sūt. s; dicit rōib;
rō cōmūt cē cōmūgenē a nobis opabla. **I**ntelle dicit dū apphē
dit. rō cōfēt mūgēi dū iuenit. Solertia at nō dī pō^{ty} aīe s; quādā
bonā dispōm iūgēi que; cē ul' medy iūctō tpe nō p' sp'cto. **P**ro
rōnalis dū iudicat dūcēt & delibāt. voluntas dū appetit & eligit.
Habm arbitū dū vīz facit. s; h' adūctend; q' h' iā rōnali
sūt ead' apphensiuā & motā tū apphensiuā dicit mltc; p' e uolūtas
p' motā. rō at & cōgītā. diff' at ab mltc; p' ut; i nō didūdi
qm mltc; apphendit eē i' q' dicit ab s; **R**ō aut ē in collatōne
vni' ad altm. **I**ntelle p' ut' pō cōgītā dicit q' quādā; mltc; qui cog
noscit vix rōne vēr' & tal; sp'clātū. al' q' cōgītū vni' i rōne
boni. & tal' dicit q' bonū aut; vīe ul' p' r'clāre. si vīe uecā sūdētis q'
p' mouz ad bonū i vīe & sp' remunerat malo & de hoc p' mltc; i illud
boecij d' solatōne. **S**ermones sūmā singlā p' dēt. al'aps que nō;
i vīe h; duas p' res vna que cōtemplāt' et'na & app'ato uōie dicit mltc;
Al'ā que cōfōat' sup'iorā & inf'iorā & h' p' dicit i' q' h; duas p' res vīe & mu
lierē vīe se extendit ad mltc; intelligib'lem vni' augt' sup' i' i' cōz
p' vīe mltc; p' rōnis sup'ioris q' se extendit ad id q' et'na. con
tēplando ymaginē d' e' h; ymago q' et'nis nōib; cōspicend' i' h' et
s; mltc; dicit vīe ad mltc; & mltc; negociat' i' p' ope' r'untōis eo m' q'
p' i' vīe. **R**ō at nō h' cōfēhdo & rōtinādo. **V**ni' nō b'it' d' augt' e
t'nis nōib; cōspiciend' i' h' et nō d' et'nis solū & h' ip'e i' nūc i' h' b'ro d' e'
nitate i' allig' d' rām i' vīe & mltc;em. d. p' vna rōis vīe rō incōp'ass'
& sempit'nas res iudicat & ita id q' sup'iale. Al'ā i' p' cōp'atō ad res
cōzles & mutab'les i' sup'iori consistit sapia. i' inf'iori prudēt' i' i' o
ralis. **I**ntelle i' sup'iori ē ymago t'nitatis q' ymago; p' memoriā i' mltc;

mala p^r illa q^u sup^r illa p^r rōnis que d^r v^r z nullū que t^ruē^r / siue
 etna eo nū quo p^r **E**t d^r a findēn qm findēns n^o debbat ista vā debbat
It findēns sic z affectu dūnt mō^o nā; decataā malū vū h^r rē tūm u
 rat malo **I**ndū^r at i nō respicit malū q^u solū obiectū obitū e^r est
 etnū ū nichil; mali. Et si dicā q^u p^r hoc d^r p^r ordinar. d^r q^u nō q^u
 ista debbat z scit q^u vū appetit alia h^r stat i nū. **P**ost istā z illa
 p^r i^r us q^u d^r v^r quā= extendit qdā itantū q^u cōphendit ipā de
 quata d^r p^r y maxi m^o; y mago tū^r m^o cōtōne d^r quab^r vū^r d^r fuit q^u
 hoc exigit rēlar^r post aliud; m^o her que cōiūctā; s^rua y sepe alit^r ab
 ea h^r. n. m^o cebmū n^o quā h^r vū; p^r cōm^o p^r ordinar. **E**st at aug^r q^u
 due p^res d^r h^r solū p^r officiu y nō sit ū vno p^r **I**n istis p^r h^r i^r istis
 duab; p^rib; ē p^r uolūtat in qua ē cōsensu **S**z dup^r z cōsensu vū i^r vez
 sub i^r uenēi y i^r z cog^rō y i^r z e^r rōis. s. p^r fāō vū p^r q^u p^r cog^rā p^r n.
 cog^rē p^r z p^r fāō h^r s^rū cū ei adiūg^rit. ip^r a^rē p^r fāō ul^r cog^rō; scā p^r
 uā s^rpedi^r h^r y tūc rō p^r ut ip^r cog^rā; d^r m^o h^r d^r h^r eo m^o
 quo d^r; **E**st g^r cōn^r m^o b^r rōne v^r y dico ū q^u rō= b^r iudi
 cat y malū y sicut i h^r apl^r p^r c^r y iudicat uidet;= b^r ut fiat sic z uolū
 tas motā p^r ū ad h^r; i^r g^rā **I**t si adhuc nō solū= b^r iudicat ū fiat h^r
 i iudicando affici^r y appetit istū sic tūc s^rū rē d^r ad finē tē d^r h^r arbit
 rū. qm lib^r arbitū apphēd^r rō y uolū^r p^r ū d^r v^r lib^r arbitū; i iu
 dicio y appetitu. vid^r g^r q^u n^o d^r v^r q^u f^r q^u ū f^r g^rā rō; ū fiat ul^r nō
 fiat uolū^r. s. u. iudicat= b^r ul^r malū y isto iudicō iudicō cōn^r i^r nū p^r
 z i^r g^rā y s^r n^o uolū^r q^u d^r fiat fiat y tūc n^o motē rō v^r at i v^r y
 i b^r o^r s^r lib^r arbitū ul^r h^r lib^r arbitū s^r v^r lib^r arbitū cōp
 hendit i d^r i^r o^r rō y uolū^r. **E**st. n. lib^r arbitū facultat rōnis
 y uolū^r q^u v^r nū eligit s^rā assilēre y malū s^rā decedente.

Explicit summa naturalium. Amen Alberti

Ro. y talio
 volume hūc
 .xiii. folia
 plusq^u hūc ha
 beat x hūc
 nō est sum 6